

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
A SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az óvodavezető
jóváhagyta a.....számú határozatával.

Hatálybalépésének időpontja: 2013. 01. 01.

Készítette:

Nagy Zsuzsanna
óvodavezető

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ GONDOLAT.....	4
2. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	4
2.1. Az intézmény jogállása	4
2.2. Az intézmény működtetésének alapvető jogszabályi háttere:.....	5
2.3. Intézményünk bemutatása	5
3. A SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA.....	7
3.1. Óvodakoncepciónk.....	7

3.2. Pedagógiai programunk alapelvei és a fejlesztés célja.....	8
3.2.1. Alapelveink	8
3.2.2. Óvodánk nevelési célja.....	8
3.3. Pedagógiai programunk feladatrendszere	10
3.3.1. Általános feladataink.....	10
3.3.2. Az egészséges életmód alakítása	10
3.3.3. Az egészséges életmód alakításának területei	11
3.3.3.1. Gondozás.....	11
3.3.3.2. Testi nevelés	11
3.3.3.3. Mozgás	11
3.3.3.4. Levegőzés	12

3.3.3.5. Környezetvédelmi tapasztalatok biztosítása.....	12
3.3.3.6. Pihenés	12
3.3.3.7. Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása.....	12
3.3.3.8. Egészségvédelem, edzés	12
3.3.4. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés	15
3.3.5. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés	17
3.4. Sajátos nevelési feladataink	20
3.4.1. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése.....	20
3.4.2. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése prevencióssal fejlesztéssel.....	20
3.4.3. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése korrekcióssal fejlesztéssel	20
3.4.4. A prevencióssal és korrekcióssal fejlesztőprogram tartalma és feladatai	21
3.4.4.1. Mozgásfejlesztés	21

3.4.4.2. Észlelésfejlesztés (percepciófejlesztés).....	26
3.4.4.3. Verbálisfejlesztés.....	29
3.5. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése, fejlődésének segítése	31
3.5.1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott gyermek)	34
3.5.2. Látássérült gyermek	35
3.5.3. Hallássérült gyermekek integrációja	36
3.5.4. A beszéd fogyatékos /súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek/	38
3.5.5. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzdő gyermekek integrált nevelése.....	39
3.5.5.1. Agresszív magatartású gyermek.....	39
3.5.5.2. Szorongó gyermek	39

3.5.5.3. Hiperaktív gyermek (figyelemzavar, motoros nyugtalanság, tanulási nehézség együttes)

.....
..... 39

3.5.5.4. Diszlexia veszélyeztetettség

.....
.. 40

3.5.5.5. Diszgrafia veszélyeztetettség

.....
40

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.5.5.6. Diszkalkulia

veszélyeztetettség.....
..... 41

3.5.5.7. A fejlesztés kiemelt feladatai a részképesség zavar és / vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató gyermekek esetén (kevert specifikus zavar)..... 42

3.6. Migráns

gyermekek.....
.....43

3.7. Természetes gyermeki megnyilvánulások

..... 45

3.7.1. Mozgás

.....
..... 45

3.7.2. Mozgásfejlesztés a szabad játékban

..... 45

3.7.3. Mozgásfejlesztés a testnevelési foglalkozásokon és a mindennapi testnevelésen 46

3.8. A játék	50
3.8.1. Szabad játék	51
3.8.2. Kezdeményezett játék	51
3.9. Kultúraátadás	54
3.9.1. A külső világ tevékeny megismerése	54
3.9.2. A külső világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismerése	56
3.9.3. Verselés, mesélés	58
3.9.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	59
3.9.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	62
3.9.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	64
3.10. Munkajellegű	

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
tevékenységek

.....
..... 66

3.11. A gyermekvédelemmel összefüggő
pedagógiai tevékenység 68

3.12. Az óvodai élet szervezése
.....
..... 71

3.12.1. Csoportszervezés
.....
..... 71

3.12.2 Napirend, hetirend
.....
..... 71

3.12.3 Tevékenységi formák szervezési
jellemzői..... 72

3.13. A szülő, a gyermek, a pedagógus
együtműködése..... 74

3.13.1. Az óvoda és a család együtműködése:
..... 74

3.13.2. Együtműködés az iskolával
.....
..... 76

3.14. Ellenőrzés,
értékelés.....
..... 77

3.14.1. A fejlesztőmunka hatékonyságának ellenőrzése pedagógiai - diagnosztikai
eszközökkel
.....
..... 77

3.15. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával

kapcsolatos

egyéb

intézkedések.....
..... 79

MELLÉKLETEK.....
..... 80

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„ Mi a gyermek szeretettel nem elégszünk meg. Hirdetjük, hogy szeresd és ismerd meg a gyermeket . Ismerd meg , hogy igazabban szerethessed, hogy mélyebben védelmezhessed ,s jobban nevelhessed!„

(Nagy László)

1. BEVEZETŐ

GONDOLAT

A gyermeknek, mint fejlődő személyiségnek szeretetteljes gondoskodást és különleges védelmet biztosítunk . Minden gyermek egyenlő eséllyel részesül színvonalas nevelésben óvodánkban. A társadalom által megfogalmazott elvárások a gyermek harmonikus fejlődése érdekében szakmailag összehangolt nevelést kívánnak családtól és óvodától egyaránt. Pedagógiai programunkkal igyekszünk választ adni minden olyan kérdésre, amely elősegítheti gyermekeink jövőépítését, személyiségük fejlődését, eredményes előmenetelüket.

2. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

2.1.Az intézmény jogállása

A köznevelési intézmény neve: Szajoli Tiszavirág Óvoda

Székhelye: 5081 Szajol, Szent István király út 70.

Feladat ellátási helye: 5081 Szajol, Szent István király út 70.

OM azonosítója:

Illetékességi és működési köre: Szajol község közigazgatási területe

Alapító: Szajol Községi Önkormányzat Képviselő

-testülete

5081 Szajol, Rózsák tere 1.

Az intézmény fenntartója: Szajol Község Önkormányzata Képviselő-testülete
5081 Szajol, Rózsák tere 1.

Jogszabályban meghatározott közfeladata: óvodai nevelés

Az intézmény típusa: óvoda

Gazdálkodása: önállóan működő
költségvetési szerv

Gazdálkodással összefüggő
jogosítványok: pénzügyi -gazdálkodási feladatait Szajol Község
Polgármesteri Hivatala, mint önállóan működő
és
gazdálkodó intézmény köteles ellátni.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.2. Az intézmény működtetésének alapvető

jogszabályi háttere:

1993. évi LXXIX törvény, 277/1997. (XII.22.) Kormányrendelet,
1992. évi XXXIII törvény,
2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
2012. évi I. törvény
229 /2012.(VIII.28.) Kormányrendelet
3 /2012.. (VI.8.) EMMI rendelet
20 / 2012. (VIII.31.)
10/1994. (V.13.) MKM rendelet
1997. évi XXXXI törvény, 14/1994. (VI.24.) MKM rendelet,
1992. évi LXXIII törvény, 11/1994. (VI.28) MKM rendelet,
1993. évi III. törvény, 3/2002. (II.15.) OM rendelet,
2002. évi XXII törvény, 41/1999. (X.13.) OM rendelet,
1993. évi XCIII törvény, 28/2000. (IX.21.) OM rendelet,
2001. évi CI törvény, 33/1998. (VI.24.) OM rendelet,
138/1992. (X.08.) Kormányrendelet, 50/1999. EüM rendelet,
20/1997. (II.13.) Kormányrendelet, 3/1975 (VIII.17.) KM-Pm együttes

rendelet

32/1997. (XI. 05.) MKM rendelet,
2/2005. (III. 01.) OM rendelet 255/2009. (XI. 20.) Kormányrendelet

2.3. Intézményünk bemutatása

Szajol község a Tisza bal partján Szolnoktól 10 km távolságra a 4. számú
főközlekedési út
mellett fekszik. A 4-es számú főközlekedési útvonal teljes egészében kétfelé
vágja a községet.

2011.évi statisztikai adatok alapján a lakosság száma 3956 fő, területe 3697
hektár 2153 m2.

Forgalmas vasúti csomópont.

Oklevelekben történő
említése 1261-ben fordult elő
először. 1693-ban lakott helyként említik,
községünk első
telepesei ekkor jelentek meg.

1893-ban új fejezet kezdődött Szajol oktatástörténetében. Kovacsóczy István egri
prépost –
kanonok pénzbeli adománya révén megépült egy újabb iskolaépület, amely egy
iskolai
tantermet és a kisdédóvó számára egy termet, plusz tanítói és óvónői szolgálati
lakást foglalt
magába.
AFŐ
út 22. szám alatti épületben Napközi Otthonos Óvodaként 2012 augusztusáig két
óvodai
csoportszobában folyt óvodai nevelés.

Jelenlegi helyzetkép:

A Szent István király út 70. szám alatt egy egyszintes óvodaépület található,
melyet 1975-ben
adtak át.
A Kölcsey Ferenc Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda intézmény egységeken
működött az óvoda, mint közös igazgatású közoktatási intézmény 2012.decemberig.
Óvodás csoportjaink száma: 4

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az óvodaépület állaga minősége elfogadható, de a korszerűsítés szükségessége
elkerülhetetlenné válik rövidesen. Az esztétikus környezet, a tárgyi eszközök
gazdagsága, a
szeretetteljes, nyugodt, derűs légkör, a gyermekszerető
alkalmazotti közösség a garanciája
kitűzött céljaink megvalósulásának.
Nevelőtestületünk a magyar oktatásügy nemes hagyományait követve a jelen kor
elvárásaival
a jövő
lehetőségeit ötvözve végzi közzolgálati feladatát

Személyi feltételek:

Óvónő

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
munkakörben főfoglalkozású 8 fő
Dajka munkakörben főfoglalkozású 5 fő

A mellékletben megtalálhatók:

- személyi feltételek
- eszköz-és felszerelésjegyzék

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3. A SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Keresem minden gyermek saját titkát, és azt kérdezem:
hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.”

(Janus Korczak)

3.1.Óvodakoncepciónk

Az intézmény az első
óvodai helyi nevelési programját 1998-ban adaptálta. A Komplex
Prevenációs Óvodai Programot választotta a nevelőközösségünk, mivel elfogadjuk a
program

- cél és feladatrendszerét
- nevelésfilozófiáját
- a fejlesztőprogramot és annak hatását.

Tartalmát a helyi viszonyokhoz igazítottuk.

Hisszük, hogy a mai társadalmi környezetben minden gyermeknek szüksége van arra,
hogy
képeiségeit a legoptimálisabb szinten fejleszteni tudja. Választott programunk a
halmozottan
hátrányos helyzetű
és a sajátos nevelési igényű
gyermekek differenciált fejlesztését is segíti.

A szülők 3 éves kortól igénylik az egész napos óvodáztatást és elvárják:

- a gyermekeiket feltétel nélkül elfogadják
- optimális körülmények között neveljék
- segítsék elő
a fejlődés folyamatát.

A szülők értéknek tartják a családban és az óvodában:

- a megértésre, szeretetre nevelés, a család összetartó erejét
- az egészséges életmódot, a gondozottságot, az értelmes tevékenységet
- kulturált viselkedést, beszédet, kultúra átadást.

Olyan értékeket igyekszünk közvetíteni, amelyek a társadalom és az egyén későbbi életvitele céljából hasznosak. Nevelésünkben a játékot és a mozgást tekintjük a legfontosabb eszközünknek. A gyermekek egyéni érésének, fejlettségének figyelembevétele érdekében folyamatos napirenddel dolgozunk. Elismerjük a család elsődleges nevelői szerepét.

Gyermekkép

Programunk gyermekközpontú, minden gyermeket egyedinek tekintünk A gyermek fejlődő személyiség, ezért a hatékonyabb fejlesztés érdekében figyelembe vesszük a genetikai adottságait, az érés sajátos törvényszerűségeit , a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatásokat . A gyermeki személyiség kibontakoztatása mellett figyelembe vesszük az alapvető testi-lelki szükségleteiket, biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

Gyermekeink szívesen járnak óvodába, jól érzik magukat a gyermekközösségben. Tisztelik szüleiket, az óvónőket, dajkákat, az intézményben dolgozókat, bizalommal fordulnak hozzájuk. Bátran, egészséges önbizalommal, jól kommunikálnak, érzelmeiket

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

képesek verbális és nonverbális módon is kifejezni, érdeklődők, sok-sok tapasztalattal felvértezettek. Úgyesen mozognak, szeretik a sportot, a természetet, a különböző művészeti tevékenységeket. Magatartás-és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak, illemtudók, szeretik és védik a természetet.

Óvodakép

A családot tekintjük a gyermeknevelés elsődleges színterének, az óvoda a családi nevelés kiegészítője.

Óvodánk esztétikus, melegséget sugárzó, biztonságos környezetével, szeretetteljes, mindenkit maximálisan elfogadó, családias, bizalmat árasztó légkörével, elsősorban a szabad játék és mozgás sajátos eszközeivel készíti fel a gyermekeket az életre. Biztosítjuk a gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. A gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életünket, melyhez az itt dolgozók hivatásszeretete, a gyermekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

3.2. Pedagógiai programunk alapelvei és a fejlesztés célja

A Komplex prevenció óvodai program épít a hazai tradicionális nevelési értékekre, ötvözve azokat a korszerű fejlődéssel és a nevelés-lélektani, neurológiai, gyógypedagógiai eredményekkel.

3.2.1. Alapelveink

- A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.
- A gyermekek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása és megerősítése.
- A gyermeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- Mindenkor és minden helyzetben a gyermekek érdekeinek figyelembevétele.
- Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, a hozott hátrányok kompenzálására.
- Az alkalmazott pedagógiai eszközöket, módszereket a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk, ezzel segítve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, kompetenciáinak alakítását.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának tiszteletben tartása.
-

Az óvoda kialakult pedagógiai értékeinek megőrzésére törekvés.

3.2.2. Óvodánk nevelési célja

A (2,5)3 – 7(8) éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek szem előtt tartásával

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- a sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, lelki és szociális érettség kialakítása,
  - az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével,
  - a gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása,
  - a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása,
  - a migráns családok gyermekeinek biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- A jelzett területeken történő fejlesztés értelmezésünk szerint a gyermek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságainak megfelelő, ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő támasznyújtás, amely az éppen fejlődő szomatikus és pszichés funkciók kibontakoztatásához biztosít szociális és tárgyi környezetet. Ebben meghatározó a (2,5)3 -7(8) éves kor alapvető sajátossága: az érzelmi biztonság alapszükséglete az érzelemvezérelt megismerés, az élmény fonalán haladó gondolkodás. A testi -lelki szükségletek kielégítése a gyermekek alapvető joga, melyre programunk messzemenően törekszik.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.3. Pedagógiai programunk feladatrendszere

3.3.1. Általános feladataink

Pedagógiai programunk fő

törekvése, hogy a tanulási képességek és kompetenciák célzott fejlesztésével minden gyermeket lehetőségeihez mérten közvetetten felkészítsünk a

zökkenőmentes iskolakezdesre, az iskolai közösségbe történő beilleszkedésre.

A program tartalmi kidolgozásánál a gyermek alapvető

megnyilvánulási módjára és fő

tevékenységi formájára, a mozgásra és játéokra alapozva szervezzük a főbb nevelési

területeken végzendő

pedagógiai és pszichológiai feladatokat. A program nevelési keretét

egyfelőlr a gyermek természetes megnyilvánulási formái, másfelől az óvoda kultúraátadó

hatásrendszerének együttese, kölcsönössége, harmóniája határozza meg.

3.3.2. Az egészséges életmód alakítása

A fejlődés korai szakaszában az egészséges életmódra történő

felkészítés meghatározó, hiszen

ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, készségek és szokások a későbbi életvitelt

jelentősen befolyásolják. A gyermekek már bizonyos ismeretekkel,

tapasztalatokkal érkeznek

az óvodába. Ezekre alapozva, ezt tovább erősítve vagy kioltva alakítjuk a testápolás,

táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, levegőzés és testedzés szokásrendszerét.

Meghatározónak tartjuk a megfelelő

napirend kialakítását, mely elegendő

időt biztosít az

egyres tevékenységekre, így megteremti a stressz-mentes, kiegyensúlyozott, biztonságos,

nyugodt, a gyermek számára is kiszámítható légkört.

Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatásban van,

egymásra épül, és egymást kiegészíti. Ezért létfontosságúnak tartjuk a

környezettudatos

szemlélet és magatartás megalapozását, melynek során kiemelten kezeljük a szülők

szemléletformálását.

Célunk:

•

A gyermekek testi és lelki szükségleteinek valamint mozgásigényének kielégítése.

•

Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés

és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
igénnyé fejlesztése.

- A gyermekek testi és lelki egészségének védelme, megőrzése, szervezetük edzése.

- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, stressz-mentes és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével a környezet megővására irányuló szokások alakítása.

- Drog-prevenció (dohányzásmentes óvodai program nagycsoportosoknak) beszélgetések veszélyes anyagokról.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.3.3. Az egészséges életmód alakításának területei

3.3.3.1. Gondozás

A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok teljesítése bensőséges gyermek -óvónő, gyermek -dajka kapcsolatot feltételez. A toalett használatával kapcsolatos tevékenységek figyelemmel kísérése, támogatása, szükség szerint.

A papírzsebkendő

használatával kapcsolatban felhívjuk a gyermekek figyelmét annak anyagára, hulladékként kezelése során szelektív gyűjtésére. Az öltözködésnél fontos a helyes

sorrend megismerttetése, valamint az időjárás és öltözködés összefüggésének felismerttetése,

egymáshoz igazítása. Minden korosztálynál fontos a fogápolás szokásainak megalapozása.

Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé,

alakítja a gyermek énképét, segíti önállóvá válásukat. Az óvónő, dajka bemutatja,

megismerteti és figyelemmel kíséri a napi élethez szükséges szokások fejlődését, melyek egy

része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Mivel minden tevékenységet szóbeli

megerősítés kísér, ezért a napi életritmus megtervezésénél erre is elegendő időt kell

biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson

meg.

3.3.3.2. Testi nevelés

A testi nevelés magába foglalja a gyermek testi szükségleteinek (levegőzés, pihenés, egészséges táplálkozás), természetes mozgásigényének kielégítését, a gyermek

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
egészségének,
testi épségének védelmét, megőrzését, edzését. A testi nevelés, egészséges életmódra nevelés hatékonysága maradéktalanul akkor érvényesül, ha a fejlődéshez szükséges optimális környezet lehetőség szerint biztosított. Ehhez rendelkezésünkre áll füves udvarunk játéktérrel, több funkciós, esztétikus, a biztonsági szabványoknak megfelelő játékokkal, sportszerekkel.

3.3.3.3. Mozgás

Mozogni lehet otthon, a játszótéren, az óvodában, a csoportszobában és az udvaron.

Fontosnak tartjuk a megfelelő, kényelmes, természetes alapanyagú, jól szellőző öltözéket a szabadban és a teremben egyaránt.

A mozgásokhoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások

kialakítását. Az óvodapedagógus feladata -a dajkával megosztva -hogy megteremtse a

feltételeket a gyermekek egészséges fejlődéséhez.

Évszakonként, sétákat szervezünk változatos helyszínnel, megismertetjük a természetjárás

szépségét a gyermekekkel.

A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására

szoktatjuk, (szervezett sor és versenyjátékok) és mintát adunk a szülőknek is. A szülőkkel

közösen mozgásos sportnapot szervezünk, ezzel is pozitívan befolyásoljuk a családi nevelést,

a szabadidő

hasznos eltöltését.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.3.3.4. Levegőzés

A levegőzés élettani hatásán túl elősegíti többek között a hangképző szervek fejlődését, a

helyes légzés kialakítását. Az óvónő

törekedjen arra, hogy a mindennapok során lehetőség

szerint a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék. A helyi

adottságok szerint a játék, étkezés, mozgás is a szabadban történhetnek.

3.3.3.5. Környezetvédelmi tapasztalatok biztosítása

Az élethez levegőre van szükség, van jó és rossz, tiszta -szennyezett levegő (szellőztetés,

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
séták, kirándulások alkalmával).

3.3.3.6. Pihenés

Legfontosabb a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítása -az altatás hangulatához

illő

mese, halk zene -a gyermekek egyéni alvásigényének és szokásainak figyelembevételével a szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése. Kényelmes, a

gyermekek méretéhez igazított fektetők használata, saját pizsama, „otthoni szagélményt adó”

alvóka, fűtési szezonban a párologtató használata minden csoportban. Az óvónő jelenléte a

pihenés teljes idejében elengedhetetlen, a gyermekek nem maradhatnak egyedül.

3.3.3.7. Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

Preferáljuk a vitaminban gazdag zöldségeket, gyümölcsöket, nem csak főtt formában, hanem

nyersen is. Igyekszünk gyermekeink étrendjének kialakításához partnerként megnyerni az

étkeztést biztosító szolgáltatót. Az óvoda központi étrendjét kiegészítjük a szülők által

szponzorált vitamindúsabb zöldségekkel, gyümölcsökkel (heti egy vitaminnap). A gyerekek

által készített ételekkel, italokkal (pl. frissen préselt magas rosttartalmú gyümölcslevek,

gyümölcssaláták, nyomelemeket tartalmazó saláták) modellt nyújtva ezzel a családoknak is a

korszerűbb táplálkozás kialakításához.

3.3.3.8. Egészségvédelem, edzés

A gondozási, a testi nevelési és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása,

megvalósítása elősegíti a gyermek egészségének megóvását. Ezen kívül nagy hangsúlyt

fektetünk a higiénés szabályok betartására, például környezet tisztántartása, portalanítása,

szükség szerint fertőtlenítése, a környezeti ártalmak kiküszöbölésére például szelektív

hulladékgyűjtés, energiatakarékos izzók, légszennyeződések csökkentése bokrosítással az

udvaron, a csoportszobában minél több zöld növény elhelyezése, megfelelő páratartalom

biztosítása, nyugtató hatású színharmónia.

Lényegesnek tartjuk az anamnézis felvétel közben felderített, ritkán előforduló, az óvodai

közösségbe kerülést nem feltétlenül akadályozó betegségek (például krupp, allergia,

asztmatikus tünetek, lázgörcs, epilepszia, cukorbetegség) regisztrálását, figyelemmel

kísérését, alapvető

tennivalók elsajátítását és a gyermek fiziológiás szükségletének

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

biztosítását (például étrend helyes betartása), az egészségi állapot egyensúlyban tartásához szükséges környezet megteremtését. A gyermek testi épségének védelme és a baleset-megelőzés magába foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak folyamatos és tervszerű ellenőrzését, valamint karbantartását, a hibaforrások megszüntetését. A gyermeki gondolkodásmód sajátosságából, valamint a szenzomotoros koordináció zavaraiból adódóan következnek a tipikus gyermekbalesetek (törések, zúzódások), ezek teszik szükségessé az óvónő állandó kontrollját, a tevékenységek figyelemmel kísérését. Mivel sok gyermek jár kerékpárral óvodánkba szükséges a balesetmentes közlekedés, kerékpározás szabályainak megismertetése (közlekedésbiztonsági nap). Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket (konfliktuskezelés, tolerancia). A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Ennek érdekében lehetőség szerint minél több időt kell a szabadban tölteni, az időjárásnak megfelelő ruházatban. Nyáron a víz edző hatását ki kell használni. Mindezeknél figyelembe kell venni a gyermekek közötti egyéni különbségeket, egészségi állapotukat. A gyermekekkel megismertetjük a napfény hatását. A szabadban töltött idő alatt, nyáron erős UV sugárzásakor 11 és 15 óra között a gyermekek nem lehetnek sem a napon, sem az árnyékban.

Az egészséges életmód alakításából adódó óvónői feladatok

- A gyermekek életkorának megfelelő, párhuzamos tevékenységek végzését lehetővé tevő optimális életritmus kialakítása a napirendben.
- Az időkeretek rugalmas alkalmazása a gyakorlatban.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése a csoportban.
- A gyermekek szükségleteinek kielégítése a nap egész folyamán (például folyadék)
-

A szokás-és normarendszer közös alakítása a gyermekekkel.

•

A kialakított szokás-és normarendszer betartásának figyelemmel kísérése, reális, a gyermek egyéni fejlődéséhez viszonyított fejlesztő értékelése.

•

Önállósági törekvések támogatása.

•

A kulturált étkezés szokásainak megismertetése, gyakoroltatása (kanál, villa, kés használata, csukott szájjal rágás, szalvétahasználata.).

•

A szülők meggyőzésével a szénsavas, túlcukrozott, serkentőszereket tartalmazó italok kiiktatása.

•

Az asztalterítés technikájára, esztétikumára való odafigyelés.

•

A toalett használat intimitásának válaszfalakkal és függönyökkel történő biztosítása.

•

(2,5)3 éveseknek, illetve egyéni szükséglet alapján a toalettpapír használatában, a zsebkendő használatában segítségnyújtás.

•

Elegendő mennyiségű toalettpapír használatára ösztönzés.

•

A fiúktól a WC-deszka felhajtásának, a fiúszerepnek megfelelő toalett használatnak elvárása.

•

A WC lehúzásának igényné alakítása, elvégzésének figyelemmel kísérése.

•

A gyermekek helyes kézmosásra, kéztörlésre szoktatása.

•

A gyermekek tisztaság, ápoltság iránti igényének alakítása.

•

A fogmosás technikájának megismertetése, mindennapos gyakoroltatása, a fogmosás eszközeinek rendben tartására serkentés.

•

A gyermekek környezetében csak annyi tisztítószer és egyéb vegyszer alkalmazása, amennyi feltétlenül szükséges.

•

A fésű használatának bemutatása, gyakoroltatása, szükség szerinti segítségnyújtás.

•

Erős napsütés, illetve hideg, szeles időben -egyéni szükséglet szerint -a

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
gyermek
bőrének krémezése (otthonról hozott krémmel).

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A felöltözésnél, vetkőzésnél egyéni szükséglet szerinti segítségnyújtás.
- A gyermekek időjárásnak megfelelő réteges öltözködésre szoktatása.
- A szülők megismertetése a gyermek egészségét szolgáló ruházatának jellemzőivel: lehetőség szerint természetes anyagból készüljön, kényelmes legyen, gumírozása ne legyen túl szoros, a cipő tartsa a gyermek bokáját.
- A ruhák összehajtásának, az öltözőpolc rendben tartásának megismertetése, elvárása
- A gyermekek levegőzésének biztosítása mindennap, mínusz 10 fokig.
- A délutáni pihenéshez a csoportszoba kiszellőztetése, párologtató használata.
- Lefekvés után mesélés, halk zene, majd testközeli jelenlétével, simogatással a gyermekek érzelmi biztonságának, nyugalmi állapotának támogatása.
- A gyermekek tűz és balesetvédelmi oktatása évente kétszer, illetve az alkalomnak megfelelően, dokumentáltan.
- Közreműködés a gyermekeket fenyegető környezeti ártalmak kivédésében: az udvarra minél több növény telepítése, séták alkalmával a forgalmas, különösen szennyezett területek elkerülése.
- Lázas, hányós, hasmenéses gyermek elkülönítése, gondoskodás felügyeletéről, szüleinek értesítése.
- Prevenációs és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása érdekében megfelelő szakemberek bevonása, együttműködésre törekvés.
- Bázis - ovi I. és V. modul alkalmazása.
- Közlekedésbiztonsági ismeretek elsajátítása, gyakorlása.
- Egészségkultúrát alakító programok szervezése (káros anyagok, gyógyszer,

alkohol,
dohányzás).

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Szükségleteit képes kielégíteni.
  - Szükségleteit képes önállóan kielégíteni.
  - Toalett használatakor a fiúk felhajtják a WC-deszkát, és állva végzik kisdolgukat.
  - WC-zést követően a kislányok és kisfiúk is használják a toalettpapírt.
  - A tisztálkodási eszközre vigyáz, tisztán tartja, használat után a helyére teszi.
  - WC-zés és egyéb szennyező tevékenység végzése után kezet mos, a kezét szárazra törli.
  - Önállóan öltözik, vetkőzik, ha kell, segítséget kér.
  - Cipőjét befűzi, bekötésével próbálkozik.
  - Ruháját igyekszik összehajtva a helyére tenni.
  - Képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani.
  - Kulturáltan étkezik.
  - Szívesen fogyaszt zöldséget, gyümölcsöt, magvakat.
  - Vigyáz környezetének rendjére, tisztaságára.
  - Az udvaron sem szemetel.
  - Ismeri a szelektív hulladékgyűjtés okát és mikéntjét.
  - Igényévé vált a rendezettség, tisztaság, ápoltság.
  - Szívesen mozog a szabadban, évszaktól függetlenül.
  - Életkorának megfelelően edzett (nem beteges).
  - Ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat.
  - Elítéli a környezetében tapasztalható egészségkárosító jelenségeket.
- ♀
[Ide írhatja a szöveget]

3.3.4. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvodapedagógus kapcsolatának

minősége. A felnőtthez fűződő

viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek

számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Ezért

fontosnak tartjuk az óvodapedagógus-gyermek, gyermek -dajka kapcsolatában a pozitív

érzelmi töltés, a pozitív attitűd megnyilvánulásait.

Valljuk, hogy a környezet az öröklés mellett a fejlődés egyik potenciális forrása. A

környezetet pontosan, valóságyszerűen megismerni a cselekvés, a kép, a szó egységében lehet.

Ez lehetővé teszi, hogy az évszázadok alatt felhalmozott egyetemes, nemzeti, etnikai

értékeket, hagyományokat, szokásokat átadjuk, közvetítsük a gyermekeknek, alapozva

aktivitásukra, érdeklődésükre. Óvodai nevelésünk messzemenően támaszkodik a családi

nevelésre, a család és óvoda szoros együttműködésére törekszik. Figyelembe vesszük a

családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós

gyakorlatot. Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi-lelki

fejlődésének alapos ismerete. Ennek egyik eszköze az anamnézislap és a családlátogatás.

Ezekből információt kapunk az óvodába lépés előtti anya -gyermek és család -gyermek

kapcsolatról, a gyermek élettörténetéről. A későbbiek során -napi tapasztalatokkal

kiegészítve -hasznosítja az óvodapedagógus a gyermek jobb megismerésének érdekében, a

fejlesztési feladatok megtervezésében. Az óvodában az érzelmi biztonságot nyújtó légkör

megteremtéséhez az óvodapedagógus -részben átvállalva az anya szerepét -empatikus,

meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel.

Fejlesztőmunkája során

arról gondoskodik, hogy a gyermekek tapasztalatai változatos tevékenységformák közben

gazdagodjanak.

A gyermek „én-központúsága” alapján elsősorban önmagára képes figyelni, azonban emocionális alapon fokozatosan kifejleszthetjük azokat a mechanizmusokat,

amelyek

segítségével képessé válik másokkal is törődni. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák

és tulajdonságok csak akkor fejlődnek ki, ha a gyermek állandóan gyakorolja a társaihoz

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
való helyes viszonyulást. Ezt alapozzák meg a kooperatív megoldásra ösztönző
páros és
kiscsoportos tevékenységek.

Ezáltal minden kisgyermeknek lehetősége van:

- Kommunikálni társaival a közös tevékenység során, számos tapasztalatot szerezni az eredményes, kölcsönösen elfogadható kommunikáció formáiról, és kimunkálni saját hiteles és célravezető kommunikációs formáikat.

- Megtanulni a közös tevékenységek alkalmával, hogy hogyan viszonyuljanak társaikhoz a jobb munkakapcsolat kialakításának érdekében. Ez erősíti a pozitív viszonyulást, és jelentős mértékben elősegíti a szocializációt.

- Megtanulni a kritika mások számára elfogadható formában történő kifejezésének módját és a kritika elfogadását. A társaktól érkező pozitív visszajelzés egyben önerősítő, önbizalom növelő hatásával hozzájárul a személyiség kibontakozásához.

- Észrevenni, hogy a közös tevékenységben együttműködő társak sokféle színes egyéniségek, egymástól eltérő, saját kulturális környezetükből származó értékeiket képviselők.

- Megtapasztalni, hogy egy problémának több megoldása is lehet, attól függően, milyen szempontból közelítjük meg.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Célunk:

- Erkölcsi, akaratni tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése az óvodapedagógus és a dajka példaadásával és helyzetteremtésével.

- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak érték közvetítése.

- A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés.

- A szülőföldhöz fűződő

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
pozitív érzelmi viszony kialakítása, az önazonosság
megőrzése, átörökítésének biztosítása.

- A figyelem ráirányítása a természeti és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tiszteletére és megbecsülésére nevelés.

- Nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű, elhanyagolt, gyermekek esetében speciális fejlesztéssel az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával, valamint szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével az esélyegyenlőség biztosítása.

- Esélyteremtés a migráns gyermekek számára.

- A kiemelten tehetséges gyermekek igényeit figyelembe vevő tevékenységek által történő személyiségkibontakoztatás.
Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés biztosításából adódó óvónői feladatok

- Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot árasztó légkör kialakítása.

- A csoportszoba környezettudatos szemléletű, otthonos, hangulatos, esztétikus, biztonságos berendezése.

- Személyiségének szeretetteljes, empátiás kisugárzása, odafigyelő magatartása.

- Spontán szociális tanulásban a komplex viselkedésminták beépítése a gyermeki viselkedésbe.

- Környezetvédelmi viselkedési és magatartásformák alakítása.

- Az élet, az élővilág tiszteletére, megbecsülésére nevelés.

- Az udvariassági beszédformák megismertetése, alkalmazásának figyelemmel kísérése.

- Erkölcsi normák, ítéletek megfogalmazása.

- A gyermek önálló véleményalkotásának és döntésfejlődésének támogatása.

- Gyakorlat-közeli helyzetek teremtésével az interperszonális kapcsolatok kialakításához szükséges készségek, képességek alakítása.

- Társas kapcsolatok formálásának segítése, az összetartozás élményének mélyítése, a

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
„mi -tudat” alakítása.

- - Páros és kiscsoportos feladathelyzetek teremtése, kooperatív technikák alkalmazása
  -
  - Évente kétszeri szociometria készítése és felhasználása.
  -
  - Inkluzív szemlélettel a különbözőség elfogadásának segítése.
  -
  - A konfliktushelyzet békés, mindkét fél számára elfogadható megoldására inspirálás
  -
  - A kiemelten tehetséges gyermekek kibontakozásának támogatása.
  -
  - A lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatása.
  -
  - A migráns gyermekek beilleszkedésének segítése.
  -
  - A családdal való együttműködésre törekvés.
  -
  - Egyeztetett időpontban fogadó órák tartása, tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
  -
  - Szülői értekezlet tartása, évente minimum 3-szor.
  -
  - Anamnézis felvétele, bizalmas légkörben a szülővel.
- ♀
†
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

-
- Ismeri a közösségben megkívánt viselkedéskultúrát.
-
- A csoport szokás-és normarendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti.
-
- Szereti, és korának megfelelően védi a természetet, megbecsüli és tiszteletben tartja az élővilágot, szívesen ápolja a növényzetet.
-
- Képes a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.
-
- Szükség esetén segíti az arra rászorulót.
-
- Konfliktushelyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg,

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
szükség szerint felnőtt segítségét kéri.

- - Érzelmein, indulatain korának megfelelően tud uralkodni.
  -
  - A felnőtteket és munkájukat tiszteli.
  -
  - A közösség érdekében szívesen vállal megbízatást, munkát.
  -
  - Alakulóban van a feladattudata.
  -
  - Korának megfelelően kialakult a felelősségérzete, képes egyszerű döntések önálló meghozatalára.
  -
  - Bátran, de kulturáltan mondja el véleményét.
  -
  - Igényes a saját tevékenységével szemben.
  -
  - Nem peremhelyzetű, szívesen játszanak vele a többiek.
  -
  - Nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus viselkedés jellemzi.
  -
  - Szívesen kommunikál.
  -
  - Érkezéskor, távozáskor köszön.
  -
  - Ismeri és betartja az udvariassági szokásokat.
  -
  - Megtalálja helyét a közösségben, abban jól érzi magát.
  -
  - Képes társaival kooperatívan együttműködni.
  -
  - Türelemre, kitartásra képes.
  -
  - A szülőkkel való kapcsolat a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.
- 3.3.5. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés
Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és kommunikáció alakulásával.
A program lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek ugyanis képesek az alap – kultúrtechnikák elsajátítására. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze.
A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban.

Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikkhoz, a társ reakcióiból (kommunikációs és metakommunikációs) a megértés ellenőrzése, a kapcsolat valamilyen szintű mélyítése. A kommunikáció és metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, helyettesítik, mélyítik vagy semlegesítik a szóbeli közlést. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés), kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, teremtsen lehetőséget a monologikus beszédre, ennek fejlesztésére, bővítse szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációs ismereteiket (például érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások).

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. A gyermek beszéd-és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermek számára a közösségben.

Célunk:

- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése.

- Kognitív képességeik fejlesztése:
  - egyre pontosabb, valósághű észlelés,
  - figyelem -összpontosításra való képesség,
  - valósághoz közelítő képzeleti működés,
  - reprodukív emlékezet,
  - problémamegoldó és kreatív gondolkodás,

-az alakuló fogalmi gondolkodás.

•

A beszédkezdő felkeltése és fenntartása.

•

A beszédhallás és szövegértés fejlesztése.

•

Kapcsolatfelvétel támogatása, az információ eljuttatásának segítése a másikhoz, verbális és nonverbális eszköztár kialakításával.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztésből és nevelésből adódó óvónői feladatok

•

Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat.

•

Változatos tevékenységek szervezése, biztosítása.

•

A sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, mely a későbbiekben élményként előhívható.

•

A természet és a társadalmi környezet jelzéseinek, nonverbális közléseinek észrevételése, megismertetése.

•

A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére építés.

•

Az egyéni érdeklődési kör figyelembevétel.

•

Figyelem -összpontosításra motiválás.

•

A pszichikus képességstruktúrák fejlődésének egyéni nyomon követése, a szükséges

fejlesztési feladatok tervezése és beépítése a gyakorlatba.

•

Minden gyermeki kérdés megválaszolása.

•

Kommunikációs helyzetek teremtése, a gyermekek beszédkezdő felkeltése.

•

A gyermekek szókincsének bővítése.

•

Metakommunikációs eszköztár megismertetése, gyakorlása játékban.

•

A társ verbális és nonverbális reakciói megértésének segítése.

•

A nyelvi hátrányos helyzetű, ill. nyelviileg kiemelkedő gyermekek differenciált fejlesztése.

•

Nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás.

•

Migráns gyermekek egyéni fejlesztése a magyar nyelv megismertetése terén.

•

Szakmai kapcsolat tartása a logopédussal, fejlesztőpedagógussal.

♀

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Korának megfelelően kialakult a pontos érzékelése, észlelése.
- Képes vizuális, auditív differenciálásra.
- Térbeli viszonyokat képes felismerni, megnevezni.
- A keresztcsatornák működése korának megfelelő.
- Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is.
- Figyelme korához képest tartós.
- Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás jellemző.
- Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol.
- Szókincse korának megfelelő.
- Jól használja a metakommunikációs eszközöket.
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel.
- Társára odafigyel, türelmesen meghallgatja mondanivalóját.
- A közölt információt megérti.
- A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használja.
- Bátran kérdez.
- Verbális emlékezete korának megfelelő.
- Egyszerűbb történetet, mesét képes önállóan is elmondani.
- Ismeri és használja az udvariassági szavakat.
- Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- Élményeit és gondolatait el tudja mondani.
- A migráns kisgyermek is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és

képes
magát megértetni.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.4. Sajátos nevelési feladataink

3.4.1. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése

A megelőzést célzó prevenciós és korrekciós fejlesztés alapja

A tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél több elméleti megfontolásból is a mozgásra alapozunk:

•

A (2,5)3–7(8) éves korosztály alapvető, legtermészetesebb megnyilvánulási formája, önérvényesítési módja a mozgás. Viszonylag e területen tekinthető homogénnek ez a korosztály az óvodáskor kezdetén.

•

A mozgásos tapasztalatokból gyökerezethetőek az értelmi műveletek -egyben az önmagunkról kialakított testséma is, amely a pszichés -én idegéletteni leképeződése.

•

A mozgás, finommotorika célzott fejlesztésén keresztül több struktúrát is kedvezően befolyásolhatunk, így a testséma, lateralitás, testdimenziók, térpercepció alakulását is.

3.4.2. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése prevenciós fejlesztéssel

Programunk sajátos célja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése, a potenciális tanulási zavarok korai kiszűrése és megelőzése. E pszichikus funkciók az észleléses és finommotoros struktúrákat érintik, melyek intenzív fejlődése

(2,5)3 – 7(8) éves korra jellemző, így kibontakoztatásukhoz és begyakoroltatásukhoz is e

szakasz a szenitív periódus, itt nyílik mód optimális támogatásukra. Programunk a fő

nevelési területeken végzett feladatokba integrálva, indirekt nevelési módszerekkel

realizálja a pszichikus funkciók fejlesztését, a gyermeki spontán aktivitásra építve.

3.4.3. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése korrekciós fejlesztéssel

A korrekciós fejlesztés célja támaszt nyújtani a részképesség -gyengeségekkel küzdő

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
gyermek részére, egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztőfoglalkozások
keretében, az iskolai
tanulási zavarok megelőzése érdekében.

Az óvodapedagógus fejlesztő
feladatai

Ha azt tapasztalja, hogy egy gyermek bizonyos funkciójában (funkcióiban)
lemaradt, vagy
tartósan stagnál (ez nyomon követhető
a fejlettségmérő
lapon), abban az esetben vissza kell
térnie a gyermeknek arra a fejlettségi szintjére, amelyben még biztonságosan
mozog (vagyis a
mozgáshoz, a cselekvéshez), és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat
kell őt
eljuttatnia a következő
szintre. Időt és lehetőséget kell biztosítani az egyik területen hiányosan
elsajátított, vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való
elmélyítésére,
korrigálására. A korrigálható lemaradások nagyrészt megelőzhetők azzal, hogy
azok
természetes módon fejlesszék a gyermekek képességeit (például mozgásos
játékeszközök,
logikai játékok).

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A fejlesztőpedagógus kompetenciaköre

- Csak normál IQ -övezetbe tartozó gyermekekkel foglalkozik teljesítményzavar esetén. Diagnosztikus tevékenysége csak a képzésben elsajátított tesztek felvételére és értékelésére terjed ki.
- A diagnosztikus és terápiás kompetenciakörét meghaladó eseteket köteles speciális szakemberhez irányítani.
- Tevékenységét más szakemberekkel (óvónő, logopédus, pszichológus) összehangoltan végzi.
- Felelős a fejlesztő foglalkozások szakmai minőségéért.
A fejlesztőpedagógus feladatai

- Az óvónők jelzése alapján a korrekciós fejlesztést igénylő
gyermek megfigyelése,
képességeik felmérése és az ehhez szükséges szülői jóváhagyás beszerzése.
- A megfigyelések és mérések értékelése.
- A kapott eredmények alapján az egyéni fejlesztőprogramok kidolgozása,
koordinálása
a csoportos óvodapedagógusokkal, pszichológussal, logopédussal.
- Az előző
nevelési évben a fejlesztő
foglalkozásokban részesült gyerekek ellenőrző
felmérése.
- A mérések értékelése.
- A kapott eredményeket összevetve az előzői év eredményeivel és az egyes
gyerekekről kapott szakértői vélemények, fejlesztési javaslatok figyelembevétele

alapján az egyéni fejlesztőprogramok kidolgozása, és ennek koordinálása a
csoportos
óvodapedagógusokkal, pszichológussal, logopédussal.
- A szülők tájékoztatása, az együttműködő
kapcsolat kialakítása és az ehhez szükséges
szülői jóváhagyás beszerzése.
- Egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztő
foglalkozások megtartása.
- A fejlesztés folyamatos koordinálása a csoportos óvodapedagógusokkal,
pszichológussal, logopédussal.
- A szülők rendszeres tájékoztatása gyermekük fejlődéséről: fogadóórák félévente,
illetve igény szerint.
- Féléves ellenőrző
felmérés, értékelés a gyermekek fejlődési üteméről.
- Folyamatos kapcsolattartás a speciális szükségletű
gyermekeket fejlesztő
szakmai
segítő
intézményekkel, fejlesztőkkel.
- Év végi ellenőrző
felmérés, értékelés a gyermekek fejlődéséről.
Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a kisgyermek
-

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
örömmel és aktívan vesz részt a játékos foglalkozáson,

- -
- önmagához mértén kimutathatóan fejlődik,
- tanköteles korára kialakulnak a tanuláshoz szükséges részképességei.
- 3.4.4. A prevenciós és korrekciós fejlesztőprogram tartalma és feladatai
- 3.4.4.1. Mozgásfejlesztés
1. Nagymozgások fejlesztése
- ♀
- [Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Célzott testmozgásokkal, amelyeknél a mozgások tempója, ritmusa, iránya változik.

Járás

1. kis és nagy lépésekkel
2. különböző irányokba fordulással
3. változó szélességű sávok, vonalak között
4. különböző tárgyak megkerülésével, átlépésével, tartásával

Futás

1. különböző tempóban, majd közbeni tempóváltással
2. különböző irányokban, majd közbeni irányváltoztatással
3. változó szélességű sávok között
4. különböző tárgyak megkerülésével, átugrásával, átlépésével

Ugrás

1. „távolugrás” (páros lábbal szökdelés) ugrás előre, hátra
2. „magasugrás”
3. Ugróiskola, kicsiknél a legegyszerűbb formában
4. Különböző alakzatú térbe beugrás – kiugrás (kör, négyzet)
5. Szökdelés egy lábon, oldalirányba szökdelés
6. mélyugrás

Csúszás – kúszás, mászás különböző tempóban

1. különböző irányokba, majd irányváltoztatással
2. különböző szélességű és formátumú helyeken és tárgyakon (mászóka, fa)

3. különböző tárgyak megkerülésével, átmászásával

2. Egyensúlygyakorlatok

Állás

1. Állás lábujjon – sarkon állás
2. Állás fél lábon
3. Egyensúlyozó járás: padon, földre helyezett szivacson
4. Kúszás egyenes padon
5. Body Roll henger gyakorlatok
6. Forgások, fordulatok, testhelyzet -változtatások

Szem -kéz koordináció fejlesztése

1.

játékok babzsákkal

- babzsák célba dobása változó nagyságú körbe, változó távolságról, különböző tárgyak fölött (például szék)
- babzsák csúsztatás két vonal közé

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

-babzsákdobás vízszintes és függőleges célra

2. karikába dobás változó irányokba, vízszintes, függőleges célra, változó távolságból

3. kugli -játék

4.

labdajátékok:

- dobás és elkapás nagyobb, majd kisebb labdákkal, változó távolságról
- labda célba ütése bottal

Szem - láb koordináció fejlesztése

1. ugrókötéllal: kötélfelül ugrás, változó magassággal

2. karikával: különböző

labdákkal belépés, kilépés, beugrás, kiugrás

3. lábbal különböző

formák rajzolása alkalmi felületre (homokba, padlóra)

4. függeszkedés: átfogással tovahaladás

Finommotorika fejlesztése

1.

Gyurmázás (elsődleges az anyag tapintásos megtapasztalása, tetszés szerinti formák, alakzatok kialakítása)

2.

építőjátékokkal építés (összerakás, kirakás, eleinte minél nagyobb elemekkel, majd

fokozatosan kisebbekkel)

3. papírhajtogatás – papírfűzés, mintaalakítás

4. puzzle – játékok összerakása, fokozatosan növekvő
elemszámokból

5. mintakirakás lyukastáblán, egyszerűbb formáktól a bonyolultabbig

6.

vágás, domború vagy előrerajzolt mintákkal, kevésbé bonyolult formától a
nehezebbekig

7.

„papír – ceruza feladatok:

-rajzolás, festés nagy felületre (ujjal, zsírkrétával, színes ceruzával)

-sablonok készítése kiugró hátlanon

-sablonok nélküli színezés, a különböző

formák előrerajzolt mintáinak átírása

8. kéziszergyakorlatok

3. Testséma fejlesztés

A testrészek ismerete

1.

önmaga felismerése és azonosítása tükörgyakorlatokkal, játékos mondókákkal,
jellegzetes külső

tulajdonságainak megmutatásával (haj-, szemszín, kicsi – nagy)

2.

tevékenységek a testrészek megismerését célozva

-testrészek megérintése és megnevezése a felnőtt által

-a gyermek megismétli saját testén az érintést és megnevezést

-utasításra a gyermek megérinti és megnevezi a testrészt

-a felnőtt megnevezi és a gyermek megérinti a másik gyermek testrészét

-az előzőek megismétlése csukott szemmel

3.

meghatározott testrészekre koncentráció:

-különböző

testhelyzetekben (hason, hanyattfekve, ülve, állva, térdepelve)

megtalálni a megnevezett testrészt, megérinteni és megnevezni, mozgásokat
végezni

-valamilyen tárgyat megérintve, ráülve, ráállva, átbújva rajta megtapasztalni a
különböző

testhelyzeteket a testrészek és a tárgyak (környezet) viszonylatában

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Célszerű

afőbb testrészekkel kezdeni, begyakorolni, és csak ezután következhet a
testrészek

részeinek hasonló módon való begyakorlása.

A test személyi zónájának alakítása

1.

az „oldalosság” tanítása:

-színes szalaggal (gumipánttal) megjelölni a jobb-bal oldalt, kézen, lábon

-különböző

mozgásfeladatot teljesíteni jobb -bal kézzel (labdát gurítani, babzsákot dobni, karikát felemelni)

-lábra hasonló gyakorlatok: labdarúgás, ugrálás, emelés

2.

a test elülső

és hátulsó részeinek megismertetése játékos mozgásos feladatokkal:

-az eszközt helyezték maguk elé, majd a hátuk mögé

-feküdjének a hátukra, forduljanak hasra

3.

a test függőleges zónájának megtanítása:

-játékeszközök (karika, labda, babzsák) emelése a fej fölé, lehelyezése a lábra, vagy

a lábak elé

4. az előző

(1., 2., 3.) gyakorlatok elvégzése becsukott szemmel

5.

adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása (például szék, pad, asztal):

-állj elé, mögé, rá, mellé, közé, mássz át. . .

-ülj elé, mögé, rá, alá', mellé, közé, mássz át. . .

-térdepelj elé, mögé, rá, mellé, közé, mássz át...

-feküdj elé, mögé, rá, mellé, közé, mássz át...

Testfogalom

A testfogalom a testrészek tudatos ismerete, a test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete.

A fejlesztés a testrészek ismerete szerint történik, nagyobb hangsúlyt adva a funkcióknak, a nyelvi megfogalmazásoknak.

A testfogalomhoz kapcsolódó gyakorlattípusok:

•

Játékos gyakorlatok: megnevezett testrészekhez megmondani a funkcióját.

•

A funkció megemléítése után felismerni a testrészt: lokalizálni, megmutatni önmagán

és másokon, megszámlálni.

•

Képen, rajzon felismerni az egyes testrészeket, a hiányzókat megszámlálni.

•

Részekből összeállítani az emberfigurát, testrészeivel együtt.

Az egyes testrészek fejlesztésére alkalmas mozgások

Fej

1. fejfordítás és fejkörzés

2.

csukott szemmel megérinteni a szemeket, füleket, orrot, haját, szemöldököt, váltott

kézzel és egyszerre mindkét kézzel

3. csukott szemmel a fej fordítása egy adott hang irányába, majd már előre ismert helyzetű tárgy felé

Törzs

1. törzsfordítás lazán leengedett karral, illetve oldalsó, majd mellső középtartásban tartott karokkal
2. a karokat magastartásba emelve törzshajlítás balra és jobbra, előre és föl

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Karok

1. karkörzés előre és hátra
2. karok helyzetének utánzása
3. oldalsó középtartásban nyújtott karral tölcserkörzés először kis, majd nagy kör mentén
4. különböző karlengetések ritmusra
5. oldalsó vagy mellső középtartásból a kéz csípőre helyezése
6. oldalsó középtartásból karkeresztezés, majd ismét karnyújtás
7. karhúzás és -tolás, páros munka

Ujjak

1. a kéz ökolbe szorítása
2. az ujjak ide -oda mozgatása
3. ujjak egyenkénti mozgatása ritmusra
4. a mozgások változatai mindkét kézzel, majd váltva

Lábak

1. a padlón fekvő lábemelés, először páros láb, majd váltott láb emelése gyorsan és

lassan

2. a padlón fekvő lábkörzés a kis körtől a nagyig és vissza
3. állva láblengetés előre, hátra, oldalt és le
4. térdhajlítás és -nyújtás, miközben a kezét a combon tartjuk
5. padon ülve a lábak hajlítása és nyújtása, páros láb emelése és leengedése
6. törzshajlítás bokafogással
7. szökdelés, ugrálás
8. szökdelés váltott lábbal, láblengetés

Lábujjak

1. sarokemelés és -leengedés

2. a lábfej visszafeszítése (az ujjak emelése, „pipálás”)
3. járás sarkon és lábujjhegyen
4. külső talpélen járás, kartartás törzs mellett
5. ugrálás páros lábbal, egyik, másik lábon, váltott lábon
6. törzshajlítás előre
7. hanyatt fekve vagy állva a lábbal vagy a nagylábujjal rámutatni adott célpontra
8. babzsák fölmarkolása lábujjai

Néhány gyakorlat ezek közül zenére is végezhető.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.4.4.2. Észlelésfejlesztés (percepciófejlesztés)

Az észlelés pontosabb működését (2,5)3 -4 éveseknél elsősorban a mozgás és testséma

fejlesztésén keresztül érhetjük el. 5 - 6 -7(8) éveseknél már célzott, direkter fejlesztés is szükséges. A látott, hallott, tapintott dolgok mindkét szakaszában természetes vele-járója a nyelvi fejlesztés.

A látott, hallott, tapintott dolgok nyelvi kifejezésének megtanítása, a szókészlet bővítése.

A tanulási helyzetek többségében a vizuális észlelés összekapcsolódik valamilyen nyelvi (auditív) és motoros tevékenységgel.

1. Vizuális (látás-) fejlesztés

Az olvasás elsősorban a jól funkcionáló balról jobbra irányuló szemmel követés és a finom szemmozgás ellenőrzésének függvényeként alakul. Célszerű, hogy a gyermekek gyakorolják a szemmozgás kontrollját.

Vizuális fejlesztés

1.

A szemmozgás tudatos kontrolljának kialakítása és erősítése:

-mozgó tárgyak követése: balról jobbra, jobbról balra, fel, le, kör...

A fej mozdulatlan marad, csak szemmel követi a mozgás irányát a gyermek.

Könnyítésül kezdetben végtagmozgással is kísérheti, amely egyre kisebbedő, finomodó: karral, kézzel, ujjal. Az iránykövetést kísérje az irányok verbális megjelölése.

2.

szem fixációs működésének erősítése:

-ismert játékok vagy használati tárgyak közül egy kiemelése és annak fixálása 10

mp -ig (fel, le mozgatjuk)

-egy ismert tárgynak, tárgy képének egy részletét megkeresni és azt fixálni 10 mpig

A perifériás látás gyakorlására is igen alkalmas, ha a gyermeknek ilyen megfigyelési

feladatot adunk.

3.

vizuális zártság-egészlegesség észlelésének alakítása: Mi hiányzik?

-ismert tárgyak, eszközök egy részlete hiányának felismertetése

-hiányos képek felismertetése: mi hiányzik róla?, mit ábrázolhat?

-rejtett figurák megtalálása

4.

Vizuális időrendiség felismertetése:

-képeken elmesélt történetek kirakása: mi történt először?, mi következik?

5.

Vizuális ritmus (a legkülönbözőbb vizuális minták folytatása):

-tárgyakból kirakott -gyöngyök, kockák, rudak, kártyák -minták folytatása

-rajzos -képi -minták elrendezése (fekvő

alak, ülő

alak, álló, járó...)

-sorminták rajzolása

6.

Vizuális helyzet – pozíció felismertetése:

-mágnestáblán a pedagógus elhelyez egy alakzatot adott mezőbe (négymezős tábla)

és a gyermekek sajátjukon ugyan-oda helyezik azt

-az alakzatokat adott mezőben, más pozícióba elforgatni

7 Vizuális memória fejlesztése:

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

-egyszerűtestmozgást bemutatás után emlékezetből leutánozni

-vizuális mintát rövid bemutatás után felismerni, felsorolni, kirakni (fokozatosan

növelhető az elemszám és a bemutatás idejének csökkentése)

Az alaklítás és formaállandóság fejlesztése

1.

A lehető

legtöbbféle alak – forma -méret motoros kialakítása:

-formaalakítás mozgással (járás, futás, mászás, ugrás segítségével: felső végtagokkal való kialakítással, létrehozása testtel, testrésszel)

-padlóra rajzolt különböző

alakzatok körbemozgása, végigmozgása

-padlóra rajzolt alakzatok (különböző

formák vagy azonos alakzatok más-más

méretben) felhasználása különböző

mozgásos feladatok elvégzésére

2.

Különböző

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
tárgyak, alakok, formák, méretek felismertetése a gyerekek
környezetében:

- bemutatása
- azonos megkeresése
- párosítási, csoportosítási feladatok (lottó, dominó)

3.

Adott vizuális minta kirakása:

- forma, méret, szín szempontjából különböző
minták kirakása (lyukastábla, de
alkalmazásában a fokozatosság elengedhetetlen: egyszerűbb formáktól a
bonyolultabbig, először egyetlen szempont figyelembevételét követelve meg,
például csak szín, vagy csak forma stb., kevesebb elemtől az összetettebb
formákig)

4. Minták rajzolása, festése

5. Részekből különböző

alakzatok összerakása

2. A tapintásos -sztereognosztikus -észlelés fejlesztése

A tapintásos -sztereognosztikus -észlelés fejlesztése

1.

Az alapvető

gyurmázási technikák megtanítása:

- gömbölyítés, sodrás, lapítás, mélyítés, mintázás gyakorlásával, plasztilin,
agyag,

nedves homok felhasználásával

2. Különböző

formák, méretek alakítása minta után

3. Különböző

formák, méretek megváltoztatása. „Varázsoljuk el!”

4.

Ritmikus sorminta készítése, a minta folytatása. Az említett fejlesztési
módoknál a

főhangsúly a tapintásos tapasztalatszerzésen van. A vizualitás is jelen van,
hiszen a

kialakított formát látja is, vizuális benyomásokat szerezhet.

5.

A taktilis csatorna fejlesztése a vizualitás kizárásával:

- „Érzékelőzacskó”, „Elvarázsolt zsákocská” – Pusztán tapintással felismerni a
tárgyakat! Mi lehet? Milyen a mérete, formája, felülete, anyaga? A tapintással
felismert dolgokat párosítani, sorba rendezni fokozatuk szerint, csoportosítani
egyegy

minőségi jellemzőjük alapján.

Mozgásos (kinesztetikus) észlelés fejlesztése

1.

Behunyt szemmel a gyermek bizonyos mozgásokat végez az óvodapedagógus
segítségével: kézzel (kört ír le a levegőbe), lábbal (lépés előre, hátra),
nyitott

szemmel mozgásokat megismétel.

2. Hátára rajzolt formát kell mozgással megismételni, képi formáját felismerni

♀

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A térészlelés – térbeli viszonyok felismerésének fejlesztése

1.

Az alapvető

téri irányok megismerése saját testrészeinek közvetítésével:

-Rácsos papíron, szögestáblán, lyukastáblán a két oldal megkülönböztetése nélkül, a

mellé helyezett kéz segítségével, a középvonal megjelölésével

-A jobb -bal oldalirányok begyakorlása kiszínezéssel, színes korongok kirakatásával

-A négy fő

iránymező

megismertetése az említett módon

2. Térbeli irányok, viszonyok megismertetése a körülötte lévő tárgyakkal ,

3. Ismert játékeszközök kirakásával a négy irány gyakoroltatása

4.

A tárgyak egymáshoz való viszonyának megismertetése, mágneses táblán való kirakás, elhelyezés segítségével, mellette, előtte, mögötte, alatta, felette

5. Függőleges és vízszintes sorok kirakása különböző színekből, formákból

6. A fentiek segítségével a szögek (sarkok) érzékeltetése

7. A téri viszonyokat jelentő

verbális kifejezések megtanítása

3. A hallási észlelés (auditív) fejlesztése

A hallási észlelés (auditív) fejlesztése

1.

A hangzási analízis-szintézis fejlesztése:

-Figyeltessük meg, milyen hangot hallunk, mikor egy ember sóhajt vagy tüsszent, különböző

hangok működnek bennük. Figyeljünk a természet hangjaira.

-Az óvodapedagógus által bemutatott ritmus letapsolása vagy lekopogása.

Kezdetben szabályos ritmusokat használunk, majd később szabálytalan ritmusokat.

-Ritmusvisszaadás csukott szemmel.

-Mondjunk olyan szavakat, amelyek azonos hangzókkal kezdődnek, például baba, bögre, bogár, béka, róka, rózsa

-Hány szót tudsz felsorolni, melyek úgy kezdődnek: ma. . . , te. . . , si...

-A megadott betűhangokból vagy fonémákból olyan, általuk ismert szót kell alkotniuk, amelyek tartalmazzák ezeket.

2.

A keresztcsatornák fejlesztése:

Vizuális -tapintásos interszenzoros működések fejlesztése:

-Tapintással exponált (felismert) tárgyat kell keresnie a vizuális mintákban

-Vizuálisan felismeri tárgyat mintául véve, ki kell keresnie tapintással az „érezélezőzacskóból”

-Egyre finomabb különbségek felismertetésével gyakoroljuk a kétféle ingermodalitás átfordítását

Vizuális –auditív interszenzoros működés fejlesztése:

-Mutassunk a gyerekeknek ismert tárgyakat, állatok képét, különböző hangforrások

vizuális képét, és a megszólaltatott hanganyagban ismerje fel az adott hangforrás

képét

-„Figyeljünk a hangokra!” A hallott hanganyaghoz keresse a hangforrást: minek a hangja?” (társak megszólaltatása, hangjukról felismertetés)

-Auditív memória fejlesztése: dallamtöredékek, különböző

hangok

megisméltetése, majd a hangforrás kerestetése

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Vizuális-kinesztetikus interszenzoros működés fejlesztése:

-Bekötött szemű

gyermek kezével formát rajzoljon a levegőbe, és a hátára rajzolt formát felismerje a vizuális mintában.

-Mozgásos élményanyag, forma felismerése vizuális mintában, verbalizálva a formát.

-Vizuális-kinesztetikus megközelítés, a későbbiekben a betűk vagy szavak közötti

finom különbségek megfigyeltetésére, észrevétetésére is használható.

-Hallási-tapintásos interszenzoros működés fejlesztése:

A gyermekeknek elmondással jellemezni kell azt a tárgyat, amit tapintás útján felismert és azonosított, vagy meg kell találnia tapintás útján azt a játékot vagy

alakot, amit egy másik személy jellemez.

-A szem-kéz koordináció fejlesztése:

A szem-kéz koordináció fejlesztésének finommotoros kontroll fejlettségével való összefüggését a Mozgásfejlesztés című fejezetben is tárgyaltuk. A következő

szemmozgáshoz szükséges tevékenységekről pedig a percepció fejlesztésénél beszéltünk. Számos gyermek úgy érkezik az iskolába, hogy ezek a készségei megfelelően fejlettek ahhoz, hogy képesek legyenek alakok lemásolására, egyszerű

képek rajzolására és festésére, s talán még ahhoz is elég fejlettek ezek a készségek,

hogy elkezdjen írni tanulni. Fontos tehát felmérnünk, hogy melyik gyermeknek van

szüksége ilyen jellegű

fejlesztésre.

3.4.4.3. Verbálisfejlesztés

1 . A tárgyak megnevezése

A lakásban, az óvodában és a közvetlen környezetben található tárgyak megnevezése:

•

Ruházat: zokni, trikó, cipő, papucs, csizma, nadrág, farmernadrág, ruha, szoknya, ing, blúz, nyakkendő, kardigán, pulóver, dzseki, kabát, anorák, esőkabát, mellény, bugyi, fürdőruha.
(testséma)

•

Testrészek: törzs, fej, arc, szem, fül, orr, száj, ajak, fogak, nyelv, szemhéj, szempilla, szemöldök, homlok, haj, áll, orca, orrlyuk, nyak, váll, mellkas, gyomor, kar, kéz, ujjak, hüvelykujj, könyök, csukló, tenyér, köröm, ujjpercek, derék, csípő, lábszár, lábfej, sarok, comb, hát, térd.
(testséma)

•

Cselekvések: sétál, gyalogol, menetel, szalad, szökdécsel, ugrándozik, lép, áll, elindul, mozog, elkezd, megáll, ül, fekszik, térdel, csúszik, (fel)mászik, kúszik, siklik, megcsúszik, csavar, hajlít, görbít, vágat, görbül, elterül, elnyúlik, elernyed,

kanyarodik, felemel, leenged, lehúz, lesüllyeszt, lehalkít, tompít, beborul, pipiskedik, előrehalad, hátrál, taszít, hajt, húz, von, üt, ránt, dob, visszapattan, fog, rúg(dalózik), keresztez, megfordul, fon, sodor, fordít, bukfenchezik, csöppen(t), koppint, tapsol, kiabál, fütyül, izeg-mozog, nyit, zár dörzsöl, csurog, morajlik, tétovázik, sűrög-forog, mormol, beszélget, cseveg, fecseg, figyel. (testvázlat nagy-és finommozgások)

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2. Térbeli viszonyok megnevezése

•

Irányok: fönt, lent, alatt, át, keresztül, fel, hátra, fölött, fölé, rá, felé, előre, oldalt, jobbra, balra, végig, mindenfelé, körös-körül, felől, után, körül, köré, közel (valamihez), messzire, távol valamtól, emelkedő, felfelé haladó, süllyedő, lefelé haladó, közelebb, távolabb, keresztben, magasabban, alacsonyabban. (Nagy-és finommozgás-készségek, testséma, lateralitás, vizuális diszkrimináció, sorozatba rendezés).

•

Helyzet: -on, -en, -ön, -ról, -ről, -ból, -ből, -ban, -ben, kívül, belül, tetején, alján,

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
közepén, középpontjában, között, fölé, felett, alá, lent, alul, alatt, lejjebb,
le, túl, át,
keresztül, előtt, mögött, mellett, együtt, valamire vonatkozóan, vízszintesen,
magasan,
alacsonyan, balról, jobbról, első, második stb. , utolsó, itt, ott, kívül,
belül. (Nagy-és
finommozgások, testséma, lateralitás, időbeli sorrendiség, sorozat.)

- Idő: most, után, előbb, később, hamarosan, nappal, éjszaka, délelőtt, délután,
este, hét,
hónap, év, tél, tavasz, nyár, ősz, húsvét, karácsony, kezdődik, befejeződik.
(Időbeli
sorrendiség nagy és finommozgások.)

3. Osztályozás

- Alapformák: kör, körül, körbe, négyzet, téglalap alakú, ovális, hurkos,
háromszögletű, kereszt, csillag, négyoldalú, vonal, pont, egyenes, görbe vonalú,

cikcakk, csúcs, sarok, oldal, él, hajlás, ferde. (Az említett kifejezéseket
mindig
manuális, mozgásos tevékenységekhez kötötten használjuk.)

- Alapszínek: piros, kék, sárga, zöld, fekete, fehér, barna, narancssárga,
rózsaszín,
bíbor (ibolya).

- Méret, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség: nagy, kicsi, hatalmas, apró,
több,
kevesebb, gyors, lassú, sebes, magas, alacsony, kövér, sovány, széles, keskeny,
alsó,
felső, hangos, halk, csendes, édes, savanyú, kellemes, érdes, finom, tele, üres,
nehéz,
könnyű, lágy, kemény, azonos, különböző, hasonló, eltérő, világos, sötét, az
összes,
néhány, elég egyenlő. (Sorozat, auditív-vizuális diszkrimináció, tapintás,
gondolkodás,
alap-számfogalom.)

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.5. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése, fejlődésének segítése

Mottó:

„A fogyatékosok jelenlétükkel humanizálják a társadalmat
és felhívják figyelmünket sérülékenységeikre!”

Törvényi szabályozók:

- A többször módosított közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A többször módosított 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- A többször módosított 14/1994. (VI.24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és pedagógiai szakszolgálatokról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogállásáról, esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2/2005. (III.1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Intézményi Alapító Okirat
A sajátos nevelési igény gyűjtőfogalom

Sajátos nevelési igényű
gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye

alapján

a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes

előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő

funkciók vagy a viselkedés

fejlődésének organikus okra visszavezethető

tartós és súlyos rendellenességével küzd,

b) a megismerő

funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető

tartós és súlyos rendellenességével küzd. (Közoktatási törvény 121.§ (1)

2.a;b)

Sajátos nevelési igény

Tanulási,

beilleszkedési,

magatartási

nehézségek

Fogyatékkal élők A megismerő

funkciók vagy a viselkedés

fejlődésének tartós, súlyos rendellenessége

Testi, érzékszervi,

értelmi, beszéd fogyatékos,

autista

Organikus okra

visszavezethető

Organikus okra

nem vezethető

viSSza

Szakértői bizottság Szakértői bizottság

Szakértői bizottság

Nevelési tanácsadó Nevelési tanácsadó

A Szakértői

véleményben kijelölt

Intézmény

Rehabilitációs

foglalkozás

(gyógypedagógus)

A Szakértői

véleményben kijelölt

Intézmény

Rehabilitációs

foglalkozás

(gyógypedagógus)

Nevelési tanácsadó,

Intézmény

Fejlesztő

foglalkozás

(gyógypedagógus

fejlesztő

pedagógus)

Nevelési tanácsadó,

Intézmény

Fejlesztő

foglalkozás

(fejlesztő

pedagógus)

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Óvodánk feladata

A sajátos nevelési igényű

gyermek nevelése, iskolai életmódra felkészítése

(szakértői véleménnyel rendelkező, testi, érzékszervi fogyatékos, valamint a megismerő

funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető

vagy vissza nem

vezethető

tartós és súlyos rendellenességekkel küzdő

gyermek integrált nevelése) az

Alapító Okiratban foglaltaknak megfelelően.

Célunk az inkluzív együttnevelés megvalósulása:

- Nyitott óvoda, szemléletváltás
- Pozitív szoció – emocionális légkör
- Magas szakmai, módszertani kultúra
- Differenciálásra alapozó pedagógia
- Együttműködő

nevelési stílus

- Toleranciára, empátiára, önállóságra nevelés

A sajátos nevelési igényből eredő

hátrány csökkentéséhez szükséges foglalkozások egyéni

fejlesztési terv alapján logopédus, pszichológus, gyógypedagógus,

szurdopedagógus,

tiflopedagógus, szomatopedagógus) irányításával történnek.

A gyermekek felzárkóztatását egyéni foglalkozás keretében és az óvodai

tevékenységekbe

illesztett differenciált foglalkozással segítjük. (Közoktatási törvény 52.§ (6), (7) (11.c)

A nevelési és/vagy tanulási probléma súlyosságát a Nevelési Tanácsadó, a Tanulási

Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg.

Az általuk kiadott szakvéleményben megfogalmazottak és a Közoktatási törvény által előírtak

alapján történik a gyermekek további óvodai nevelésének, oktatásának megtervezése.

Az integrált nevelés feltételei:

Objektív tényezők

- Megfelelő segédeszközök biztosítása.
- Csoport létszáma.
- Speciális eszközök biztosítása.

Szubjektív tényezők:

- Fogadó óvodapedagógus és dajka személyisége, felkészültsége. Az óvodapedagógus

kapcsolata a gyógypedagógussal.

- A család támogató és pozitív magatartása.

- Gyógypedagógiai megsegítés biztosítása.

- A gyermek személyisége, képességei.

- A csoporttársak viszonyulása.

Az SNI-gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő-a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező

gyógypedagógiai tanár az

együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a gyermek egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a neveléshez – oktatáshoz szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában,
- javaslatot tesz a gyógypedagógiai specifikus módszerek alkalmazására,

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében,
javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a gyermekkel való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs fejlesztést szolgáló időkeretben, ennek során támaszkodik a gyermek meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integráció általános elvei:

- Az integrációt az egész nevelőtestület vállalja.
- A csoportokban integrációt folytató kollégákat az egész alkalmazotti közösség támogatja.
- Az integrálhatóság minden esetben egyéni döntést igényel, figyelembe véve az összes körülményt.
- Csoportba való beosztás előtt az óvónők személyesen találkoznak a kisgyermekkel és a szülőkkel. Csoportalakításhoz a vezető figyelembe veszi az óvodapedagógusok véleményét.

Befogadó szemlélet alapelvei:

„Az elfogadás mércéje az, hogy valaki mennyire hajlandó a saját értékén emberszámba venni egy sérültet, s mennyire hajlandó beengedni abba a világba, amelyikben valamennyien élünk.” (Zsebe-Bíró)

-Minden gyermek speciális. A pedagógus nem az átlaghoz igazodik, hanem minden gyermekben az egyedi, csak rá jellemző sajátosságokhoz.

-Bármely gyermeknél előfordulhatnak problémák. A problémák természetes velejárói a tanulásnak, nem kizárólagosan az egyénből fakadó gyengeség tünetei.

-A speciális megsegítés igénybevétele minden gyermek joga. Kiterjed az önismeret, a megismerési technikák, a differenciált bánásmód és az együttműködés biztosítására.

-A gyógypedagógus komplex segítséget nyújt az intézmény dolgozóinak a gyermekek

ellátásában.

-Egyéni fejlesztési terv készül minden speciális megsegítést igénylő gyermekekre.

Az integráláshoz támpontot ad a Szakértői Bizottság szakvéleménye, mely tartalmazza:

- A SNI tényének megállapítását, annak okait
- Az integrált nevelés lehetőségét
- Nevelési javaslatokat, fejlesztési területeket
- Intézmény kijelölését
- Kontroll vizsgálat időpontját

Csoportszervezés szempontjai:

A törvényi előírásokon túl figyelembe vesszük a

- Gyermek életkorát
- Sérülés minőségét jellegét
- A gyermek szocializációs szintjét
- A befogadó csoport létszámát, összetételét

A sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai integrálásának célja:

- Közösségbe való beilleszkedésük segítése (alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóság, érzelmi élet, együttműködés fejlesztése) – óvodapedagógiai eszközökkel
- Képességeik fejlesztése (vizuális, akusztikus, taktilis, motoros, és nyelvi) – gyógypedagógiai eszközökkel

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A hiányzó funkciókat helyreállítani, újakat kialakítani
- Funkciók egyensúlyát kialakítani
- Speciális segédeszközöket elfogadtatni, használatukat megtanítani
- Egyéni sikereket segítő tulajdonságokat, funkciókat fejleszteni

· Befogadóvá váljon az intézmény.
Az integrációs folyamatban közreműködő partnerek és feladataik:

-Szakértői és rehabilitációs bizottság: diagnosztizál, javaslatot tesz, kontroll vizsgálatot végez, folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését, vizsgálja az intézményi feltételek meglétét.

-Szülő: lehetősége a gyermekkel részt venni vizsgálatokon. A gyógypedagógus útmutatásai szerint a gyermeknek otthoni segítségnyújtás. Kötelessége a gyermek fejlődése érdekében mindent megtenni.

-Gyógypedagógus: értelmezi SZB szakvéleményét, elvégzi a rehabilitációt, speciális egyéni fejlesztést, javaslatokkal segíti az óvodapedagógus munkáját, közreműködik a szülővel való kapcsolattartásban, egyéni fejlesztési tervet készít.

-Intézményfenntartó: helyben biztosítja az integrált nevelés feltételeit, a szakértői bizottság felé adatokat szolgáltat az integráló intézményekről.

3.5.1. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott gyermek)

A mozgáskorlátozottság fogalma:

Mozgáskorlátozott az a gyermek, akinél a mozgás szervrendszer veleszületett vagy szerzett

károsodása és/ vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll

fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A különleges gondozási igényt meghatározza a keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Típusai:

- Végtagredukciós fejlődési rendellenesség
- Szerzett végtaghiány
- Petyhüdt bénulást okozó kórformák
- Korai agykárosodás utáni mozgás – rendellenességek
- Egyéb maradandó mozgásállapot változás.

Kiemelt feladat:

- Speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása

Pedagógiai Program 2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk

- Eszközhasználat gyakorlása
- Eszközhasználat megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél

sokrétűbb megismertetése.

- Életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzése
- A megtanult mozgás alkalmaztatása
- Énkép, önértékelés fejlesztése
- Függőségi beállítódás, sérültség tudat csökkentése
- Társas kapcsolatok fejlesztése
- Önállóságra nevelés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Szervezési feladat:

Az óvodában biztosítani kell – a gyermek állapotának megfelelően:

- Az akadálymentes közlekedést
- A megfelelő mozgás és életteret
- Az ehhez szükséges eszközöket (lejtő, kapaszkodó, stb.)

A mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe építjük be. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

Az egyéni fejlesztést szomatopedagógus végzi a szakértői véleményben meghatározott időkeretben.

Mozgáskorlátozottak gyógypedagógiai programja segítségével történik az integráció.

3.5.2. Látássérült gyermek

A látássérült gyermek látásteljesítménye az ép látáshoz viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0 – 0,33 (vízus: 0 – 33 %-os látásteljesítmény) közötti.

A látássérült gyermekek:

- Vakok (látóképessége teljesen hiányzik)
- Aliglátók (minimális látással rendelkeznek: fényt érzékelők, ujjolvasók, nagytárgy látók)
- Gyengénlátók (életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
látásteljesítmény).

Kiemelt feladat:

- Segítjük a gyermek részvételét a közös játékban
- A közösséghez való alkalmazkodását
- A viselkedési formák megtanulását és gyakorlását
- A közösség előtti szereplést
- Az önkiszolgálás megtanítását
- A tárgyak és helyük megismertetését
- A rendszereteket
- A higiénét (különösen a szem és a kéz tisztán tartását)
- Ép társak felkészítése a fogyatékosokkal való együttélésre

Óvodai nevelésünk során figyelembe vesszük a látássérült gyermekek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

a) Az aliglátó gyermekek

(Vízus: a fényérzéstől 10 %-os látásteljesítményig) adottságaik szerint vagy a tapintó - halló vagy látó -halló (tapintó) életmódra készíthetők fel.

Kiemelt feladat:

- Látásteljesítményük megőrzése
- Az ép területek intenzív fejlesztése a minél hatékonyabb kompenzálás érdekében
- Látó, halló (tapintó) életmódra felkészítés

A fejlesztés fő területei megegyeznek a gyengénlátó gyermekek nevelésének elveivel.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

b) A gyengénlátó gyermekek

(Vízus: 10 %-os látásteljesítménytől 33%-ig) főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebről, kisebb térben tudják azt használni.

Kiemelt feladat:

- A speciális optikai eszközök megismertetése
- A testtartási hibák megelőzése
- A helyes testtartás megtanítása
- A környezet vizuális megismertetése.

Fejlesztés fő

területei:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
környezetben.

- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- A finommozgás fejlesztése: kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- A látás - mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében

egyaránt.

Tárgyi feltételek:

- Dönthető asztallap
- Egyéni megvilágítás, stb.
- Speciális optikai eszközök

Az eredményességet a döntően egyéni vagy kiscsoportos szervezés biztosítja.
Óvodai ellátásuk gyógypedagógus segítségével valósulhat meg.

3.5.3. Hallássérült gyermekek integrációja

Intézményünk az ép értelmű

hallássérült (nagyothalló és hallásukat műtéti úton helyreállított / létrehozott) gyermekek integrált nevelését a Hallásvizsgáló Tanulási Képességet Vizsgáló

Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye és az érvényes törvényi szabályzók

figyelembe vételével látja el.

Az esélyegyenlőség biztosításával szeretnénk, ha az integrált nevelési forma minden gyermek

javát szolgálná a tolerancia, az empátia, másik iránt érzett felelősségérzet kialakulásával.

Az enyhébben hallássérült (nagyothalló) és a korai életkorban cochlea implantált

kisgyermekek képessé válnak a hallásra épített kommunikációra.

A nyelvi és pszichoszociális fejlettség kedvező

esetben olyan szintű

lehet az óvodáskor

kezdetére, hogy a hallássérült kisgyermekek egy része további speciális segítséggel halló

társaival együtt vehet részt az óvodai nevelésben.

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének feladatai:

A korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve

- a nyelvi kommunikáció megalapozása
- a nyelvi kommunikáció megindítása
- a nyelvi kommunikáció fejlesztése

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van. Ez függ a hallásállapottól, és a beszéd kialakulását egyénenként is nagymértékben és eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől (pl.: mentális állapot, szociókulturális környezet stb.) Az anyanyelvi – kommunikációs fejlesztés az óvoda egésznapos tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munka jellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

a) Az enyhe fokban hallássérült-nagyothalló gyermekek

A beszéd tartományban mért hallásszintek

- 30 – 45 dB enyhe nagyothallás
- 45 – 65 dB közepes súlyos
- 65 – 90 dB súlyos hallásvesztést mutatnak.

A nagyothalló óvodás korú gyermekek az emberi beszédhang, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek. Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével) esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg.

Óvodai fejlesztésükben hangsúlyt kap:

- a nyelvi kommunikáció megindítása
- a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése
- a beszédértés fejlesztése
- a szókincsfejlesztés
- a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése,
- a beszédérthetőség folyamatos javítása.

Várható eredmény: a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelíthetik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele:

- a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása,
- szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata,
- valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció – fejlesztés

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk rendszerébe.

b) a hallásukat műtéti úton helyreállított /létrehozott (pl.: cochlea implantált) hallássérült gyermekek/

Ezen gyermeknél egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után - fizikai értelemben közel ép hallás mérhető. Fejlesztésük stratégiája döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazásával történik. Szövegértésük, hangzó beszéd produkciójuk fejlődése hasonlóságot mutat a hallók beszédfejlődésével. Fejleszthetőségük, fejlődési ütemük döntően függ a műtét időpontjától. A minél korábban végzett hallásjavító műtét előtti és utáni pedagógiai rehabilitációs és fejlesztés- valamint azzal párhuzamosan-, az audiológiai gondozás eredményezi a nyelvi fejlődés gyorsabb, magasabb szintű elsajátítását. Fejlesztésük kívánatos színtere az ép hallásúak környezetében van. Teljesítményüket döntően befolyásolja intellektusuk, esetleges-a pszichés fejlődés zavara miatti-beszéd-, nyelvtanulási akadályozottságuk.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

c) A halmozottan fogyatékos hallássérült óvodás korú gyermekek

Ezen gyermekek esetében a hallás különböző mértékű csökkenésén kívül még más (esetenként több: pl.: testi, érzékszervi, értelmi vagy a pszichés fejlődés zavara) fogyatékoság is súlyosbítja a fejlesztés lehetőségét. A velük való foglalkozás döntően szurdopedagógia és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival, egyéni fejlesztési terv alapján történik. Fejlesztésüket eredményesen egyéni vagy kiscsoportos formában lehet megvalósítani.

3.5.4. A beszéd fogyatékos /súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek/

A beszéd fogyatékos / súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája

- megkésett beszédfejlődés
  - centrális dyslalia (pöszeség)
  - diszfázia
  - dadogás
  - súlyos orrhangzóság stb.
  - illetve a beszédhibához csatlakozó tanulási és /vagy magatartási zavara miatt eltérően fejlődik.
- Megnyilvánulási formák:

- az anyanyelvi kifejező készség, képesség alacsony szintje
- a beszédszervek gyengesége
- a beszédhangok tiszta ejtésének hiánya
- a szegényes szókincs
- a beszédmozgásokról szerzett emlékképek felhasználásának hiánya
- a grammatikai fejletlenség
- az utánzóképeség gyengesége
- beszédészlelés, beszédmegértés zavara

A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, speciális terápiákat alkalmazó:

- sérülés specifikus

- intenzív

-

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
komplex

- az életkori sajátosságokat
- a játékoság elvét szem előtt tartó – nevelési környezetben valósulhat meg.

Az óvodai nevelés során az anyanyelvi nevelés:

- a mozgás
- a kommunikáció
- a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztése,
- a speciális terápiák alkalmazása (diszlexia – prevenció, grafomotoros fejlesztés stb.)

segít az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérésében.

Beszéd fogyatékos gyermekek egyéni fejlesztését logopédus végzi.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.5.5. A megismerő
funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető,
organikus okra vissza nem vezethető
tartós és súlyos rendellenességgel küzdő
gyermekek integrált nevelése

3.5.5.1. Agresszív magatartású gyermek

Tünetei: Testi erejét fitogtatja, játékának tartalma és stílusa is agresszív,
rombol, állandó
vibrálás jellemzi.

Kiemelt feladat:

-preferáló megerősítő
módszerek (a gyermek jó tulajdonságait erősítjük)

-megbízásokat adunk számára

-motiváljuk

-tevékenysége révén értékeljük, dicsérjük

-együttműködési szituációkat teremtünk

-napi jelzések a szülő felé

3.5.5.2. Szorongó gyermek

Tünetei: Ép intellektus mellett viselkedése eltér az adott korosztálytól elvárható viselkedéstől.

Jellemzője, hogy kérdésre tudja a választ, de nem meri mondani.

Énképe negatív, önértékelése alacsony, alulteljesít.

Vegetatív tüneteket is mutathat, társas kapcsolatai beszűkülnek.

Kiemelt feladat:

-okok feltárása

-pozitív megerősítés

-társas kapcsolatok kialakítása

-sikerélmény biztosítása

-reális önkép kialakítása

-napi jelzések a szülő felé (pozitív, negatív történések jelzése)

3.5.5.3. Hiperaktív gyermek (figyelemzavar, motoros nyugtalanság, tanulási nehézség együttes)

Tünetei:

-állandóan mozgásban van, az optimális ingerlési szint fenntartása érdekében

-belső

ingerlő

központja alulműködik

-speciális az információ feldolgozás módja, az információk szétszóródtak

-tévesztéseiből, hibáiból nem tanul

-cselekvését a következményekkel nem tudja összekapcsolni

-a metakommunikációt nehezen érti

-társas kapcsolatai hiányosak

-tolerancia képesség gyengeség

-monotónia tűrőképesség gyengeség

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kiemelt feladat:

- pozitív, elfogadó légkör biztosítása
- minden esetben értékelés, azonnali megerősítés szükséges
- fizikailag is mellette kell állni, segíteni. Rövid, világos, egyszerű utasításokat adni.
- figyelem fejlesztése
- meg kell tanítani arra, hogy kérjen segítséget
- csak azt szabad elvárni tőle, amire képes
- sikerélményeket kell biztosítani számára
- társas kapcsolatait erősíteni szükséges

Fejlesztésük során hasznos lehet a sikert adó mozgásos tevékenység, ami vesztibuláris (egyensúlyérzék) ingert biztosít. Túlmozgatni, lefárasztani sem szabad, mert átbillen.

3.5.5.4. Diszlexia veszélyeztetettség

Jellemzője:

- hangtévesztés
- szótagcsere
- nehéz szavak után mondása nehézkes
- összetett szavak elő
- és utótagjának cseréje
- nyelvi elmaradások: (megkésett beszédfejlődés, makacs beszédhiba, ügyetlen beszédszervi mozgások, szegényes szókinccs, szótagolási nehézségek, rövid és grammatikailag helytelen mondatszerkesztés)
- gyenge verbális, vizuális emlékezet
- fejletlen ritmusérzék
- dominancia zavara
- gyenge testséma ismeret
- ügyetlen mozgás
- időbeni, térbeni tájékozódás hiánya
- szerialitás zavarai.

A diszlexia-veszélyeztetettség az olvasás tanulás megkezdése előtt diagnosztizálható és terápiával megelőzhető.

A szűrést és a fejlesztést Meixner Ildikó módszerével végzi az intézménybe kijáró logopédus.

Kiemelt feladat:

- beszédhanghallás fejlesztése
- testséma fejlesztése
- segítő
környezet folyamatosan álljon a gyermek rendelkezésére
- beszédhangok korrigálása
- beszédritmus fejlesztése
- szókincsfejlesztés
- auditív és vizuális emlékezet, figyelemfejlesztés
- a betűtanuláshoz szükséges készségek fejlesztése

3.5.5.5. Diszgrafia veszélyeztetettség Írásmozgás zavara.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iskolás korban felismerhető
tanulási zavar.

Jellemzője óvodás korban:

- rossz kéztartás
- nem szeret a gyermek rajzolni, festeni
- íróeszközök helytelen fogása
- görcsösség
- irányok tévesztése (térben és síkban)

Kiemelt feladat:

- az ábrázoló tevékenység megszerettetése
- a nagymozgások begyakorlása, pontosítása után finommotorika fejlesztése
- testséma kialakítása
- méltányos értékelés
- segítő
környezet folyamatosan álljon a gyermek rendelkezésére
- kézizomzat erősítése.

3.5.5.6. Diszkalkulia veszélyeztetettség

A diszkalkulia a számolási, matematikai képességeknek a gyermek intelligenciájához mért gyengesége.

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
Háttérben általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek
következtében
zavart:

- az érzékelés - észlelés folyamata
- sérült a gondolkodás
- akadályozott a fogalmak kialakulása
- sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor - és szabályalkotás, a

téri és síkbeli viszonyok érzékelése
-zavart szenved az emlékezet és a figyelem
-mennyiség és számosság fogalma

További jellemző
tünet:

- hiányzik a mennyiségi és formai érdeklődés (matematikai)

Kiemelt feladat:

- Testséma kialakítása
- Téri tájékozódás alakítása
- Matematikai fogalmakkal történő ismerkedés a tevékenységek során (mennyiség, számosság)
- Gondolkodásra aktivizálás
- Sikerélményhez juttatás cselekvésben, gondolkodásban
- Matematikai érdeklődés felkeltése
- Viszonyszavak beépítése az aktív szókincsbe

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.5.5.7. A fejlesztés kiemelt feladatai a részképesség zavar és / vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató gyermekek esetén (kevert specifikus zavar) Több részképesség-zavar együttes előfordulása „halmozott fejlődési zavart” okoz. Ez a beszéd/ nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába.

Az ilyen típusú, speciális fejlesztésre szoruló gyermekek logopédiai - (gyógy)pedagógiai ellátásának lényege:

- A percepció minden részterületét fejleszteni kell:

- a vizuális,
- akusztikus,
- taktilis,
- mozgásos észlelés folyamatait,
- motoros képességeket,
- beszéd-és nyelvi készségeket.

Alapelvei, módszerei eszközei:

•

A részképesség-zavar tüneteit mutató gyermekek különleges gondozási igényeinek kiépítése gyógypedagógus közreműködését igényli, aki meghatározza:

- a lemaradás helyét és mértékét
- meghatározza a fejlesztési célt.

•

A gyermekek a komplexitás elvén alapuló egyéni terápiais terv alapján kapnak segítséget. A foglalkozások anyagának meghatározása a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével történik.

•

Módszer jellemzői:

- többirányú ráhatás, rávezetés
  - az egyes részfunkciók megerősítése, vagy szükség esetén újratanítása.
- Egyéni fejlesztési terv

A sajátos nevelési igényű

gyermekek fejlődésének dokumentálásához egyéni fejlesztési tervet

kell készíteni. A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fejlesztési

tervet gyógypedagógus készíti el.

Tartalma:

-

Gyermek neve, születési ideje

-

Óvodai felvétel ideje

-

Szakértői bizottság megnevezése, a szakvélemény dátuma, felülvizsgálás ideje

-

Diagnózis, vizsgálati eredmények

-

Fejlesztendő
területek

-

Fejlesztési ütemterv havi bontásban

-

Elért eredmények

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha

- A sajátos nevelési igényű gyermek is szívesen jár óvodába.
  - A közösségen belül megtalálja helyét, társaik elfogadják, nem kerül peremhelyzetbe.
  - A gyermek örömmel vesz részt a speciális foglalkozásokon.
  - A kisgyermek a bemeneti fejlettséghez képest kimutathatóan fejlődik.
- ♀
♂
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.6. Migráns gyermekek

Migráns gyermek az a gyermek, aki, valamint akinek a családja nem magyar állampolgár, és munkavállalás, tanulás céljából tartózkodik Magyarországon, illetve menekült státuszú.

Alapelveink:

- A migráns gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést.
- Az emberi méltóság elismerése és tiszteletben tartása minden migráns kisgyermeket megillet.
- Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük.
- A bevándorló családból érkező gyermekek értékességét egyediségükben, individualitásukban keressük.
A migráns gyermekek interkulturális neveléséből adódó óvónői feladatok
- Felkészülés a gyermek fogadására.
Az óvónő felkészülése a szülőkkel és a gyermekkel való kapcsolatfelvétellel kezdődik. A későbbiekben a gyermek kultúrájával, vallásával, nemzetiségével kapcsolatos információkat is össze kell gyűjtenie, szükség esetén utána kell olvasnia. Ezek az információk hozzásegítik ahhoz, hogy jobban megérthesse a gyermek viselkedését, meghatározhassa a

pedagógiai beavatkozás lehetséges irányait. Tanácsos ezeknek az információknak egy részét a csoportban dolgozó dajkával is megismertetni.

Az érkező gyermek empátiás fogadása

- A migráns gyermek kezdeti viselkedését meghatározza aktuális érzelmi beállítódása és előzetes szocializációs tapasztalatai:
- A migráns kisgyermek, amikor bekerül a számára teljesen idegen környezetbe, egyedül lévőknek, kirekesztettnek érzi magát.
- Nem érti a körülötte lévő felnőttek és gyerekek beszédét, és őt sem értik a többiek. Félt az ismeretlentől, a változástól, a bizonytalanságtól.
- Vallási okból előfordulhat sajátos étkezési szokás, ettől úgy érzi, ő más, mint a többi kisgyerekek.
- Általában a család szociálisan is rászorult ezért a többi kisgyermekhez viszonyítva hátrányosabbnak érezheti magát.

Ezért az óvónő legfontosabb feladata: A kezdeti időszakban a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése. Az eltérő nyelv, szokások, viselkedési módok, étrend elfogadtatása, értékékként való bemutatása szükséges a többségi gyermekek számára. A más kultúrákról, a vallásokról, a bőrszínről, az etnikai különbségekről szóló, életkornak megfelelő ismeretek bemutatása apró lépésekben, a gyermekek érdeklődési körét -játék, mese, vers, ének, zene, tánc -figyelembe véve valósítható meg. A migráns gyermeket segíteni kell a magyar nyelv elsajátításában, melynek leghatékonyabb eszköze a játék, tere pedig maga a közösség.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Szívesen jár óvodába.
- A gyermekcsoport egyenrangú tagjának érzi magát.

- Szívesen játszik társaival, és a csoporttársak is keresik a társaságát.
- Megérti a magyar szavak jelentését, szavakat, tómondatokat képes magyarul kimondani.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.7. Természetes gyermeki megnyilvánulások

3.7.1. Mozgás

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és az erkölcsi képességek alakulását is. A tornának, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek a teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján -az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve -minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Felvállaljuk az urbanizációs ártalmak és a gyermekek körében is mindinkább terjedő mozgásszegény életmód, csökkenő mozgástapasztalatok ellensúlyozását úgy a gyermekek mozgáslehetőségeinek színesítésével, mint a szülők meggyőzésével, szemléletformálásával.

A mozgásfejlesztés célja:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényük kielégítése.
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel megalapozása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs).
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.

A mozgásfejlesztés területei:

- szabad játékban a gyermekek spontán, természetes mozgása közben,
- kötelező testnevelési foglalkozáson,

- mindennapos testnevelésen.

3.7.2. Mozgásfejlesztés a szabad játékban
Célja:

- hogy megőrizzük, ha szükséges, felkeltsük a mozgáskedvet, és tudatosan építsünk rá,
- hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet,
- bátran, örömmel mozogjanak a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

Életkori jellegzetességek

A (2,5)3 -4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni. Ezért

leginkább a csúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket kell biztosítanunk a csoportszobában is. Ezek az eszközök lehetnek, textil alagút, de akár tornaszőnyegek és a csoportszoba asztalai is felhasználhatók erre a célra. Ebben az életkorban a gyermekek gyakran kezdeményeznek csúszó-mászó-bújójátékokat. Gondoljunk csak a kicsik által

kedvelt, asztal alatt bujkáló állatokat utánozó játékokra.

4 -5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztését szolgálják a

45

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

különböző

célbadobó játékok, a kugli, az ugróiskola, ugrókötelezés, valamint a manipulációs

barkácsoló tevékenységek is.

Az egyensúly fejlesztése a szabad játékban leginkább a belső fülben lévő

vesztibuláris

központ spontán ingerlésével történik, hintázó, ringató, pörgő mozgások közben. Erre a célra

nagyon jól használhatók, különböző

hinták, a Body Roll, a füles labda, az ugróasztal, a lépegető, az elefánttalp.

5-6-7(8) éves korban a finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni.

A játékban nagyon sok lehetőség nyílik ennek a spontán fejlesztésére, például ábrázolási

technikák gyakorlása: tépés, vágás, varrás, apró gyöngy fűzése, kicsi elemekből építés, konstruálás, babaöltöztetés, barkácsolás.

Ezekhez a tevékenységekhez a helyet a csoportszoba rendszeres átrendezésével tudjuk

biztosítani. Ezért mobil, könnyen mozgatható bútorokat és kiegészítő eszközöket használunk.

Az udvari játék, mozgás serkentésére minden fejlettségi szinthez gondoskodunk eszközről

és lehetőségről, így minden kisgyermek saját szabad választása alapján tevékenykedhet.

Mászásra, bújásra készítheti a gyermekeket például a „bújókacsó”, egyensúlyozásra a láncos

lépegető híd.

A bátorság, ügyesség, erőnlét kipróbálását teszi lehetővé a több-funkciós mászóvár. A

labdajátékok sokaságát választhatják, például kosárra dobás, foci, kidobás. Ezeken kívül az

óvónők kreativitása szab csak határt a sokféle egyedi játéknak, eszköznek.

3.7.3. Mozgásfejlesztés a testnevelési foglalkozásokon és a mindennapi testnevelésen

Célja:

- A tervezett, szervezett, irányított testnevelési játékokkal a mozgáskultúra fejlesztése.

- Koordinált mozgás alakítása.

- Téri tájékozódás, oldaliság kialakítása.

A testnevelési foglalkozások anyaga az atlétikai, torna, játékjellegű főgyakorlatokból tevődik

össze. Alapja Dr. Tóthszöllősiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában című könyve,

mely ötleteket ad a tematikára és módszertanra is.

A játékot, a játékosságot alapvető

eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a

testnevelésben. A játék egy foglalkozáson belül sokszor megjelenik, a feladattól függően hol

mint eszköz, hol mint cél. Kiscsoportban, középső

csoportban a mindennapos testnevelésen

túl heti egy, a nagycsoportban heti kettő

kötelező

testnevelés foglalkozást tartunk. Heti egy

alkalommal nagy hangsúlyt fektetünk a lábtornára, tartásjavító tornára.

A tevékenységek megtervezésénél fontos, hogy a fejlesztő

feladatok természetesen

illeszkedjenek a testnevelés anyagához. Tudjuk, hogy a gyermekeknek sok mindent meg lehet

tanítani, de fejlődésüket csak akkor segítjük, ha a megfelelő

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
időben a megfelelő
tevékenységeket végeztetjük velük.
A (2,5)3 -4 évesek testnevelési anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat
tartalmazza.
Ezért ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése kiemelt feladat. Például
különböző
járások, futások, csúszások, mászások talajon, szereken, tárgy alatt vagy
fölött, szer
megkerülésével. Az egészséges személyiség fejlődéséhez hozzátartozik, hogy a
gyermeknek
önmagáról egyre pontosabb információi legyenek. A testnevelési foglalkozáson, a
legtermészetesebb módon ismerkedhet testrészeivel és azok funkciójával.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ezért alkalmazhatóak jól a testsémafejlesztő
programból a következők:

- a testrészek ismeretét célzó gyakorlatok (például „Járjatok a sarkatokon!”
„Ütögezzétek a talpatokat a földhöz!”).
  - a tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása (például „Álljatok a babzsák
mögé!”
„Hasaljatok a padra!”).
  - test személyi zónájának alakítása (például „Emeljétek a bab-zsákot a fejetek
fölé,
vegyétek át a másik kezetekbe!”).
- Ebben az életkorban külön nem tervezzük az észlelés fejlesztését, hiszen a
nagymozgások
végrehajtása közben spontán fejlődik.
4-5 éves korban a mozgásfejlesztésből már nagyobb szerepet kap a tér mozgásos
megismerése. Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor különböző
irányokban végeznek mozgásokat, és különböző
formákat mozognak be. Például futás, jelre
sorakozás az óvodapedagógus előtt (az óvodapedagógus a helyzetét mindig
változtatja)
szökdelés padok körül, székek között hullámvonalban. Elhelyezkedés különböző
szereken,
formákban.

A mozgásfejlesztésnél ezen kívül előtérbe kerül:

- Az egyensúlyérzék fejlesztése, például különböző

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
mozgások végzése emelt felületen,
forgások, fordulatok, testhelyzetváltozások, futás közbeni megállások.

•
Szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő
gyakorlatok, például babzsák feldobása,
elkapása, célba dobás, egyensúlyozó járás létra fokai között, célba ugrás.
A testsémafejlesztő
programból kiemelt helyet kap az oldaliság tanítása. A kicsiknél még
csak az „egyik-másik” megkülönböztetést használjuk. Itt már a „jobb -bal”
kifejezéseket is,
de a csuklójukon lévő
jelhez igazodva. Például „Emeljétek fel a szalagos jobb kezeteiket!” A
csukló megjelölése a kezességtől független. A pontos eligazodás miatt azonban
fontos, hogy
mindig ugyanarra az oldalra kerüljön a szalag. Az észlelés fejlesztése is
megjelenik a 4 -5
éveseknél, de még mindig nem kiemelt feladatként.
Az 5-6-7(8) éveseknél azonban az észlelés fejlesztése lesz a legcélzottabb.
Ebben az
életkorban az alaklítás, formaállandóság fejlesztésére tervezhetünk sok
gyakorlatot. Ezek
közül egyes gyakorlatok csukott szemmel is elvégezhetők. Például labdagurítás a
test körül
jobb és bal kézzel, csukott szemmel is. Körforma kialakítása szalaglengetéssel,
karkörzéssel
test előtt, test mellett, csukott szemmel is. Új feladatként jelentkezik a
finommotorika
fejlesztése. Ez nagyon lényeges fejlesztési terület, mivel a finommotoros
koordináció az írás
megtanulásának elengedhetetlen feltétele. Testnevelési foglalkozáson ezt
természetes módon
a szerek különböző
fogásmódjával, kisebb testrészekkel végzett mozgásokkal lehet
fejleszteni. Nagyon jól használhatók erre a célra a különböző
méretű
labdák, botok, szalagok.
A foglalkozáson lehetőség nyílik a keresztcsatornák fejlesztésére is. A
bemutatott
gyakorlatokat látják, hallják a tevékenység pontos megnevezését, és elvégzik a
látott, hallott
feladatokat. Programunkban az óvodai testnevelés szerves része a mindennapi
frissítő
torna
is. Ezt minden korcsoportban naponta legalább egyszer, 10-20 perces időtartammal
szervezzük meg. E tevékenység napirendbe illesztését minden óvónő
maga dönti el. Jó
gyakorlatnak bizonyult a délelőtti játék utáni időszak, mielőtt a gyermekek
kimennek
levegőzni. Ha lehetőség van rá, megfelelő
időben, ruházatban ezt is a szabadban, jó levegőn
tartjuk.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Célja:

- A gyermekek szívesen és örömmel vegyenek részt benne.
- Igénnyé, majd szokássá válják a mindennapi mozgás.
- Maguk is kezdeményezzenek mozgásos játékokat.
A mozgásfejlesztésből adódó óvónői feladatok
- A mozgás beépítése természetes módon a gyermekek tevékenységébe.
- Mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása.
- A gyermekek mozgáskedvének megőrzése, illetve szükség esetén felkeltése.
- A mozgásos tevékenység pozitív megerősítése.
- A baleset elkerülése érdekében a mozgástevékenység szabályainak kialakítása a gyermekekkel közösen, majd fokozott betartatása.
- Mozgásos tevékenység lehetőségének biztosítása a csoportszobában és az udvaron.
- A gyermekek életkorához és egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos tevékenységre inspiráló eszközök kiválasztása, folyamatos cseréje.
- A testnevelés-foglalkozások anyagának összeállítása, figyelembe véve a csoport és az egyéni fejlettség aktuális állapotát.
- A játék, játékosság elsődlegességének tiszteletben tartása a foglalkozásokon.
- Oldaliságot jelző csuklópánt használata.
- A testalkati deformitások megelőzésére speciális gyakorlatok beiktatása.
- Tiszta, jó levegő biztosítása a csoportszobában vagy a sportcsarnokban.
- Az atlétikai gyakorlatok (futások, ugrások, dobások) lehetőség szerint az udvarra történő szervezése. (Arra az évszakra tervezi be, amikor már jó idő

van!).

- A tevékenységek irányításánál és értékelésénél differenciál, figyelembe veszi az egyéni fejlődési jellemzőket.

- Szükség esetén a dajka segítségének igénybevétele.

- Az adott testnevelés-foglalkozás mozgásos anyagához a prevenciós program fejlesztési feladatának hozzáigazítása.

- Odafigyelés a gyermekek optimális terhelésére.

- A testnevelés-foglalkozások szervezése elegendő időt hagy a gyakorlásra, illetve megadja a lehetőséget a tevékenységből való kilépésre.

- A testnevelés-foglalkozások szervezése biztosítja a folyamatos mozgás lehetőségét, kiküszöböli a várakozási időt.

- A testnevelés-foglalkozások eszközeként, az anyagtól függően, kéziszer használata.

- A napi tevékenységek részeként a mindennapos, 10-20 perces frissítő mozgás tervezése során elsődlegességet biztosít a mozgásos játékoknak.

- Kiemelt prevenciós feladatok megvalósítása: nagymozgás fejlesztés, egyensúlyérzék fejlesztés, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése, testséma fejlesztés, térpercepció-fejlesztés, finommotorika -fejlesztés, keresztcsatornák fejlesztése.

- Évente egyszer mozgásos versenyprogram szervezése (Lurkó - erőpróba). Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Igényli a mindennapos mozgást.

- Mozgása harmonikus, összerendezett.

- Térségi tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni.

- Magabiztosan (csuklószalag nélkül is) alkalmazza a jobb-bal kifejezéseket.

- Ismeri saját testét, testrészeit, képes meg is nevezni és beazonosítani.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

- Fizikai erőnléte, állóképessége életkorának megfelelő.
  - Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációja.
  - Fejlett az egyensúlyérzéke.
  - A mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidézésére képes, vizuális memóriája korának megfelelően fejlett.
  - Ismer legalább egy labdajátékot (foci, kidobós).
  - Ismeri legalább 2-3 kéziszer használatát (labda, babzsák, karika).
  - Képes alkalmazkodni társaihoz, korához képest fejlett az önuralma, toleráns, együttműködő, segítőkész.
  - Ismeri a csapatjáték szabályait.
  - Egészséges versenyszellemmel képes küzdeni.
- ♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.8. A játék

A játék fejlődése a fejlődés egészének tükré. A játék által követhetővé válik a fejlődés szenzomotoros, művelet előtti, műveleti szakaszainak minden lépése. A szakaszok ismeretén túl a játék teszi megfigyelhetővé azokat a minőségi ugrásokat, amelyek ugyan nem a szakaszok határai, hanem inkább egy bizonyos fejlődési folyamatosság lassú átmintázódásának elemei. A mozgás, a testséma és az én megismerése, a percepció, a gondolkodás, azon belül a fogalmi gondolkodás és a beszéd folyamatok, a kommunikáció fejlődése mind-mind játékba ágyazódik.

A játék mind a szocializációt, mind az értelmi fejlődést egyaránt tükrözi. Az egyszerű gyakorló, majd utánozó játékoktól vezet a szimbolikus játékokon keresztül a szabályjátékok világába, de ez az út csak elvi hierarchia, a gyakorlójáték soha nem hal el, a szimbolikus játékok nagy időszakában már megtalálhatóak az egyszerűbb szabályjátékok. Az egyidejűségben rejlik a játék színességének titka, lehet valami nagymozgásos, tűnhetne gyakorlónak, de ugyanakkor szimbolikus és szabály által vezérelt is egyszerre.

Az egyes játékfajták kiemelt személyiségformáló hatása:

- Gyakorlójáték: fejlődik nagymozgása, finommotorikája, mozgáskoordinációja, térészlelése, tapintásos észlelése, verbális készsége.
- Szimbolikus szerepjáték: alakul szocializációs készsége, kommunikációja, erkölcsi, akarat tulajdonságai, kognitív képességei.
- Konstruáló játék: alakul szem-kéz koordinációja, finommotorikája, térészlelése, alak-és formaállandósága, rész és egész viszonyának észlelése, képzelete, kreativitása, vizuális memóriája.
- Szabályjáték: fejlődnek kognitív képességei, formálódnak akarat tulajdonságai, szocializációs készsége.
A játék elválaszthatatlan a fejlődés egészétől, elválaszthatatlan a kognitív, az érzelmi, akarat, szociális, társas fejlődéstől. Elválaszthatatlan a mozgástól, a világtól és a tudat kialakulásától. Az éntudat, a kompetencia, az autonómia kialakulása a másik nézőpontjának megértése, előre történő figyelembevétele, szociális hatékonyság (modellnyújtás, modellkövetés), a szociabilitás fejlődése formálják a gyermeki tudat szociokognitív, azaz értelmi és szociális összerendezettségét, önszabályzó, alkalmazkodó funkcióit. A mi szemléletünkben az egészséges, harmonikusan fejlődő gyermekek esetében tehetséggondozást, az egyéni szintek kibontakoztatását, a kreatív önkifejezés fejlődésének lehetőségét támogatjuk, ehhez adunk érzelmi biztonságot, ingergazdag környezetet, és biztosítjuk a szabad játék és korai tanulás minden feltételét. Az egyenlőtlen fejlődés, a mozgás, a percepció, a gondolkodás, a viselkedés részfunkció zavarai, szindróma együtteseinek fennállásakor a pszichikus, fejlődőképes idegrendszer öngyógyító tendenciái erősítését támogatjuk. A feltételek kialakításával, a tevékenységek szervezésével, de elsősorban a gyermek saját aktív tevékenységén keresztül segítjük a fejlődést. Fejlődési hátrányaik megszüntetése a mi feladatunk, annál is inkább, mert a percepció és a gondolkodás összerendeződésének szenzitív időszaka az óvodáskorban tevődik, ennek kompenzációja, korrekciója kisiskoláskorban már a megkésetttség vagy az akadályozottság feloldásával való küzdelem. A gyermek a játékában vérmérsékletének, aktuális idegállapotának, érzelmi állapotának

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
megfelelően választ tevékenységi formát, közeledik a játékok végtelen tárházának
valamelyik, számára kedves eleméhez. A gyermek idegrendszere pontosan
szabályozza, hogy

♀
†

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

miből mit, mennyit, újat-e vagy a biztonságot nyújtó ismerttet preferálja az
adott pillanatban.

Programunk a játékot tekinti a tanulás elsődleges keretének. Ezért
napirendünkben a
folyamatosságot, rugalmasságot szem előtt tartva a párhuzamosan végezhető
tevékenységekre
helyezzük a hangsúlyt, melynek jelentőségét a játékra fordított viszonylag
hosszú,
egybefüggő
idő
adja.

A játék lehet a gyermek szabad játéka, és lehet az óvónő
által kezdeményezett játék. Eltérés
az óvónő
szerepében található:

3.8.1. Szabad játék

Amikor az óvónő
biztosítja a gyermek számára az önállóságot, szabadságot a

- játéktevékenység kiválasztásában,
  - játékeszközök megválasztásában,
  - társak megválasztásában,
  - gyermeki játékelgondolás megvalósulásában,
  - játszóhely megválasztásában és kialakításában.
- A szabad játék folyamatosságának érdekében az óvónő
hagyjon elegendő
időt a játék
befejezésére, az elmélyült játékot ne zavarja meg más tevékenység
felkínálásával, és adjon
lehetőséget a játék későbbi folytatására.

3.8.2. Kezdeményezett játék

Amikor az óvónő
pedagógiai szándékkal teremt olyan helyzetet, melyben a gyermek egyéni

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
érdeklődési körének, egyéni fejlettségének ismeretében ajánl fel
játéktevékenységet. Ennek a
külső
készítésnek akkor van helye, ha a gyermek érdekében történik, mégpedig úgy,
hogy
azok elősegítik sajátos fejlődését, és találkoznak igényeivel.

- A gyermeknek itt is lehetősége van a játéktevékenység megválasztására, ezért tartsuk tiszteletben választását -jogában áll nem élni a felkínált játéklehetőséggel!
- Alkotó pedagógiai légkörben biztosítsuk az önállóságot és önmegvalósítást számára.
- A játék célja a gyermek képességeinek, kompetenciájának fejlesztése, figyelembe véve aktuális állapotát.
A játéktevékenység célja – óvónői szemmel:

- A tevékenységen keresztül a gyermekek sokoldalú harmonikus személyiségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése.

- Érzelmi, akarati tulajdonságainak alakítása.

- Szociális, társas viselkedésének, magatartásának formálása.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A játék támogatásából adódó óvónői feladatok

Feltételek biztosítása:

- Nyugodt, érzelmi biztonságot adó légkör megteremtése, és folyamatos fenntartása.
- Ingergazdag, cselekvésre inspiráló, a gyermek kíváncsiságát felkeltő, esztétikus, harmóniát sugárzó környezet kialakítása.
- A játékok a gyermekek által jól látható és elérhető helyen történő elhelyezése. Ez legyen áttekinthető, a játékfajta lineáris fejlődési sora -függetlenül a korcsoporttól legyen megtalálható az alapjáték és tartozékai kerüljenek egy helyre, ügyeljen a játékok optimális mennyiségére és a játékok cseréjére.

A barkácsolás, mintázás, rajzolás, festés, kézimunka, bábozás, dramatizálás eszközeinek sokszínű, szabadon választhatóságra lehetőséget adó elhelyezése.

•

Különböző

tapasztalatszerzésre szolgáló egyéb anyagok biztonságos elhelyezése, a játékkal kapcsolatos szabály alakítása.

•

A játéktér olyan mobilizálható kialakítása, hogy a gyermekek játékigényüknek megfelelően maguk is szabadon átrendezhessék.

•

A csoportszobában is használható mozgásos játék biztosítása (például bújókacsó, füles

labda, katicás lépegető

stb.).

•

Sokszínű

tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, mely élményforrás lehet a gyermek számára.

•

A gyermekek ismeretében élményeket előhívó tárgyokról való gondoskodás.

•

A szülők szemléletformálása: ötletadás játékvásárláshoz.

A játék támogatása:

•

A gyermek játékválasztásának tiszteletben tartása.

•

Reflektív szemléletű

jelenlét a játékban: a gyermekjáték fejlődésének nyomon

követése

differenciált reagálás, egyéni bánásmód megvalósítása.

•

A gyermeki fejlődés folyamatosságának, illetve megtorpanásának észrevétele.

•

Az egyes gyermekek és játszócsoportok játékának támogatása (nem az életkornak megfelelő

játék támogatása!).

•

Az új játék használatának megismertetése az érdeklődő

gyermekekkel való

együttjátás során.

•

A gyermek aktuális fejlődési szintjéhez igazított képesség-struktúrák adekvát támogatása.

•

A kreatív önkifejezés fejlődésének segítése.

•

Modellértékű

viselkedés, kongruens kommunikáció, úgy beszél és cselekszik, ahogy a

gyerekektől is elvárja.

•

A gyermekek kérdéseire való oldalfigyelés, egyéni fejlettségükhöz igazodó válaszadás.

•

Csak szükség esetén történő beavatkozás, a játéktevékenység zavarása nélkül.

•

Ha a szituáció úgy kívánja, és a gyermekek igénylik, maga is játszótársként vesz részt a játékban.

•

A játék fenntarthatósága érdekét szolgáló szabályrendszer a gyermekekkel együtt történő alakítása.

•

Az egészséges versenyszellem megalapozása.

•

A gyermekek közti érzelmi kötődések, kapcsolatok támogatása.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Örömmel, önfeledten játszik.
- Képes egyéni ötlet vagy élmény alapján építeni, konstruálni.
- Építmény lemásolására képes.
- Képes élményei eljátszására.
- Szívesen vállal szerepet.
- Betartja a társas viselkedés elemi szabályait.
- Szabályjáték során betartja a szabályokat.
- Másokat is figyelmeztet a szabály betartására.
- Egészséges versenyszellemben tevékenykedik.
- Játékában elmélyült, kitartó.
- Problémahelyzetekben kreatív megoldásra törekszik.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.9. Kultúraátadás

Kultúraátadás, mely a gyermek természetes megnyilvánulásaira építve tudatosan átörökíti, közvetíti az örök emberi értékeket. Komplexitását elsődlegesen a környezet megismerésén keresztül biztosítjuk. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus

kiindulópontnak tekinti a természeti és társadalmi környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat, hiszen a környezet a fejlődés forrása. Ezekre a tapasztalatokra építve, ezeket

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
új élményekkel, ismeretekkel gyarapítva juttatja el a gyermeket egyéni és
életkori fejlődési
ütemét figyelembe véve magasabb szintre. A családdal való együttnevelés során az

óvodapedagógus figyelembe veszi, hogy különböző
otthoni környezetből érkeznek óvodai
környezetbe a gyermekek. Tekintettel van a családban kialakult kulturális,
világnézeti, etnikai
hagyományokra, figyelemmel kíséri és elősegíti ezek spontán gyermeki
megnyilvánulásait,
egymásra való hatását.

3.9.1. A külső

világ tevékeny megismerése

A külső

világon, környezeten értjük egyrészt a külső

természeti környezetet (természet,

víz, levegő, talaj, növények, állatok), más-résztől a külső, ember alkotta,

épített

környezetet (épületek, a tárgykultúra, műemlékvédelem, a téralkotás, az eszközök
és

anyagok ökológiája, környezetbarát szokások, hulladékkezelés, vásárlás és

árucikkek, az

emberi kapcsolatok, a városi környezet).

Tisztában vagyunk vele, hogy a nevelés nem megy egyik napról a másikra, tudjuk,
hogy a

szóbeli közlés a környezet alakításában nem lehet elsődleges, nem lesz belőle
szokás,

életforma. Életformára, környezettudatos, természetbarát életformára pedig

magával a

mindennapi élettel tudunk nevelni. A közvetlen élményeken alapuló tevékenység
hatására

fejlődik majd a gyermekek érzékenysége, és alapozódik meg a természettel együtt
élni tudó és

természetet védő

ember szokása.

A környezet minél átfogóbb megismertetése lehetőséget ad az egyetemes, a nemzeti
kultúra

értékeit, hagyományait, az adott tájra, helységekre jellemző

néphagyományok közvetítésére.

Hagyományok által őrizhetjük meg a tudást, tapasztalatot, melyet elődeink
felhalmoztak. Ha

mindehhez hozzájárul az óvodapedagógus érdeklődése, lelkesedése, empátiás
készsége, színes

egyéniisége, továbbá az őt körülvevő

felnőttek -különösen az érzelmileg közel álló dajka

-pozitív példája, biztos, hogy gyermekeink megszeretik környezetüket,

ragaszkodnak

ahhoz, lehetőségeikhez képest védik, és megfelelő

ismeretekkel rendelkezve eligazodnak

benne.

A külső

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
világ tevékeny megismerésének témaköreit mindig az aktuális évszakok, napszakok,

események, ünnepek határozzák meg. Nevelésünk során alkalmazkodunk a gyermek életkori sajátosságaihoz és egyéni fejlettségéhez, a megvalósítás az apró történéseken keresztül érvényesül.

Tekintettel arra, hogy falun élünk közel a természethez, a családokra mégsem jellemző

a természet ismerete, szeretete, védelme. Ezért hangsúlyos szerepet szánunk a természeti és társadalmi környezethez való pozitív viselkedési formák és magatartásmódok alakításának.

Célunk:

- Az élet védelme és tisztelete.
- Az épített környezet védelme.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalathoz juttatás, készségek, képességek alakítása.
- A természetet szerető, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A hazaszeretet, a magyarságtudat megalapozása, a szülőföld, a lakóhely, a család, az óvoda és a hozzájuk kapcsolódó személyek, hagyományok megismerése, szeretete, védelme által.
A külső világ tevékeny megismertetéséből adódó óvónői feladatok
- Az új ismereteket a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára építi, illetve élményeikre, tapasztalataikra támaszkodik.
- A meglévő ismereteket elmélyíti, rendszerezi.
- Változatos tevékenységeket biztosít felfedezésre, megfigyelésre, megismerésre.
- Témaválasztásánál figyelembe veszi a lakóhely, a környezet sajátosságait.

- Módszereit, eszközeit a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítja:
megfigyelés,
játékos tevékenységek, szenzitív játékok, gondolkodtató kérdésekkel
problémahelyzet
előidézése, kísérletezés, vizsgálat.
- Ünnepélyek és hagyományörzés formájában közvetíti az egyetemes nemzeti kultúra
értékeit, hagyományait.
- Megtanítja felfedezni a környezet szépségét, harmóniáját.
- Megláttatja az összefüggéseket és az ok-okozati viszonyokat.
- A környezet és természet romlásának, pusztulásának példáit is megmutatja.
- Megismerteti a környezetvédelem alapjait: a föld, a levegő, a víz, a növény-és
állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét.
- Környezetbarát szokások megalapozása, például takarékoskodás a vízzel, árammal,
papírral, ill. a hulladékkezelés, szelektálás.
- Biztosítja az ismeretek sokszínű
gyakorlását, alkalmazását.
- A csoportszobában élő
természetsarkot alakít -ahol mindig csírázik, hajt, zöldell
valamilyen növény.
- Növények, állatok fejlődéséről, gondozásáról, hasznáról ismereteket nyújt.
- Terepgyakorlatokat szervez, ahol a természettudományos ismeretek mellett az
élővilág,
az életközösségek megismertetésére motivál, észrevéteti a legapróbb növényt,
rovar,
meghallatja a madarak hangját, más állatok neszeit.
- A terepgyakorlatokon, kirándulásokon természeti kincsek gyűjtésére motivál
(lehullott
termések, levelek, magok, tollak, fakérges, kagylók, csigaházak, kőzetdarabok,
kavicsok).
- Az óvoda közvetlen környékére sétákat szervez, megismerteti a helyet, ahol az
óvoda
található, a helyet, ahol élnek.
- Elemi közlekedési szabályokat gyakoroltat, közlekedési eszközökkel ismerteti meg
a
gyermeket.
- Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában.

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Tudja, hol lakik, mi a pontos lakcíme.
- Tudja saját és szülei nevét.
- Ismeri szülei foglalkozását.
- Tudja óvodai csoportjának nevét.
- Különbséget tud tenni az évszakok között.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- Ismeri a napszakokat.
  - Ismer a növény-és állatvilág gyűjtőfogalmához tartozó pár növényt és állatot.
  - Ismeri a közvetlen környezetében található növényeket, állatokat.
  - Ismeri a növényápolás és állatgondozás egyszerűbb feladatait.
  - Szívesen ápolja a növényeket, gondozza az állatokat.
  - Ismeri és betartja az elemi közlekedési szabályokat.
  - Felismeri a közlekedési eszközöket.
  - Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
  - Szívesen vesz részt terepgyakorlaton, kiránduláson, sétákon, kiállításon, rendezvényen.
- 3.9.2. A külső világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismerése
Matematikai fogalmakkal a mindennapi életben állandóan találkozunk a kisgyermek, így szinte természetes módon ismerkedik meg velük. A matematikai kifejezések először passzív szókinccsé válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe.

Célunk:

- a minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
felfedeztetése, megtapasztaltatása,

- a matematikai érdeklődés felkeltése,

- a logikus gondolkodás megalapozása.

A külső

világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismertetéséből adódó óvónői feladatok

- A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása.

- Logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása.

- Matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megismertetése, megtapasztaltatása.

- A matematika iránti érdeklődés felkeltése.

- Érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtése.

- A gondolatok, a probléma megfogalmazás, a pontos, egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítése.

- Matematikai tartalmú játék kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembevétele.

- A gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása, a sajátos logika elfogadása.

- Szükség esetén rávezető kérdésekkel segítség.

- A gyermeki tevékenység változatos formájának biztosítása: egyéni, páros, mikrocsoportos szervezéssel.

- Mozgásos feladatnál a testrészek megnevezése, a velük végzett cselekvés elmondása.

- A matematikai osztályozás, halmazokkal végzett feladatoknál a matematikai ítéletek megnevezése.

- A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Matematikai képességek kialakítását segítő
tevékenységek

1. A számfogalom előkészítése, megalapozása

- Mennyiségek összemérése hosszúság, magasság, szélesség, vastagság, bőség, tömeg, úrtartalom szerint.

- Halmazok összemérése, elemek párosítása. A válogatások során nyíljon mód párosításra, számlálásra, a több, kevesebb, ugyanannyi érzékeltetésére, gyakorlására.

- Fedezzék fel a rész -egész viszonyát a válogatások, mennyiségek bontása során.

- Játékos szituációban számoljanak, bontsanak, mennyiségfogalmuk egyéni fejlettségétől függően a 6-10-ig számkörben mozogjon.

- Sorba rendezett elemek helye a sorban, sorszámok megértése.

- Mérések különböző egységekkel, hosszúság, terület, tömeg, úrtartalom.

2. Tapasztalatszerzés a geometria körében

- Szerezzenek tapasztalatokat gömbölyű és szögletes formákról, érzékeljék ezt testükön, tárgyakon.

- Építsenek szabadon és másolással különféle elemekből.

- Alkossanak síkban is szabadon, szerezzenek tapasztalatokat síkmértani formákról, fedezzék fel a rész -egész viszonyát.

- Használják a logikai játékot, építsenek vele, fedjenek le felületeket.

3. Tájékozódás a térben és a síkban

- Irányok azonosítása, megkülönböztetése.

- Játékok során figyeljék meg ezeket tükörben, fedezzék fel a tükörkép, szimmetria érdekességét, játsszanak sokat a tükörrel.

- Próbáljanak meg tájékozódni a labirintusokban is.

- Fedezzék fel, hogy a sorozatok olyan rendszerek, amelyek életükben is felfedezhetők.

Hozzanak létre változatos sorozatokat játékokban színekkel, hangokkal, mozgással, formákkal.

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Logikus gondolkodása, logikai következtetései életkorának megfelel.
  -
  - Problémamegoldó készsége jó.
  -
  - Számfogalma 10-es számkörben mozog.
  -
  - Képes halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni.
  -
  - Helyesen értelmezi és használja az összehasonlítás megítélésének fogalmait: hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb, több-kevesebb...
  -
  - Ismeri az irányokat, és helyesen értelmezi feladatvégzése során: jobbra -balra, előre hátra, lent -fent...
  -
  - Helyesen használja a névutókat.
  -
  - Felismeri a sorba rendezés logikáját, azt képes jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
  -
  - Az alapvető formákat felismeri, azonosítja: kör, négyzet, téglalap, háromszög.
  -
  - Képes részekből az egészet kirakni.
  -
  - Ismeri az alapvető mértani testeket, azokat képes felismerni és megnevezni (kocka, gömb, téglatest).
  -
  - Van tapasztalata a tükörképről, szimmetriáról.
  -
  - Azonosságokat, különbségeket képes felismerni és megfogalmazni.
- ♀
†
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.9.3. Verselés, mesélés

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermeknek. A közösen átélt örömök és élmények elszakíthatatlan szálakkal kötik össze az óvodapedagógust és a gyermekeket egymással és anyanyelvükkel. A mese-és versmondás lényeges elemeit -testbeszéd, tekintettartás, verbális emlékezet -az óvodapedagógus személyes példáján keresztül sajátítja el és gyakorolja a gyermek.

Az anyanyelvi nevelésnek és a játéknak egyaránt szerves része a bábozás-dramatizálás, melyen keresztül tükröződnek a gyermekek irodalmi élményei, kiegészülve hangulatukkal, kreativitásukkal, fantáziájukkal. A gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit, ezáltal fejlődik személyisége. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk is elkészíthetik barkácsolás keretében, ezzel a játék örömét az önálló alkotás élményével fokozva. Tapasztalataink szerint a családokban túlburjázott a személytelen televízió, videó, DVD, számítógép játékot és mesélést helyettesítő szerepe. A médiumok által közvetített műsorok válogatás nélkül kerülnek a gyermekek elé, ezzel fokozva feszültségüket, félelmüket, agresszivitásukat, és sok esetben helytelen mintát adnak. Ezért rendkívül fontosnak tartjuk a szülők szemléletének formálását a semmivel sem helyettesíthető bensőséges kapcsolatot feltételező és alakító mesélés iránt. Ehhez folyamatosan ajánlunk népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveket, melyből magunk is szívesen válogatunk.

Célunk:

A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása.

•

A korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése.

•

A magyar kultúra értékeinek átörökítése.

•

A szülők nevelési szemléletének formálása.

Javasolt tartalom:

(2,5)3 -4 évesek

mondókák, mondókamesék, formulamesék, állatmesék, történetek, rövidke versek; ismerkedés a képes-mesés könyvekkel

4 -5 évesek

mondóka, hangutánzó mese, párbeszédese mese, láncmese, egyszerűbb szerkezetű

tündérmese, történetek, versek

5 - 6 -7(8) évesek

kiszámlók, felelgetők, versek, állatmesék, tréfás mesék,

A napi tevékenység során az óvónő többször is mondhat -a helyzethez illő -mondókat, rövid verset, mesét, kitalált történetet. A főleg (2,5)3 -4 éves korban nagyjelentőségű testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege nyugtatóan hat a gyermekekre. Az óvodapedagógus közvetítsen a gyermekeknek a természeti környezetet megjelenítő irodalmi alkotásokat (mese, vers, elbeszélés). Teremtse alkalmat arra, hogy gyermekek eljátsszák, elmondják, elbábozzák kedvelt meséiket, de adjon lehetőséget az általuk kitalált történetek elmondására is, vagy a már ismertek másfajta cselekményszövésére, befejezésére is.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A verseléssel, meséléssel kapcsolatos óvónői feladatok

- Változatos irodalmi élmények közvetítése.
- Életkornak és egyéni érdeklődésnek megfelelő irodalmi anyag választása.
- Elsősorban a magyar népi, illetve műalkotásokból választás, ezen túl mai kortárs irodalmi művekből.
- Az irodalmi élmény befogadásához szükséges „szertartás” kialakítása.
- Mobilizálható mesekuckó kialakítása.
- Az irodalmi anyag kifejező közvetítése a gyermekek részére.
- A gyermekek motiválása az irodalmi élmény befogadására.
- Szívesen dramatizál, bábozik.
- Kiegészítő és bábeszközöket szívesen barkácsol.
-

A gyermekek mese-, versalkotásra ösztönzése.

•

Képeskönyvek elérhetőségének biztosítása.

•

A könyvek használatának, megbecsülésének alakítása.

•

Könyvtárlátogatások szervezése.

•

Színházlátogatások szervezése a családoknak.

•

Irodalmi művek ajánlása a szülőknek.

•

A mesélés szerepének megismertetése szülői körben.

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

•

Örömmel várja a mesélést.

•

Mesekezdeményezésen szívesen részt vesz.

•

Képes kitartóan figyelni.

•

Emlékezetében megtartja az egyszerűbb mesefordulatokat.

•

Képes a folytatásos mese szálait felidézni.

•

Képes a folytatásos mese szálait, epizódjait összekötni.

•

Szívesen nézeget képeskönyvet.

•

A képeskönyvet megbecsüli, vigyáz épségére.

•

Szívesen mond verset.

•

Szereti a mondókákat.

•

Képes történeteket elmondani.

•

Képes meséket, történeteket alkotni.

•

Elkezdett történetet fantáziája segítségével folytatni tud.

•

Ismeri a színházi magatartás alapvető szabályait.

•

Nő

a szülői mesélés gyakorisága.

3.9.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A zenei anyanyelv alapozása szoros

kapcsolatban van a nyelv kifejező

gyakorlásával. A magyar zenei nevelés szilárd alapja a

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget.
A zenei képességfejlesztési anyag feldolgozása a népi gyermekdalok, valamint
Forrai Katalin:
Ének az óvodában alapján történik. Fontos a zenei képességfejlesztéssel
párhuzamosan, hogy
gyermekünk örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek.
A tevékenységek megvalósítása során lehetőséget adunk a néptánc, népi játékok
megismerésére is.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Célja:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.
- A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a népszokások és a népi hangszerek és az igényesen megválasztott kortárs művészeti alkotások megismertetése által.
A zenei nevelésből adódó óvónői feladatok
- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, ezek összeállítása az életkornak és az adott csoport: képességszintjének megfelelően.

(2,5)3 -4 évesek

-A dalok hangterjedelme ne lépje túl a tiszta kvint távolságot, lehetőleg egyszerű

negyed és páros nyolcad ritmusok váltakozásával.

-A játékok elsősorban kétszemélyes (óvónő gyerekekkel)

jellegűek, illetve egyszerű

utánzó mozgással kísért

megszemélyesítő

szerepjátékok legyenek.

-6 - 8 mondóka, ölbéli játékok, 10 -15 énekes játék, 1 - 2

műdal

4 -5 évesek

-A dalok hangterjedelme ne lépje túl a nagy hatod távolságot, hangkészletében lehetőleg ne legyen félhang.

-A negyed és a páros nyolcad mellett a negyed szünet és

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
szinkópa is előfordulhat.

-A játékok csoportos jellegűek: körjáték, szerepcserélő,
sorgyarapító, párválasztó.

-4 -5 új mondóka, 12 -15 énekes játék, 2 -3 műdal
5 - 6 -7(8) évesek

-A dalok hangterjedelme változatlanul nagy hatod távolságban
mozogjon, de hangkészletében már megjelenhet félhang is (fá
és ti). A negyed és nyolcad mellett megjelenhet a tizenhatod Is.

-Ismerjenek meg újabb játékformákat: kapus, hidas, sor és
ügyességi, esztétikus mozgást igénylő
párjátékok.

-4 -7 új mondóka, 15 -18 új énekes játék, 3 -4 alkalomhoz illő
műdal

•

Az óvodában is játszható énekes népszokások válogatása: szüreti mulatság,
pásztorjáték, farsang, kiszézés.

•

Ritmusérzék fejlesztése, éneklési készség és a harmonikus, szép mozgás
alakítása.

•

A gyerekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és
zenei
képességfejlesztő
játékokkal.

•

Igényes hangszerjátékkal és zene kiválasztásával a zenei fogékonyság
megalapozása.

•

Friss levegő
biztosítása.

•

A kör és egyéb mozgásos játékokhoz elegendő
hely kialakítása.

•

A játékok hangulatának megteremtéséhez változatos, esztétikus, motiváló hatású,
élményt előhívó
eszközök biztosítása.

•

Az óvónő
örömmel vesz részt a közös éneklésben, énekes játékban, maga is élvezi a
tevékenységet.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Óvónői feladatok korcsoportonként, a hallás-és ritmusérzék fejlesztése terén:

(2,5)3 -4 évesek
csoportjában

- Fejlesztí hallásukat magas-mély reláció, halk -hangos különbségének felismertetésével.
  - Motívum-visszhang, egyszerű dallammotívumok visszaénekeltségével.
  - Hangszerek hangjának, eltérő zörejhangek felismertetésé és megkülönböztetésé.
  - Fejlesztí ritmusérzéküket az egyenletes lüktetés, tempókülönbségek (gyors-lassú) érzékeltségével, játékos mozdulatokkal.
  - Egyszerűbb táncmozdulatok utánzásos elsajátítástása.
  - Ütőhangszerek, egyszerű ritmushangszerek használatának bemutatástása és gyakoroltástása.
  - Ritmusmotívumok -egyszerű beszélt és énekelte visszatapsoltástása.
- 4 -5 évesek csoportjában
- Fejlesztí hallásukat az oktáv és kvint távolságok érzékeltségével.
  - Halk-hangos megkülönböztetésével, beszéd, ének és taps formájában.
  - Zenei emlékezetüket dallamfelismeréssel, dallambújtástással fejlesztí.
  - Finomabb zörejek, egymás hangjának és a természet hangjainak felismertetésé.
  - Az egyenletes járás és tapsolás összhangjának megteremtésével fejlesztí ritmusérzéküket.
  - Gyors-lassú tempótartás képességének alakítástása beszéd, ének és mozgáson keresztül.
  - Táncos jellegű mozdulatok alakítástása.
  - Ritmushangszerek használatával a szem-kéz koordináció és a finommozgás alakítástása.
  - Ritmus és dallam motívum visszatapsoltástása és visszaénekeltségé.
  - Dallamfordulatok kitalálástására ösztönzés.
- 5 - 6 -7(8) évesek
- Fejlesztí hallásukat a magas-mély dallam vonalának térbeli érzékeltségével.
  - Gyors-lassú és a halk-hangos fogalompárok együtt gyakoroltástása.
  - Dallamfelismertetés kezdő motívumról vagy belső motívumról.
  - Dallambújtástás gyakoroltástása hosszabb és rövidebb egységekkel.
  - Motívum visszaénekeltségé kitalált szöveggel csoportosan és egyénileg.
  - Sokféle zörejek és zenei hangek felismertetésé, kis eltérések, irányok, távolságok, közeledések, távolodások függvényében.

-Fejlesztí ritmusérzéküket az egyenletes lüktetés és ritmus megkülönböztetésével és összekapcsolásával.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

-Dallam felismertetése a dal ritmusáról.
-Gyors és lassú tempó tartatása mérőegységnek megfelelően, negyed, nyolcad lépéssel.
-Esztétikus, együtemű mozgás fejlesztése, változatos térformák alakítása, játékos táncmozdulatok gyakoroltatása.
-Tánc közben a zene ritmusának, lüktetésének átvételére motivál.
-Törekszik arra, hogy táncban a párok összehangoltan, és a több pár egymáshoz igazodjon.
-Változatos ütőhangszerek használatával a dalok ritmusához alkalmazkodás képességének fejlesztése.
-Dallammotívumok hangsúlyainak kiemeltetése tapssal, járással, játékos mozdulatokkal.
-Ösztönzi saját szövegű dallam kitalálására, zenei kérdésfelelet játékokra.

Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

- Örömmel, szívesen játszik dalos játékokat.
  - Bátran énekel, akár egyedül is.
  - Korához képest tisztán énekel.
  - Megkülönbözteti a zenei fogalompárokat: halk-hangos, gyors -lassú.
  - Mozgása esztétikus, ritmust követő.
  - Auditív észlelése, megfigyelése, emlékezete fejlett.
  - Szívesen hallgat zenét.
  - Képes érzékelteni az egyenletes lüktetést.
  - Felismeri néhány hangszer hangját.
  - Maga is képes egyszerűbb hangszerek használatára (dob, cintányér, triangulum).
  - Ismeri a népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, dalos játékokat, rigmusokat.
- 3.9.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekek ábrázolótevékenysége a vizuális nevelési lehetőségek legfontosabb eszköze. A

vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. Az ábrázolótevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermek számára.

Célunk:

- A gyermekek élmény-és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezéséhez a lehetőségek biztosítása.
  - Esztétikai érzékük, szép iránti fogékonyságuk alakítása.
  - A helyes ceruzafogás elsajátíttatása.
- A vizuális nevelésből adódó óvónői feladatok
- Megfelelő helyet, időt és eszközt biztosít a gyermekek számára.
  - Az ábrázolás eszközeit a gyermekek által elérhető helyen tartja.
  - Párhuzamosan végezhető tevékenységként lehetőséget ad a szabad alkotásra.
  - Megtanítja az ábrázolótevékenységgel kapcsolatos higiéniai szokásokat: hosszú ujjú ruha feltűrése, védőkötény használata, kézmosás, védő asztalterítő...

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A higiénias szokások betartását figyelemmel kíséri.
- A (2,5)3–4 évesekkel megkedvelteti a rajzolás, festés alapjait, a mintázás alapttechnikáit, nyomdázást, tépést, ragasztást.
- A 4-5 éves gyermekek körében formálja a képalkotást, megismerteti a vágás, hajtogatás, egyszerűbb fonás, varrás és gyöngyfűzés alapjait.
- Az 5-6-7(8) éves gyermekeknél a képalkotás különböző, változatos technikákkal történő készítését erősíti (például mozaik, kollázs, nyomatok), valamint a többféle technikai megoldást igénylő barkácsolást.
-

Bemutatja a gyermekeknek az életkoruknak és egyéni érdeklődési körüknek megfelelő

műalkotásokat, községünket és közelünkben lévő városokat (Szolnok, Törökszentmiklós).

- A gyermekeket rácsodálkoztatja a szépre, esztétikusra.
- A gyermekek által létrehozott alkotást pozitívan értékeli, elfogadja.
- Ösztönzi a gyermekeket a színek széles skálájának használatára.
- Az alkotókedvet ötleteivel, javaslataival, egy-egy inspiráló eszközzel segíti.
- Az 5 - 6 -7 éves gyermekeknek saját gyűjtődossziét biztosít.
- A váratlan eseményeken alapuló ábrázolási kedvet rugalmasan kezeli.
- Az udvaron is megteremti a lehetőséget az alkotásra.
- Támogatja a gyermekek kezdeményezését csoportos alkotásra.
- Balkezes gyermeket nem erőltet jobb kézzel való munkálkodásra.
- Az ábrázolás során különösen figyel a diszgráfia tüneteire, észlelésekor jelzéssel él a pszichológus felé.
- Nagy odafigyelést tanúsít a helyes ceruzafogás iránt, szükség esetén 3 oldalú ceruzafogót (szülői támogatással) ad a gyermekeknek.
- Mintázáshoz többféle anyagot is használ (vizes homok, gyurma, agyag, gipsz).
- A mintázási kedvet különböző természetes anyagokkal, kiegészítőkkel növeli (termések, magvak, fűszerek, szárított és préselt növények).
- A csoportszoba, öltöző, mosdó és folyosó esztétikumának alakítása és fenntartása során formálja a gyermekek ízlését, környezettudatos szemléletét.
- A gyermekmunkákat rendszeresen kiállítjuk a csoportok vizuális falán (csoportszobában).
Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek
- Bátran, szívesen használja az ábrázolás eszközeit.
- Élményeit képes megjeleníteni.
- Szem-kéz mozgása összerendezett.
-

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
Helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót.

- - Ismeri a különböző technikákat, azokat képes alkalmazni.
  -
  - Ismeri a hat alapszínt, azt bátran használja.
  -
  - Megfelelő a finommotorikus képessége, nem görcsös, biztos a vonalvezetése.
  -
  - Vizuális észlelése, megfigyelése, emlékezete, intermodalitása korának megfelelő.
  -
  - Szívesen alkot közösen a többi kisgyermekkel, ötletet, javaslatot saját döntése alapján mérlegel.
  -
  - Ábrázolása során kitartó, akár több napon keresztül is képes munkálkodni.
  -
  - Alkotás közben ügyel környezetére és saját maga, munkája tisztaságára.
  -
  - Megbecsülik az elkészült produktumokat, önmagukét és másokét is.
  -
  - Szereti maga körül a harmóniát, a szépet, szívesen díszíti a környezetét.
  -
  - Térlátása korának megfelelő.
- ♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- - Képes rácsodálkozni a szépre, esztétikus látványra, képes esztétikai véleményt alkotni.
  -
  - Vonalvezetése balról jobbra halad.
- 3.9.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
Értelmezésünk szerint a tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel, mely a pszichikus képességstruktúrákon keresztül, sok-sok mozgással és játékkal alakítható.
Fontosnak tartjuk az ismeretek átadását, bővítését, de nem a mennyiséget tartjuk fontosnak, hanem a tanuláshoz szükséges alapkészségek, képességek, kulcskompetenciák fejlesztését.

Célunk:

-
- Az alap -kultúrtechnikák elsajátításához szükséges készségek, képességek fejlesztése.
-

Az ismeretek adekvát alkalmazására, felhasználására felkészítés, a gyermekek kompetenciáinak alakítása.

•

Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.

A tanulási tevékenységből adódó óvónői feladatok

•

A gyermekek tevékenységi, megismerési vágyának kielégítése.

•

Változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.

•

Szokások alakítása utánzások mintá-és modellkövetéses magatartással és viselkedéssel.

•

Spontán, játékos helyzetek kihasználása.

•

A gyermeki kérdésekre épülő ismeretátadás lehetőségének kiaknázása.

•

Tervezett játékokkal és tevékenységekkel felkészülés a mindennapos feladatokra.

•

Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtése.

•

Az egyéni fejlődési, érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során.

•

Személyre szabottan, pozitív értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.

•

A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése. A tehetségígéretes gyermekek jellemző megnyilvánulása:

-Intellektuális képességekben (szókincse, emlékezete, gondolkodása, kreativitása)

-Speciális képességekben (zenei, ábrázoló, matematikai, pszichomotoros, szociális)

-Viselkedési jegyekben (intenzív érdeklődés, erős akarat, energikusság, érzékenység)

•

A fejlesztést célzó pedagógusi feladatok:

-A tehetség és megjelenési formájának felismerése

-A gyermek segítése a továbbfejlődésben

-Speciális szükségleteinek kielégítése

-Intellektusuk és kreativitásuk ösztönzése

-A szülő

segítése gyermeke nevelésében

•

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
Részkéesség -leamaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar időbeni
kiszűrése,
jelzés az óvodavezetőnek és a megfelelő
szakembernek.
Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha

- A gyermek érdeklődő, bátran kérdez.
- Szívesen vesz részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

- A tanuláshoz szükséges kompetenciáik korának megfelelően fejlettek.

• A részkéesség-és tanulási zavaros gyermek időben megfelelő szakemberhez kerül.

- A tehetséges gyermek is megtalálja a kiemelkedő képességének megfelelő tevékenységet.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.10. Munkajellegű tevékenységek

A játékkal és a cselekvő

tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső

munka és munkajellegű

tevékenység a szociális és kognitív készségek, képességek,

attitűdök és kompetenciák fejlesztésének egyik lényeges színtere. A munka nem csak a

gyermekre gyakorol hatást, hanem azzal kölcsönhatásban környezetére is, azt formálja,

átalakítja tevékenysége során.

Célunk:

A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása

- Kognitív: pontosan értsék meg, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök

célszerű

használatát, alakuljon ki összpontosítási képességük, munkaszervezési készségük.

- Érzelmi-akarati: alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk.
- Szociális-társas: alakuljon ki felelősségérzetük, feladattudatuk.
A munka jellegéből adódó óvónői feladatok
- Nyugodt, bizalmon alapuló, szeretetteljes légkör kialakítása.
- Megfelelő eszközök (célszerűség, méret, anyag) és azok hozzáférhetőségének biztosítása.
- Elegendő munkalehetőség szervezése.
- Megfelelő hely és elegendő idő biztosítása a munka elvégzésére a folyamatosság érdekében.
- A munkafajták és azok mennyiségének fokozatos bevezetése.
- A differenciálás elvének érvényesítése a feladatadáskor.
- Kerti munkák szervezése, közben a növények növekedésének, fejlődésének, a fejlődésükhöz szükséges feltételek megteremtésének megfigyeltetése.
- Növények gondozásának megismertetése, alkalmazására motiválás: öntözés, leveleinek permetezése, átültetés, szaporítás, csíráztatás, hajtatás.
- Állatokról való gondoskodás megismertetése, alakítása: etetés, tisztántartás, gondoskodás a megfelelő életfeltételekről.
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális, a gyermekhez mérten fejlesztő hatású.
- A munka jellegű feladatokat elsősorban jutalomból adja (nem büntetésként!).
Sikerkritériumok: akkor vagyunk sikeresek, ha a gyermek

Önkiszolgáló tevékenységek:

- A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzi.

- Étkezésnél helyesen használja a kanalat, kést, villát, merőkanalat, szalvétát.

- Öltözködésnél önállóan, tud gombolni, próbálkozik a megkötéssel.

- Az önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettségének növekedésével arányosan csökken.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Alkalomszerű munkák:

- Pontosan megérti, mit várunk el tőle, és azt önállóan teljesíti.
- Bonyolultabb feladatot is örömmel végez el és annak szervezésében is önálló.
- Időnként olyan megbízatásoknak is eleget tesz, amelyek otthoni előkészületet igényelnek.

Közösségi munkák:

- A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelése, önbizalma.

- Naposi feladatait önállóan, pontosan végzi.

- Terítésnél ügyel az eszközök esztétikus elhelyezésére is.

- Felelősi munkákat szívesen vállal (például mosdó, élősarok), és önállóan teljesíti.

- A környezet rendjének megőrzésére ügyel, segít annak tisztán tartásában (csoportszoba, udvar, óvoda környezete).

- Vigyáz játékaikra, és rendben tartja azokat.

- Munka jellegű tevékenységeit a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi. A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- A szemetet szelektíven helyezi el az adott gyűjtőkben.
- Szívesen segít a falevelek összegyűjtésében, azt a komposztálóba helyezi.

- A virágokat nem tépi le, hagyja az eredeti helyükön, eredeti szépségükben.
- Szívesen ápolja a növényeket csoportszobában, udvaron egyaránt.
- Télen gondoskodik a madarak táplálékáról.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.11. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az óvodapedagógus alapvető

feladata, hogy maximálisan biztosítsa a gyermek alapvető

szükségletét, az érzelmi biztonságot. Úgy szervezi az óvodai környezetet

-személyi és tárgyi

feltételrendszerét -, hogy az hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára

az optimális

fejlődési folyamatot.

Az általános elvárások közül -tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd,

szerejtudás, következetesség -kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus

nevelőfejlesztő

munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, tehetségét,

fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége

kibontakoztatásában, valamint

hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

Migráns családok gyermekeinek nevelése során biztosítjuk az önazonosság

megőrzését,

ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető

szabadságok

védelmét.

Célunk:

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése.

• Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Hátrányos helyzetű

gyermek: az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző

megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű
gyermek: a hátrányos helyzetű
gyermekek közül
halmozottan hátrányos helyzetű
az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője a
gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott
eljáráásban
tett önkéntes nyilatkozata szerint -a gyermek hároméves korában legfeljebb az
iskola
nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan
hátrányos
helyzetű
az a gyermek is, akit tartós nevelésbe vettek.

A gyermek hátrányos helyzetére utaló jelek

- A család csekély bevétellel, alacsony jövedelemmel rendelkezik, melynek nagy
része
vagy akár teljes egésze segély, nyugdíj, vagy ezekkel egy kategória alá eső
bevétel,
továbbá alkalmi munka után járó jövedelem.
  - Szűkös lakáskörülmények kis alapterületű
lakásban több személy él együtt így kevés
az egyfőre jutó alapterület.
  - Egészségtelen lakhatási feltételek -vizes salétromos falak, nagy páratartalom.
  - A szülők alacsony iskolai végzettsége -csak általános iskolai, vagy olyan,
érettségit
nem igénylő
szakképzettség, amelynek nincs munkaerő
-piaci értéke.
  - Deviáns környezet szocializációs ártalmi -alkoholizmus, drogfüggőség,
játékszenvedély.
  - Család hiánya -állami gondoskodásba vett, illetve onnan kikerült gyermekek,
egyszülős család, elvált szülők.
  - A beteg vagy korlátozott képességű
szülők, akik fizikailag nem képesek gyermekük
megfelelő
ellátására, gondozására.
- ♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Veszélyeztetettség: olyan -a gyermek vagy más személy által tanúsított -magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Az óvodapedagógus köteles

- jelzéssel élni az óvodavezető felé a gyermek veszélyeztetettsége esetén,
  - hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- A gyermek veszélyeztetettségére utaló jelek

- Fizikai bántalmazás.
  - A gyermek szexuális zaklatása.
  - Szülői felügyelet hiánya.
  - Elhanyagoló szülői magatartás.
  - Hajléktalanság, rendkívül rossz lakáskörülmények.
  - Pszichés bántalmazás.
  - Éhezés, nem megfelelő táplálkozás.
  - Indokolatlan hiányzás az óvodából.
  - Minimális jövedelmi viszonyok.
- Feladataink:

Az óvónők feladatai

- Az óvodába járó gyermekek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése
- Szükség szerint környezettanulmány végzése.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzet jelzése az óvodavezetőnek.

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése.
  - A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése az óvodavezetőnek.
Az óvodavezető feladatai
  - A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása: gyermekvédelmi feladatok, kompetenciák kijelölése nevelőtestületi szinten.
  - Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
  - A törvények és rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása.
  - Veszélyeztetettség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatása.
  - Óvodáztatási támogatással kapcsolatos feladatok ellátása.
  - Szükség szerint családgondozó, védőnő segítségének igénybevétele.
  - Anyagi gondokkal küzdő családok támogatása, tájékoztatása a térítési díj csökkentése érdekében.
  - Beszámoló készítése évente.
- ♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok segítségének lehetőségei:

- Tájékoztatás az igénybe vehető segélyekről, támogatási lehetőségekről.
- A szülők által ajándékozásra behozott gyermekruhák, játékok elajándékozása a rászoruló családoknak.
A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében az óvoda köteles együttműködni:
-

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
az óvoda orvosával, védőnőjével,
• a Gyermejjóléti Szolgálattal.
Sikerkritérium: akkor vagyunk sikeresek, ha

•
Minden rászoruló időben megkapja a segítséget.

•
A szülő
bátran fordul az óvónőkhöz és a vezetéshez gondjaival.

•
Anyagi okok miatt egyetlen gyermek sem marad ki az óvodából.

•
A segítő
szervezetekkel hatékony együttműködés alakul ki.

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.12. Az óvodai élet szervezése

Óvodánkban a nevelés csak az óvodavezető által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet, és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló

tevékenységek keretében szervezhető

meg. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő

foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt, a szülők és

az óvodapedagógusok véleményének, valamint a köznevelési törvényben meghatározott

létszám-határok -beleértve a számított létszámra vonatkozó előírást is -figyelembevételével.

Heterogén, részben heterogén csoport esetén törekszünk az egymáshoz közel eső korosztály

egy csoportba sorolására, például (2,5)3 - 4 -5 évesek, illetve 5 - 6 -7(8) évesek. Fontosnak

tartjuk, hogy a gyermekcsoportokat -lehetőség szerint -ugyanaz az óvónőpáros és dajka

nevelje kiscsoporttól az iskolába lépésig.

3.12.1. Csoportszervezés

A helyi demográfiai adottságok alapján szervezhető homogén és heterogén, részben heterogén

életkorú csoport is. A program hatékonyságát nem a csoport szervezeti kerete határozza

meg, hanem az óvodapedagógus felkészültsége, rugalmassága, kreativitása, empátiája,

helyzetfelismerése, azaz egész egyénisége.

A gyermekcsoportokat a mesékből, gyermekdalokból jól ismert szimbólumokkal jelöljük:

3.12.2 Napirend, hetirend

Az óvodai tevékenységeket úgy szervezzük, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjunk

tenni az óvodai neveléssel, a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatainknak. A

hetirend nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, hanem egy-egy környezeti téma köré

csoportosított ismeretek, tapasztalatok, élmények feldolgozását segítő tevékenységek rendszerét.

A napirend, hetirend kialakítása a helyi adottságok, igények, lehetőségek, hagyományok

figyelembevételével, a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik. A hetirendet

befolyásoló Sportcsarnok -beosztást az óvónők tervei alapján az óvodavezető koordinálja és

véglegesíti. A napirend tekintetében az udvarra történő

kimenetel és bejövétel időpontjának

meghatározása fokozatosan, elsődlegesen a korcsoport életkori sajátosságait figyelembe véve

kerül kialakításra.

A program pedagógiai szemléletéből adódóan elsődlegesnek tartjuk a gyermek játékát, ezért a

legtöbb időt a napirendben erre a tevékenységre fordítjuk. Mivel az óvodai élet szervezésében

a gondozásnak is kiemelt szerepe van -az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel,

építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a

gondozást végző

dajkával -, ezért a napirend kialakításánál ezt az időigényt is figyelembe vesszük.

A jól kidolgozott napirend a maga rugalmas változásaival lehetőséget ad az óvodai élet

egészében az elmélyült tevékenykedésre, elegendő

időt biztosítva arra, hogy a gyermekek

minden tevékenységüket befejezhessék, pontosan elvégezhessék. Az elmélyült érdeklődéssel,

belső

motivációval folytatott tevékenységhez, valódi aktivitáshoz nyugalom,

kiegyensúlyozott

léghő, értelmes fegyelem szükséges.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A szeptember 1-jétől május 31-éig terjedő időszak napirendjét a fentiek szerint, a gyermek biológiai (életkor, alvás-, mozgásigény, ebéd rendszeres időpontja), társas szükségleteit szem előtt tartva alakítja ki az óvónő.

Javasolt napirend

Idő

Tevékenység

600 -730 Összevont gyülekezés, játék

730 -1030

Párhuzamos tevékenységek: szabad játék, szabadon választott tevékenység, tízórai, óvónő által kezdeményezett tevékenység.

Kötelező

testnevelés heti egy alkalommal, mindennapos testnevelés.

1030 -1130 Udvari játék, levegőzés.

1130 -1230 Öltözködés, mosdóhasználat, ebéd.

1230 - 1300 Előkészület a pihenéshez.

1300 - 1430 Pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés.

1430 - 1700

Párhuzamos tevékenységek: átöltözés, mosdóhasználat, uzsonna, szabad játék, szabadon választott tevékenység, óvónő által kezdeményezett tevékenység.

Mivel a nevelés nem zárul le május 31-én, ezért a nyári időszakra június 1-jétől augusztus 31

-éig) tartalmaz, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett napirend

szolgál. Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus

a nyári élet megtervezésénél adjon lehetőséget a gyermeknek arra, hogy az évszak örömeit

szabadon élvezze, közben legyen lehetősége változatos tevékenységekre, közvetve kompetenciáinak fejlesztésére.

Javasolt nyári napirend

Idő

Tevékenység

600 -730 Összevont gyülekezés, játék.

730 - 1200

Párhuzamos tevékenységek: játék a szabadban, tízórai, napozás, egyéb szabadon választott tevékenység óvónő által kezdeményezett tevékenység.

1200 -1230 Előkészület az ebédhez.

1230 - 1300 Ebéd

1300 - 1430 Előkészület a pihenéshez, pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés.

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
1430 – 1700 Párhuzamos tevékenységek: mosdóhasználat, uzsonna, játék a szabadban,
óvónő
által kezdeményezett tevékenység.

3.12.3 Tevékenységi formák szervezési jellemzői

Az óvodai tevékenységek megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermeki jogokat vallási, nemzeti, etnikai -, figyelembe vesszük a gyermek aktuális állapotát, szükségleteit, érdeklődését, terhelhetőségét. Mindezek kielégítésére indirekt, a gyermeki aktivitást biztosító módszereket alkalmazunk.

A program működtetése során az óvodáskorú gyermek fő tevékenységét, a játékot vesszük kiindulópontnak. A játékban megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok, melyekhez az óvodapedagógusnak megfelelő időt, helyet és eszközt kell biztosítani, valamint olyan légkört, ahol a gyermek felszabadultan tevékenykedhet, és választhat a lehetőségek közül.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az óvodás gyermekek számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, foglalkozási forma, mely biztosítja számára a szabad játékot, a tevékenység szabad megválasztását. Kötetlenségként éli meg a gyermek, azonban az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéséhez szükséges, differenciált tevékenykedés feltételrendszerét. Ez a tevékenységi forma megkívánja az óvodapedagógustól, hogy pedagógiai ismereteit folyamatosan bővítse, ismerje a gyermekek egyéni szükségletét, aktuális fejlettségi szintjét, érzelmi állapotát, és ehhez igazítva differenciáltan előre tudjon tervezni. Tehát tudatosságot, nagyfokú szervezési készséget, áttekintőképességet és kellő kreativitást igényel.

A tevékenységek közül egyedül a mozgásfejlesztést célzó testnevelést szervezzük kötött formában. Ennek indokai:

•

A mozgás baleseti forrás lehet, ezért az óvónőtől fokozott figyelmet igényel, ami párhuzamos tevékenységként nem megoldható.

•

A testnevelési játékok sor-és csapatversenyei, a különböző fogó-és labdajátékok több gyermek egy időben történő részvételét igénylik.

A kötött foglalkozás is lehetőséget ad a differenciálásra, az egyéni fejlődési ütem figyelembevételére. A gyermek, ha igényli, a foglalkozás befejezése előtt kiléphet a tevékenységből.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.13. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködése

3.13.1. Az óvoda és a család együttműködése:

Elveink:

- Egyenrangú nevelőtársi viszonyban – kölcsönös alkalmazkodásban nyilvánul meg.
- A szülő találjon támaszt és segítőtársat az óvodában gyermeke fejlesztéséhez.
- Folyamatos tájékoztatás és informálás.
- Az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen tudjon közeledni minden családhoz.
- A jó kapcsolat megalapozottságát a nyitottság és a problémaérzékenység segíti.

Az együttműködés formái:

Óvodába lépés előtt

-Kismamaklub – 2 éves kortól – havi rendszerességgel.

-Szülői fórum szervezése, a leendő óvodásoknak nyílt nap.

-A Pedagógiai Program fő vonalainak közvetítése a szülők felé (helyi sajtóban, honlap).

-Az új (leendő) szülő fogadása.

-Az óvoda bemutatása (CD megtekintése óvodánkról).

-Az óvodát bemutató kiadvány OVI-VÁRÓ átadása.

Kapcsolattartás rendszere az óvodában

RENDSZERESEN IDŐSZAKONKÉNT

Családlátogatás (szülői egyeztetéssel) Nyílt nap

Szülői értekezlet Közös ünneplések

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
Fogadó óra Rendezvények
Beszélgetések Véleményláda, kérdőívek
Faliújság információi

Az együttműködés tartalmi formái

Kapcsolattartási
lehetőség

Cél Munkaforma

Kismamaklub

(havi 1 foglalkozás)

-Ismerkedés az óvodával, betekintés
az óvodai életbe, kortársakkal való
együttlét, tapasztalatcsere a
gyermeknevelés terén.

-Egyéni problémák kezelése.

-Közös játék

-Közös tevékenység a
szülőkkel

-Egyéni problémák

megbeszélése

-Megbeszélés

Óvoda bemutatása -Az óvoda és a PP megismertetése -Szülői értekezlet

Beiratkozás -Ismerkedés az óvodával

-Bejelentkezés az óvodai helyigényre

-Egyéni beszélgetés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Családlátogatás -A gyermekek életkörülményeinek,
családi nevelésének megismerése

-Egyéni beszélgetés

Befogadás -Ismerkedés az óvodai élettel

-A gyermek beilleszkedésének
segítése

-Anyás beszoktatás lehetőségének
felajánlása

-Szülő-gyermek kapcsolat
megismerése

-Bizalom kiépítése az óvodai nevelés
iránt

-Közös játék, közös
tevékenység a szülővel,

gyermekkel

Szülői értekezlet -Az óvoda életével kapcsolatos
információk megbeszélése, közlése

-Jellemző

problémára, kérdés

megválaszolására

-Egy-egy csoport életének,
fejlődésének megbeszélése, szülői
vélemények meghallgatása, a szülők
javaslatainak figyelembe vétele

-Értekezlet

-Csoportos értekezlet

(évente 3 alkalommal)

„Egyéni„ fogadó óra -Az egyéni fejlődési ütem nyomon
követése

-Egyéni beszélgetés

Nyílt napok -Betekintés az óvoda mindennapjaiba

-Ismerkedés a pedagógiai program

folymatával, rendszerével

-Megfigyelés, közös

megbeszélés

Szülők csoportja -Szülői feladatok koordinálása

-Szülői kezdeményezések

megvalósítása

-Értekezlet

-Megbeszélés

(évente 3 alkalommal)

Családi sportnap -Legyen öröm a mozgás

-Közös élmények az óvodai kötődés

erősítése

-Az óvoda közösségi szellemének

ápolása

-Óvodán belül csoportok

közötti vetélkedés

Játékos sportvetélkedő

Óvodai bál -Az óvodának támogatási lehetőség

biztosítása

-Pozitív kötődés erősítése az óvoda

iránt

-Bál szervezés

Mihálynap i vásár -Hagyományápolás, kultúránk

megismerése

-Közös tevékenység

Mikulás várás -Hagyományápolás -Szervezés

-Közös ünneplés

Adventi közös

készülődés

-A közös készülődéssel érzelmi

nevelés erősítése

-Ajándékkészítés

-Ünnepi előkészületek

gyakorlása

Farsang -Vidám hangulatú együttlét

közösségformálás

-Hagyományápolás

-Táncos mulatság

-Vidám vetélkedés

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
Anyák napja -Meghitt közös együttlét
-Családi kapcsolatok mélyítése
-Közös együttlét

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kirándulás -Egészséges életmódra nevelés

-Szabadidő

hasznos eltöltésére

ösztönzés, közös élménnyel óvodai

kötődés erősítése

-Környezettudatos magatartás

formálása

-Kirándulások, túrák

Évzáró -

Nagycsoportosok

búcsúzója

-Közösség építés

-Óvodás élmények felelevenítése

-Közös ünneplés

A pedagógiai program

megvalósítását segítő

alapszolgáltatásaink

Nevelési időn belül:

-Logopédia,

gyógypedagógiai,

pszicho pedagógiai,

fejlesztőpedagógia

-Hitoktatás

-Gyermekjátsszó

-Ügyes -kezek

-Ficáncoló

-Az érési ütemnek megfelelő

egyéni

képesség fejlesztés segítése

-egyéni foglalkoztatás

-közös tevékenység

3.13.2. Együttműködés az iskolával

Elveink:

-Zavartalan átmenet biztosítása.

-Kölcsönös nyitottság és bizalom.

-A gyerekek pozitív élmények útján ismerkedjenek az iskolával.

Együttműködés tartalma:

-Egymás munkájának megismerése érdekében a pedagógus látogatása az óvoda

csoportjában (lehetőség szerint) illetve az első

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
osztályban.

-Nagycsoportosok látogatása az első
osztályban, napköziben.

-Volt óvodások szereplése óvodai ünnepélyeken.

-„Suliváró” (együttműködés az iskola programjaival).

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.14. Ellenőrzés, értékelés

Célja: A mérés ellenőrzés és értékelés, tervezett, tudatos, rendszerszerű és kiszámítható, továbbá biztosítja a fejlesztés folyamatosságát, a tervezés objektivitását, tényekre épülését.

3.14.1.

A fejlesztőmunka hatékonyságának ellenőrzése pedagógiai – diagnosztikai eszközökkel

A Komplex Prevenciós óvodai Program deklarált célja a harmonikus személyiségfejlesztés

olyan szintű

megvalósítása, amely biztosítja a sikeres iskolakezdést és iskolai beilleszkedést.

A program kiemelten kezeli a tevékenységekben megvalósuló tanulást, amely a teljes

személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A célok eléréséhez szükséges a fejlesztő

folyamat ellenőrzése, az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. Ez magában foglalja egyrészt

a gyermek és környezetének, fejlődési jellemzőinek, másrészt az óvodapedagógus nevelői

hatékonyságának tudatos nyomon követését.

MÉRÉSI NAPTÁR

Idő

/ Terület Anamnézis Bemenet Fejlettség,

Folyamatkövetés

Difer

mérés

Kimeneti

szinthez

viszonyított

fejlettség

Óvodába

lépéskor X

Az óvodába

lépést követő

3. hónapig

X

Rendszeres
időközönként X

Középső
csoport
(május)

X

5-7 éves
korban

X

-Az anamnézislap szempontjai alapján – tájékozódhatunk a család szocio – kulturális jellemzőiről, a nevelési légköréről, a leggyakrabban alkalmazott nevelési eljárásokról. Fontos kérdéseket tartalmaz a gyermek korai fejlődésére vonatkozóan, amelyek felderíthetik a terhesség – szülés alatt és csecsemőkorban elszenvedett traumákat. A korai szakasz fejlődési üteméről szerzett információ feltárhatja a jelenlegi problémák gyökerét. Jó eszköze az anyával való kapcsolatfelvételnek is.

-A fejlettségmérő

lapok a gyermeki fejlődés folyamatának megragadását teszik lehetővé az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig. Fő

területei: mozgásfejlettség,

testséma, a téri tájékozódás, térbeli mozgás fejlettsége, az értelmi fejlettség,

a finommotoros koordináció fejlettsége, a nyelvi kifejezőkészség és a gyermek szociális fejlettsége, szociális érettsége. A jelzett pszichikus struktúrák a tanulási

képesség meghatározói, illetőleg az iskolára való alkalmasság biztosítékai.

Programunk ezek kiemelt fejlesztését vállalja fel, ezért a fejlesztési feladatok

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

megtervezéséhez a folyamatos szintbemérés elengedhetetlen. A „fejlettségmérő lap” olyan szempontokat és feladatokat tartalmaz, amelyek idegéletteni, fejlődéslélektani megalapozottságúak, de a gyermek mindennapi tevékenységében előfordulók, az óvodapedagógus által játékosan mérhetők. Rutinos teljesítésük csak óvodáskor végére várható el, illetőleg az iskolai érettség, alkalmasság csak a

rendszeres, jó megoldások birtokában állapítható meg. Vezetése lehetőség szerint

természetes helyzetben -a feladathelyzetben – alkalmazott megfigyelésen alapuljon, esetenként játékos egyéni vizsgálaton.

-Difer mérést a középső

csoportban, májusban végzünk. A mérés segítségével

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
könnyen kiszűrhetők a részképesség zavaros stb. gyermekek és a szükséges
támogató nevelés idejében elkezdhető.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3.15.

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával
kapcsolatos egyéb intézkedések

I.

A pedagógiai program érvényességi ideje

1.

Az intézmény 2013. január 1. napjától szervezi meg nevelő
és oktató munkáját e
pedagógiai program alapján.

2.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje 2013. január 1. napjától
visszavonásig
szól.

II.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a
nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

-

A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott az
óvodapedagógusok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai
programban megfogalmazott általános célok és követelmények
megvalósulását.

2.

A 2013. aug 31-ig a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program
felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot
módosítania
kell.

III.A pedagógiai program módosítása

1.

A pedagógiai program felülvizsgálata és módosítása kötelező:

- jogszabályváltozás esetén;
- fenntartó által meghatározott feladatváltozás esetén.

2.

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az óvoda vezetője
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- a szülői közösség;
- az intézmény fenntartója.

4.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az óvodavezető

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
jóváhagyásával válik érvényessé.

5.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő
tanév szeptember első
napjától kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1.

Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő
számára
megtekinthető.

2. A

pedagógiai program egy-egy példánya a következő
személyeknél, illetve
intézményeknél tekinthető

meg:

- az intézmény fenntartójánál;
- az óvoda irattárában;
- az intézmény vezetői irodában
- az óvoda vezetőjénél;

3. Az intézmény honlapján olvasható.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

MELLÉKLETEK

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1. sz. melléklet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2013. január 21-i értekezletén
elfogadta.

Szajol, 2013.....

.....

óvodavezető

A Szajoli Tiszavirág Óvoda pedagógiai programját Szajol község Önkormányzatának
Képviselő-testülete 2013. január 31. -i ülésén megismerte és egyetértési jogát

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
gyakorolta a
program többlet költségeket eredményező
rendelkezéseinél

Szajol, 2013. ....

.....
jegyző
polgármester

A Szajoli Tiszavirág Óvoda pedagógiai programját az óvodavezető
jóváhagyta a

a
.....számú határozattal.

Szajol, 2013.....

.....
óvodavezető

A legitimációs eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok:

1. A nevelőtestület döntéséről készült jegyzőkönyv, mely ...../2013. (01. 21.)
számú
határozatával elfogadta a pedagógiai programot.

2. Fenntartói döntés az
egyetértési jog gyakorlásához a pedagógiai program többlet
költségeket eredményező
rendelkezéseinél: .../2013. (01. 31.) számú Képviselőtestületi
határozat.

Szajol, 2013.....

.....
intézményvezetői aláírás és bélyegző

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2. sz. melléklet
A gyermek egyéni fejlettségének mutatói

ANAMNÉZIS

SZEMÉLYISÉGI LAP

Vezetéknév: .....

Keresztnév:.....
.....

Születési
helye:.....
.....
(év, hó,
nap).....
.....

A CSALÁDRA VONATKOZÓ ADATOK

Apa
vezeték és
keresztneve:.....
..Szül. éve:.....
foglalkozása:
.....
iskolai végzettsége:
.....
.....

Anya
leánykori
neve:.....
.....Szül. éve:.....
foglalkozása:
.....
iskolai végzettsége:
.....
.....

Együtt élnek-e a szülők? Ha nem, milyen kapcsolatban állnak a gyermekkel?
(szülők,
nevelőszülők):.....
.....

Testvérek neve: Életkora: Foglalkozása
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

Testvérei
egészségesek-e?.....
.....

Milyen kapcsolata van a családnak, a gyermekeknek a nagyszülőkkel?
.....

Ha a gyermek nem lakik a szüleivel együtt, ki
neveli?.....
Oka?
.....
.....
Mióta?.....
.....

Lakáskörülmények (tulajdonjog, szobaszám, m2, lakók száma,
komfortja).....
.....
.....
Kivel osztja meg a szobáját?
.....
.....

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Van-e a gyermeknek olyan önálló helye (szoba, szobasarok, asztal), ahol
zavartalanul
tevékenykedhet?
.....
.....

A GYERMEK KORAI FEJLŐDÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

1. A terhességgel kapcsolatosan
•
A házasság hányadik évében született a
gyermek?.....
Hányadik házasságból?
.....

.....
Az anya hányadik terhessége volt?
.....
..
Az anya egészségi állapota a terhesség alatt:
.....
Szedett-e az anya
gyógyszert?.....Mit?.....
.....
Szedett-e az anya terhességi vitaminokat?
.....
Sima vagy veszélyeztetett volt-e a
terhesség?.....
Fektették-e a terhesség
alatt?.....
.....
Mettől – meddig?
.....
.....
Voltak-e
rosszullétei?.....
.....
Cigarettazott-e ez idő
alatt?.....
.....
Fogyasztott-e
drogot?.....
.....
Szeszes italt
fogyasztott-e?.....
.....
2. A szülésről
•
Hányadik
szülés?.....
.....
Időre vagy korábban született-e a
gyermek?.....
•
A szülés lefolyása:
Sima – könnyű, nehéz, fogós
Azonnal felsírt-e?
.....
.....
Kellett-e élesztgetni?
.....
.....
Mennyi ideig volt sárga?
.....
.....
Kellett-e kék fényel
kezelni?.....

.....
Kell-e vércserét alkalmazni a gyermeknél?
.....
Oxigént kapott-e?
.....
.....
Abgár érték?
.....
.....
Egyéb:.....
.....
•
Az újszülött
súlya:.....Hossza:.....
.....
3. Csecsemőkorai fejlődés jellemzői: (0 - 1 éves korig)
•
Szoptott-e?.....
Meddig?.....
•
Mikortól kapott az anyatej mellé kiegészítő
táplálékot és mit? .....
.....
.....
•
Altatási szokások
Jó alvó volt-e?
.....
.....
Ha nem ringatták,
simogatták-e?.....
.....
Sokat sírt vagy keveset?
.....
.....
•
Milyen betegségei voltak az első
évben? .....

Voltak-e magas lázai?
.....
.....
Került-e kórházi kezelésre sor?
.....
.....
Milyen fertőző
gyermekbetegségeken esett át?
.....
Betegsége alatt ki gondozta?
.....
.....

♀
†

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

•
Érte-e valamilyen baleset, sérülés?
..... Mikor? .....
Milyen kezelést
kapott?.....
.....

4. Fejlődés jellemzői:

•
A gyermek mozgásfejlődésével kapcsolatban volt-e bármilyen problémája?
Hasra fordulás
ideje:.....
.....
Mikor kezdett mászni?
.....
.....
Mikor állt fel önállóan?
.....
.....
Mikor kezdett önállóan járni?
.....
.....

•
Beszéd
Első
értelmes szava:
.....
.....
Mikor kezdett mondatokban
beszélni?.....
.....
Volt-e, van-e beszédhibája?
.....
.....

•
Hogyan alakul a kezesség? Jobb kezét vagy bal kezét használja gyakrabban?
.....
Balkéz használata esetén történt-e kísérlet az
átállításra?.....
Járt-e bölcsödébe? ..... Mennyi idős
korától?.....
Könnyen megszokta a
közösséget?.....
.....

Ha nem, ez miben
jelentkezett?.....

Egészséges-e
általában?.....

Fáradékony-e
általában?.....

Mennyit alszik naponta? (ebéd után –
éjszaka).....

Alvása nyugodt
vagy nyugtalan?.....

A gyermek étkezésével kapcsolatban közlendők (jó evő-e, mit szeret, mit nem):

.....
.....
.....

Allergiás-e ételre,
italra?.....

Véleménye szerint gyermeke:

nyugodt vagy élénk

zárkózott vagy közlékeny

lassú vagy gyors

kiegyensúlyozott vagy kiegyensúlyozatlan

szófogadó vagy engedetlen

kötelességtudó vagy felelőtlen

alapos vagy felületes

érzékeny a dorgálásra vagy nem

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egyéb észrevételek:

Ki, mikor és milyen módon szokta jutalmazni, dicsérni?

.....
.....
.....

Ki, mikor és milyen módon szokta büntetni?.....

.....
.....
.....

Mivel lehet rá hatni leginkább?.....

.....
.....
.....

Van-e valamilyen nevelési problémájuk?

.....
.....

.....
.....

Van-e idejük beszélgetni a gyermekkel? igen nem ritkán

Mivel tölti szabadidejét a család a leggyakrabban?

Hétköznapi:

.....
.....

Munkaszüneti napokon:

.....
.....

Mit közölne még velünk gyermekeivel kapcsolatban?

.....

.....
.....

Van-e gyermekének bármilyen egészségügyi problémája (lázgörcs, allergia, krupp, stb.)

.....
.....

A családi körülményekben, család és gyermek kapcsolatában bekövetkezett változások?

(dátum, esemény):

.....
.....

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A beszoktatás tapasztalatainak feljegyzése

1.

Várta-e az óvodát?

Igen Nem

2.

A beszoktatás módja

fokozatos anya nélküli

nem fokozatos anyával nagyszülő

3.

Sírt-e anyukája után?

kicsit

keveset

sokat

4.

Az elválás módja

könnyen nehezen

5.

Az óvodai élet iránti érdeklődése

érdeklődő

figyelte a dolgokat nem érdeklődő

(passzív)

6.

Igényelte-e az ölbé vételt, testközelséget?

Igen Nem

7.

Kapcsolata a felnőttekkel

könnyen teremtett kapcsolatot

nehezen teremtett kapcsolatot

egyáltalán nem fogadta el a felnőttek közeledését

csak fogadta el

8.

Kapcsolata a gyermekekkel

könnyen teremtett kapcsolatot

nehezen teremtett kapcsolatot

egyáltalán nem fogadta el a gyerekek közeledését

9.

Kedvenc tevékenysége, játéka: .....

.....

10. Alváshoz igényli .....

.....

♀

[Ide írhatja a szöveget]

11. Étkezése:

önálló

kis segítséget igényelt

etetni kellett

12. WC használat:

önálló

kis segítséget igényelt

teljes segítségadást igényelt

13. Tisztálkodás:

önálló

kis segítséget igényelt

teljes segítségadást igényelt

14. Öltözködés

önálló

kis segítséget igényelt

teljes segítségadást igényelt

15. Beszéd:

-nem beszél, érthetetlen, hottentotta, kevésbé érthető, érthető, beszédhibás, megkésett

beszédfejlődésű,.....

16. Egyéb

feljegyzés:.....

.....

.....

Szajol, 20.....

Óvodapedagógus

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

HANGZÓK EJTÉSE

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egyéni fejlettség mutatói óvodás korban

A gyermek neve: .....

Születési ideje:.....

A gyermek látásának megfigyelése

Óvodába

lépéskor

3-4 éves

korban

4-5 éves

korban

5-6 éves

korban

6-7 éves

korban

Óvodáskor

végén

Hunyorít

Rajzolásnál

10 cm-nél

közelebb

hajol a

papírhoz

Gyakori

pislogás

észlelhető

Szemüveges

Szemüvegét

viseli

Célzott

figyeléskor

fejét

gyakran

ferdén tartja

Távolba

nézéskor

hunyorít

A szülő

felé

jelzéssel

éltünk az

észlelt

problémáról

A védőnő

felé

jelzéssel

éltünk az

észlelt
problémáról

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A gyermek hallásának megfigyelése

Óvodába
lépéskor
3-4 éves
korban
4-5 éves
korban
5-6 éves
korban
6-7 éves
korban
Óvodáskor
végén
Hall
Halláscsökkenés
gyanúja vethető
fel
A szülő
felé
jelzéssel értünk
az észlelt
problémáról
A védőnő
felé
jelzéssel értünk
az észlelt
problémáról

MOZGÁSFEJLETTSÉG

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7 éves
korban
Óvodáskor

végén

Ujjak ritmikus

ökölbe zárása

(pumpálás)

Ujjak széttárása

(utánzás)

Fűzés

(nagylyukú

gyöngy, majd

cipő, tű, stb.)

Pároslábon

szökdelés

(veréb) majd

egylábon

(váltakozva)

Labdaelkapás

(15 cm

átmérőjű, 3

méterről)

(labdázás)

Egy lábon

egyensúlyozás

15 mp-ig

(gólya

mozgásos

játék)

Ujjakkal sorra

érinteni a

hüvelykujjat

(játék)

A megérintett

ujj csukott

szemmel való

azonosítása

Ujjak kisujjal

kezdődő

gördülékeny

tenyérbe zárása

Kezesség

90

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

TESTSÉMA FEJLETTSÉGÉNEK MUTATÓI

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7 éves
korban
Óvodáskor
végén
Fej
Törzs
Hát
Has
Szem
Szemhéj
Orr
Kézfej
Tenyér
Ujjak
Ujjbegy
Ujjperc
Láb
Mell
Orrcimpa
Száj
Nyelv
Fül
Nyak
Fültő
Kéz
Mellkas
Arc
Kar
Comb
Térd
Térdhajlat
Homlok
Szemöldök
Áll
Könyök
Csukló
Boka
Lábfej
Talp
Lábujjak
Sarok
Váll
Derék
Csípő

Hónalj
Köldök

91

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEK TÉRI TÁJÉKOZÓDÁSÁNAK, TÉRBELI MOZGÁSÁNAK FEJLETTSÉGE

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7 éves
korban
Óvodáskor
végén
Fent
Lent
Alatt
Fölött
Föl, fölé
Jobb, bal
Előre, elől
Hátra, hátul
Mellett, mellé
Között
Le, alá
Kívánságra
irányt tud
változtatni
Mögé
Elé
Jobbra
Balra
Túl
Közé

A GYERMEK ÉRTELMI FEJLETTSÉGE
A tárgyak csoportosításának mutatói

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7 éves
korban

Óvodáskor
végén
Szín szerint
Forma szerint
Méret szerint
Hasonlóság -
különbözőség
szerint

Figyelem jellemzői

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Összpontosításra
képes
Rövid ideig figyel
Csak a játék köti
le
Könnyen
eltelhető
Szétszórt,
figyelmetlen

92

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEK FINOMMOTOROS KOORDINÁCIÓJÁNAK
FEJLETTSÉGE

Részletek feltüntetése

Óvodába

lépéskor

3 – 4 éves

korban

4 – 5 éves

korban

5 – 6 éves

korban

6 – 7

éves

korban

Óvodáskor

végén

Kusza firka

Van feje

Van lába

Van karja

Van törzse

Van nyaka

A fej részletei:

haj, fül

Az arc részletei:

szem, orr, száj

Ruha, ruha

részletei

Kéz részletei

Láb részletei

Ceruza fogása

helyes

Ceruza fogása

helytelen

Arányok

Óvodába

lépéskor

3 – 4 éves

korban

4 – 5 éves

korban

5 – 6 éves

korban

6 – 7

éves

korban
Óvodáskor
végén
Fej, kar, láb,
törzs aránya
helytelen
Fej, kar, láb,
törzs aránya
helyes

Dimenzió

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
A végtagok két
dimenziósak
Többszemponútú
profil

93

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Érintkezés

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7

éves
korban
Óvodáskor
végén
A négy végtag
összefügg a
törzssel
A nyak vonala
átmegy a fej
törzsvonalába
A törzs vonala
átmegy a láb
vonalába

SZÍNEK

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Szürke
Fehér
Világos zöld
Sötét zöld
Világos kék
Sötét kék
Piros
Lila
Rózsaszín
Bordó
Világos barna
Sötét barna
Citrom sárga
Narancs sárga

94

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEK NYELVI KIFEJEZŐKÉPESSÉGÉNEK
FEJLETTSÉGE

Szókincs

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Mégkésett
beszédfejlődésű
Gazdag,
árnyaltan
kifejező
Átlagos
Szegényes,
hiányos

Képolvasás

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Felsorol
Egyszerű
cselekvést
megnevez
Összefüggéseket
felismer

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Nem képes
viisszaadni
Hiányos
Lényeges
mozzanatok
Teljes, pontos

Elvont kifejezések előfordulása

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Gyakran
Néha
Sohasem
Beszédhibás

95

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Beszédritmus

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Folyamatos
Akadozó
Gyors
Lassú

Időbeli relációs felismerésének mutatói

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Időrendiség
képszint
Időrendiség
beszédszint

Motoros feladat verbális visszaadása

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban

5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Teljes, pontos
visszaadás
A lényeges
mozzanatok
visszaadása
Képtelen
elmondani

Hangzók hibás ejtése

Hangzók hibás ejtése
Logopédiai ellátásban
részesül óvodán belül
Logopédiai ellátásban
részesül óvodán kívül
Óvodába
lépéskor
3-4 éves
korban
4-5 éves
korban
5-6 éves
korban
6-7 éves
korban
Óvodáskor
végén

96

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEK SZOCIÁLIS FEJLETTSÉGE
Kapcsolatteremtés felnőttekkel

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban

4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Kezdeményező
Elfogadó
Visszahúzódó
Elutasító

Kapcsolatteremtés társakkal

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Kezdeményező
Elfogadó
Visszahúzódó
Elutasító

Beilleszkedése a tevékenységekbe

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Szemlélődő

Magányosan
tevékenykedő
Társakhoz
sodródó
Bekapcsolódó
Alkalmazkodó
Együttműködő
Kezdeményező
Irányító

97

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Feladatmegértése, feladattartása

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Megérti
Elfogadja
Teljesíti
Nem érti
Érti, de nem
teljesíti
Részben teljesíti
Irányítással,
segítséggel
elvégzi
Önállóan
teljesíti
Elmélyült,
kitartó
Kapkodó,
szétszórt

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Kiegyensúlyozott
Nyugtalan
Erőszakos
Változó
hangulatú
Zárkózott
Agresszív

98

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEK SZOCIÁLIS ÉRETTSÉGE

Önállósága

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Személyi
kontaktus nélkül

is teljesít
Időnként
személyi
kontaktust
igényel
Állandó
személyi
kontaktust
igényel

Feladatvégzése

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Motivált, jó
megoldásra
törekvő
A motiváltság
hiánya jellemzi,
erőtlen
Tevékenysége
elmélyült
A feladat nem
köti le
Kitartó a
tevékenységben
Kapkodó,
kitartásra nem
képes

Munkatempója

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves

korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Gyors,
dinamikus
Átlagos
Lassú, nehézkes
Könnyen vált át
más
tevékenységre
Nehezen áll át
más
tevékenységre

99

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Válasz tevékenységek akadályozására

Óvodába
lépéskor
3 - 4 éves
korban
4 - 5 éves
korban
5 - 6 éves
korban
6 - 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Kiváráásra képes,
toleráns
Feladja
Indulatkitöréssel
válaszol
Személyek
elleni
agresszióval
Regresszióval

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A VISELKEDÉS ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI Viselkedésre általában jellemző

Óvodába

lépéskor

3 – 4 éves

korban

4 – 5 éves

korban

5 – 6 éves

korban

6 – 7

éves

korban

Óvodáskor

végén

Állandó mozgás,

nyugtalanság

van körülötte,

nem tud nyugton

maradni,

állandóan

fészkelődik,

mocorog

Állandóan

babrál, piszkál

valamit

Nem hallja, ha

szólítják, vagy

legalábbis úgy

tesz, mintha

nem hallaná

Neve hallatán

összerezzen

Szeszélyes

heves érzelmi

kitörései vannak

Ha egyszer

belelendül

valamibe,

nehezen szakítja

félbe, nehezen

vált
tevékenységet
Nagyon lassú,
tétova mozgású
Nagyon félénk,
sírós

101

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Foglalkozások alatti viselkedése

Óvodába
lépéskor
3 – 4 éves
korban
4 – 5 éves
korban
5 – 6 éves
korban
6 – 7
éves
korban
Óvodáskor
végén
Nem figyel, úgy
tesz, mintha ott
sem lenne
Elterelhető
könnyen a
figyelme
Nem követi a
pedagógus
utasításait
Úgy tűnik,
mintha nem
értené a
feladatot,
tanácstalan, nem
tudja elkezdni a
munkát
Kérdésre
zavartan hallgat
Maszato
ábrázolásnál,

összegyűri a
rajzlapot,
vonalvezetése
görcsös
Nem tud várni,
igényeit
késleltetni

Szajol, 20.....

.....
.....
óvodapedagógus óvodapedagógus

.....
óvodapedagógus

102

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A gyermek egyéni fejlettsége óvodáskor végén
Egészséges életmód:

A gyermek: Nem jellemző
Részben Teljes
mértékben
Szükségleteit képes késleltetni.
Szükségleteit képes önállóan kielégíteni.
Toalett használatkor (fiú) felhajtja a
WC-deszkát.
Állva végzi kisdolgát. (fiú)
WC-zést követően használja a
toalettpapírt.
A tisztálkodási eszközre tud vigyázni.
A tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.
A tisztálkodási eszközöket használat
után a helyére teszi.
WC-zés és egyéb szennyező
tevékenység
végzése után kezet mos.
A kezét szárazra törli.
Önállóan öltözik, vetkőzik, ha kell,
segítséget kér.
Cipőjét befűzi.
Cipője bekötésével próbálkozik.
Ruháját igyekszik összehajtani.

Ruháját a helyére teszi.

Képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani.

Kulturáltan étkezik.

Szívesen fogyaszt zöldségléket,

gyümölcsöket, magvakat.

Vigyáz környezetének rendjére.

Vigyáz környezetének tisztaságára.

Az udvaron nem szemetel.

Ismeri a szelektív hulladékgyűjtés okát és mikéntjét.

Igényévé vált a rendezettség, tisztaság, ápoltság.

Szívesen mozog a szabadban, évszaktól függetlenül.

Életkorának megfelelően edzett.

Ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat.

Elítéli a környezetében tapasztalható egészségkárosító jelenségeket (szemetelés, dohányzás)

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Érzelmi nevelés

A gyermek: Nem jellemző

Részben

Teljes

mértékben

Ismeri a közösségben megkívánt viselkedéskultúrát.

A csoport szokás-és szabályrendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti.

Szereti, és korának megfelelően védi a természetet, megbecsüli és tiszteletben tartja az élővilágot, szívesen ápolja a növényzetet.

Képes a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.

Szükség esetén segíti az arra rászorulót.

Konfliktushelyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg, szükség szerint felnőtt segítségét kéri.

Érzelmein, indulatain korának
megfelelően tud uralkodni.
A felnőtteket és munkájukat tiszteli.
A közösség érdekében szívesen vállal
megbízatást, munkát.
Alakulóban van a feladattudata.
Korának megfelelően kialakult a
felelősségérzete.
Képes egyszerű
döntések önálló
meghozatalára.
Bátran, de kulturáltan mondja el
véleményét.
Igényes a saját tevékenységével
szemben.
Nem peremhelyzetű.
Szívesen játszanak vele a többiek.
Nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus
viselkedés jellemzi.
Szívesen kommunikál.
Érkezésakor, távozáskor köszön.
Ismeri és betartja az udvariassági
szokásokat.
Megtalálja helyét a közösségben, abban
jól érzi magát.
Képes társaival kooperatívan
együttműködni.
Türelemre, kitartásra képes.
A szülőkkel való kapcsolat a kölcsönös
bizalom, tisztelet és elfogadás elvén
működik.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Anyanyelvi nevelés

A gyermek:

Nem

jellemző

Részben

Teljes

mértékben

Korának megfelelően kialakult a pontos
érzékelése, észlelése.

Képes vizuális, auditív differenciálásra.

Térbeli viszonyokat képes felismerni,
megnevezni.

A keresztcsatornák működése korának megfelelő.

Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is. Figyelme korához képest tartós. Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás jellemző. Helyesen, tisztán, érthetően beszél. Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol.

Szókincse korának megfelelő. Jól használja a metakommunikációs eszközöket. Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel. Társára odafigyel, türelmesen meghallgatja mondanivalóját. A közölt információt megérti. A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használja. Bátran kérdez.

Verbális emlékezete korának megfelelő. Egyszerűbb történetet, mesét képes önállóan is elmondani. Ismeri és használja az udvariassági szavakat. Tud szemkontaktust teremteni és tartani. Élményeit és gondolatait el tudja mondani. A migráns kisgyermek is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képes magát megértetni.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sajátos nevelési igényű
gyermek (esetén)

Nem jellemző
Részben Teljes mértékben
A sajátos nevelési igényű
gyermek is szívesen jár
óvodába.
A közösségen belül megtalálja
helyét, társaik elfogadják, nem
kerül peremhelyzetbe.

A gyermek örömmel vesz részt
a speciális foglalkozásokon.
A kisgyermek a bemeneti
fejlettséghez képest
kimutathatóan fejlődik.

Migráns gyermek (esetén)

A gyermek Nem jellemző
Részben Teljes mértékben
Szívesen jár óvodába.
A gyermekcsoport egyenrangú
tagjának érzi magát.
Szívesen játszik társaival, és a
csoporttársak is keresik a
társaságát.
Megérti a magyar szavak
jelentését, szavakat,
tőmondatokat képes magyarul
kimondani.

Mozgás

A gyermek Nem jellemző
Részben Teljes
mértékben
Igényli a mindennapos
mozgást.
Mozgása harmonikus,
összerendezett.
Téri tájékozódása kialakult,
irányokat meg tud
különböztetni.
Magabiztosan (csuklószalag
nélkül is) alkalmazza a jobb-bal
kifejezéseket.
Ismeri saját testét, testrészeit,
képes meg is nevezni és
beazonosítani.
Fizikai erőnléte, állóképessége
életkorának megfelelő.
Kialakult a szem-kéz
koordinációja.
Kialakult a szem-láb
koordinációja.
Fejlett az egyensúlyérzéke.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

A mozgásos játékok,
gyakorlatok téri helyzetek
felidőzésére képes.
Vizuális memóriája korának
megfelelően fejlett.
Ismer legalább egy labdajátékot
(foci, kidobós).
Ismer legalább 2-3 kéziszer
használatát (labda, babzsák,
karika).
Képes alkalmazkodni társaihoz.
Korához képest fejlett az
önuralma, toleráns.
Együttműködő, segítőkész.
Ismeri a csapatjáték szabályait.
Egészséges versenyszellemmel
képes küzdeni.

Játék

A gyermek Nem jellemző
Részben Teljes
mértékben
Örömmel, önfeledten játszik.
Képes egyéni ötlet vagy élmény
alapján építeni, konstruálni.
Építmény lemásolására képes.
Képes élményei eljátszására.
Szívesen vállal szerepet.
Betartja a társas viselkedés elemi
szabályait.
Szabályjáték során betartja a
szabályokat.
Másokat is figyelmeztet a szabály
betartására.
Egészséges versenyszellemben
tevékenykedik.
Játékában elmélyült, kitartó.
Problémahelyzetekben kreatív
megoldásra törekszik.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A külső

Nem jellemző

Részben

Teljes

mértékben

Tudja, hol lakik, mi a pontos lakcíme.

Tudja saját és szülei nevét.

Ismeri szülei foglalkozását.

Tudja óvodai csoportjának nevét.

Különbséget tud tenni az évszakok között.

Ismeri a napszakokat.

Ismer a növény-és állatvilág gyűjtőfogalmához tartozó pár növényt és állatot.

Ismeri a közvetlen környezetében található növényeket, állatokat.

Ismeri a növényápolás és állatgondozás egyszerűbb feladatait.

Szívesen ápolja a növényeket, gondozza az állatokat.

Ismeri és betartja az elemi közlekedési szabályokat.

Felismeri a közlekedési eszközöket.

Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

Szívesen vesz részt terepgyakorlaton, kiránduláson, sétákon, kiállításon, rendezvényen.

A külső

világ mennyiségi és formai összefüggései

A gyermek Nem jellemző

Részben Teljes

mértékben

Logikus gondolkodása, logikai következtetései életkorának megfelel.

Problémamegoldó készsége jó.

Számfogalma 10-es számkörben mozog.

Képes halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni.

Helyesen értelmezi és használja az

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
összehasonlítás megítélésének
fogalmait: hosszabb-rövidebb,
kisebb-nagyobb, több-kevesebb...

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ismeri az irányokat, és helyesen
értelmezi feladatvégzése során:
jobbra -balra, előre -hátra, lent fent...
Helyesen használja a névutókat.
Felismeri a sorba rendezés
logikáját, azt képes jól folytatni,
legalább 3 elemszámmal.
Az alapvető
formákat felismeri,
azonosítja: kör, négyzet, téglalap,
háromszög.
Képes részekből az egészet kirakni.
Ismeri az alapvető
mértani testeket,
azokat képes felismerni és
megnevezni (kocka, gömb,
téglatest).
Van tapasztalata a tükörképről,
szimmetriáról.
Azonosságokat, különbségeket
képes felismerni és megfogalmazni.

Vers, mese

A gyermek Nem jellemző
Részben Teljes
mértékben
Örömmel várja a mesélést.
Mesekezdeményezésen szívesen
rész vesz.
Képes kitartóan figyelni.
Emlékezetében megtartja az
egyszerűbb mesefordulatokat.
Képes a folytatásos mese szálait
felidézni.
Képes a folytatásos mese szálait,
epizódjait összekötni.
Szívesen nézeget képeskönyvet.
A képeskönyvet megbecsüli, vigyáz
épségére.
Szívesen mond verset.

Szereti a mondókákat.

Képes történeteket elmondani.

Képes meséket, történeteket alkotni.

Elkezdett történetet fantáziája segítségével folytatni tud.

Ismeri a színházi magatartás alapvető szabályait.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ének, zene, énekes játék

A gyermek Nem jellemző

Részben

Teljes

mértékben

Örömmel, szívesen játszik dalos játékokat.

Bátran énekel, akár egyedül is.

Korához képest tisztán énekel.

Megkülönbözteti a zenei

fogalompárokat: halk-hangos, gyors-lassú.

Mozgása esztétikus, ritmust követő.

Auditív észlelése, megfigyelése, emlékezete fejlett.

Szívesen hallgat zenét.

Képes érzékeltetni az egyenletes lüktetést.

Felismeri néhány hangszer hangját.

Maga is képes egyszerűbb hangszerek használatára (dob, cintányér, triangulum).

Ismeri a népszokásokhoz

kapcsolódó dalokat, dalos játékokat, rigmusokat.

Rajzolás, mintázás, kézimunka

A gyermek Nem jellemző

Részben Teljes

mértékben

Bátran, szívesen használja az ábrázolás eszközeit.

Élményeit képes megjeleníteni.
Szem-kéz mozgása összerendezett.
Helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót.
Ismeri a különböző technikákat, azokat képes alkalmazni.
Ismeri a hat alapszínt, azt bátran használja.
Megfelelő a finommotorikus képessége, nem görcsös, biztos a vonalvezetése.
Vizuális észlelése, megfigyelése, emlékezete, intermodalitása korának megfelelő.
Szívesen alkot közösen a többi kisgyermekkel, ötletet, javaslatot saját döntése alapján mérlegel.
Ábrázolása során kitartó, akár több napon keresztül is képes munkálkodni.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Alkotás közben ügyel környezetére és saját magára, munkája tisztaságára.
Megbecsülik az elkészült produktumokat, önmagukét és másokét is.
Szereti mag körül a harmóniát, a szépet, szívesen díszíti a környezetét.
Térlátása korának megfelelő.
Képes rácsodálkozni a szépre, esztétikus látványra, képes esztétikai véleményt alkotni.
Vonalvezetése balról jobbra halad.

Munka jellegű tevékenységek

Nem jellemző

Részben

Teljes

mértékben

Önkiszolgáló tevékenységek:

A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzi el. Étkezésnél helyesen használja a kanalat, kést, villát, merőkanalat, szalvétát.

Öltözködésnél önállóan, tud gombolni, próbálkozik a megkötéssel.

Az önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettsége növekedésével arányosan csökken.

Alkalomszerű munkák:

Pontosan megérti, mit várunk el tőle, és azt önállóan teljesíti. Bonyolultabb feladatot is örömmel végez el és annak szervezésében is önálló.

Időnként olyan megbízatásoknak is eleget tesz, amelyek otthoni előkészületet igényelnek.

Közösségi munkák:

A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelése, önbizalma.

Naposi feladatait önállóan, pontosan végzi.

Terítésnél ügyel az eszközök esztétikus elhelyezésére is.

Felelősi munkákat szívesen vállal (például mosdó, élősarok), és önállóan teljesíti.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A környezet rendjének megőrzésére ügyel, segít annak tisztán tartásában (csoportszoba, udvar, óvoda környezete).

Vigyáz játékaikra, és rendben tartja azokat.

Munka jellegű tevékenységeit a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.

A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő

munkák:

A szemetet szelektíven helyezi el az adott gyűjtőkben.

Szívesen segít a falevelek összegyűjtésében, azt a komposztálóba helyezi.

A virágokat nem tépi le, hagyja az eredeti helyükön, eredeti szépségükben.

Szívesen ápolja a növényeket csoportszobában, udvaron egyaránt.

Télen gondoskodik a madarak táplálékáról.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek Nem jellemző

Részben Teljes

mértékben

Érdeklődő, bátran kérdez.

Szívesen vesz részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.

A tanuláshoz szükséges kompetenciái korának megfelelően fejlett.

Tehetséges gyermek -megtalálta a kiemelkedő képességének megfelelő tevékenységet.

Szajol, 20.....

.....

.....
óvodapedagógus óvodapedagógus

.....

óvodapedagógus

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

3. sz melléklet

.....

.....

ÓVODAI CSOPORTNAPLÓ

.....
..... / ..... nevelési év

A csoportnaplót megnyitotta:

....., ... év ..... hó ..... nap

P.H.

.....
óvodavezető

A csoportnaplót lezárta:

....., ... év ..... hó ..... nap

P.H.

.....
óvodavezető

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A CSOPORTBAN DOLGOZÓK

I. A nevelési év folyamán

Sorszám Az óvodapedagógus neve A dajka neve

- 1.
- 2.
- 3.

Óvodapedagógusi munkarend:

Név: Név: Név:

Hétfő.....

Kedd.....

Szerda.....

Csütörtök.....

Péntek.....

Hétfő.....

Kedd.....

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk

Szerda.....
Csütörtök.....
Péntek.....
Hétfő.....
Kedd.....
Szerda.....
Csütörtök.....
Péntek.....

Dajkai munkarend:

Név: Név: Név:
Hétfő.....
Kedd.....
Szerda.....
Csütörtök.....
Péntek.....
Hétfő.....
Kedd.....
Szerda.....
Csütörtök.....
Péntek.....
Hétfő.....
Kedd.....
Szerda.....
Csütörtök.....
Péntek.....

114

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEKEK NÉVSORA ÉS JELE

Sorszám
Név Felvétel
ideje Jel Sorszám
Név Felvétel
ideje Jel
1. 16.
2. 17.
3. 18.
4. 19.
5. 20.
6. 21.

- 7. 22.
- 8. 23.
- 9. 24.
- 10. 25.
- 11. 26.
- 12. 27.
- 13. 28.
- 14. 29.
- 15. 30.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEKEK SZÜLETÉS ÉS NÉVNAPJA

Hó Nap

Sz/

N

A gyermek neve Hó Nap

Sz/

N

A gyermek neve

SzeptemberMárcius

OktóberÁprilis

NovemberMájus

DecemberJúnius

JanuárJúlius

FebruárAugusztus

Sz: születésnap

N: névnap

116

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A GYERMEKCSOPORT ÖSSZETÉTELE

Életkor szerinti megosztásban

IdőpontSorszámMegnevezés

3 -4

évesek

száma

4 -5

évesek

száma

5-6-7

évesek

száma

Összlétszám *

a) b) c)

Szeptember 1-én

1.

Nemzeti, etnikai

kisebbséghez

tartozó **

2.

Nem magyar

állampolgárságú

3.

Egyéb

(az 1. és 2. pontba

nem tartozó)

Összesen

Május 31-én

1.

Nemzeti, etnikai

kisebbséghez

tartozó **

2.

Nem magyar

állampolgárságú

3.

Egyéb

(az 1. és 2. pontba

nem tartozó)

Összesen

Csak az a) vagy a b) vagy a c) oszlopot kell kitölteni!

Az a) oszlopot akkor kell kitölteni, ha a csoportban kizárólag fogyatékos gyereket nevelnek.

A b) oszlopot akkor kell kitölteni, ha a csoportban a fogyatékos gyereket a nem fogyatékos gyerekekkel együtt (integráltan nevelik).

A c) oszlopot akkor kell kitölteni, ha ebben a csoportban fogyatékos gyereket nem nevelnek.

** Ebben az esetben a rovatban csak azokat a gyerekeket kell szerepeltetni, akiknek a szülei

önként nyilatkoztak a gyermek hovatartozásáról! A kisebbségi csoporthoz tartozás

kérdésében nyilatkozatra senki nem kötelezhető.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

A GYEREKCSOPORT ÖSSZETÉTELE

Az 5 -7 évesek életkori kategóriák szerinti megosztása

A gyerek neve

Sorszámjanuár 1-május 31.

között tölti be a 6.

életévét

Sorszámjúnius 1-augusztus 31.

között tölti be a 6.

életévét

Sorszámjanuár 1-december 31.

között tölti be a 7.

életévét

1. 1. 1.

2. 2. 2.

3. 3. 3.

4. 4. 4.

5. 5. 5.

6. 6. 6.

7. 7. 7.

8. 8. 8.

9. 9. 9.

10. 10. 10.

11. 11. 11.

12. 12. 12.

13. 13. 13.

14. 14. 14.

15. 15. 15.

16. 16. 16.

17. 17. 17.

18. 18. 18.

19. 19. 19.

20. 20. 20.

118

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NAPIREND

Érvényes ..... év ..... hó ..... naptól

Időkeret

-tól, -ig Állandó tevékenységek

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

HETIREND

Érvényes:..... év ..... hó ..... naptól

Napok Az állandó tevékenységek heti rendszere *

HÉTFŐKEDDSZERDACSÖTÖRTÖKPÉNTEK

A hetenként ismétlődő

- napirendben külön nem jelölt - közös tevékenységek tervezésére szolgál

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A SZÜLŐI SZERVEZET (KÖZÖSSÉG) VEZETŐSÉGE *

Sorszám

Név

Szervezet

(közösség) Telefon

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Megjegyzések:

* A szülői jogok érvényesítése érdekében létrehozott szülői szervezetek tisztségviselőinek megnevezésére szolgál.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirág Óvoda_szerk
SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL *

Időpont A gyermek neve
A megbeszélés
formája ** résztvevői ***
(család + óvoda)

* Kizárólag a gyermek nevelése szempontjából fontos alkalmak rögzítésére szolgál.

** Fogadóóra, családlátogatás vagy egyéb forma megnevezésére szolgál.

*** A család (apa, anya vagy más családtag) és az óvoda résztvevőinek feltüntetésére szolgál.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NYILATKOZAT

Alulírott (szülő) hozzájárulok, hogy gyermekemről fényképek és mozgó felvételek készüljenek az óvodai életről, melyet az intézmény felhasználhat (újságba, pályázati elszámolásba, fotókiállításra, intézményünk honlapján és publikációkba, stb.)

Sorszám Gyermekek neve Szülő
hozzájáruló aláírása

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.

- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.

Szajol, 20.....

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK, LÁTOGATÁSOK *

Sor-A látogató
szám Időpont A látogatás célja
beosztása aláírása

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

* Az óvodavezető
és a szakértők ellenőrző
látogatásain túl itt kell feltüntetni pl.: a pedagógiai
szakszolgálat képviselőinek csoportban végzett látogatásait is.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNYEK *

Sorszám

A gyermekek neve A szakértői véleményt adó
intézmény neve

A szakértői
vélemény kelte

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

* A pedagógiai szakszolgálat intézményei (pl. a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság, nevelési tanácsadó) és egyéb intézmények dokumentumainak nyilvántartására szolgál.

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Óvodakezdési terv-szeptember

1. Egészséges életmód:

Gondozás

Mozgás

Levegőzés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Pihenés

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása:

Egészségvédelem, edzés

Baleset megelőzés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ezek a következők:

Belső tér:

Külső tér:

2. Közösségi-erkölcsi nevelés

3. Munka jellegű

tevékenység

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

SZERVEZÉSI FELADATOK

Sor-A tervezett program *

Megjegyzés **

szám megnevezés időpontja felelőse

* A gyerekek óvodai életét gazdagító ünnepek, rendezvények, iskolalátogatás stb. tervezésére szolgál

** A tervezett feladat végrehajtásának jelölésére szolgál

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

MEGJEGYZÉS

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

FEJLESZTŐ
PROGRAM

M

O

Z

G

Á

S

Testnevelés

foglalkozás

Mozgásos játék

JÁTÉK

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Mozgásfejlesztés

Testséma fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Percepció fejlesztés

Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

GYERMEK ÉS KÖRNYEZETE

A környezet
megismertetése
Környezetünk
mennyiségi és formai
összefüggései

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ének – zene
Énekes játékok
Vizuális nevelés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Vers-mese
Anyanyelv

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

EGYÉNI FEJLESZTŐ
JÁTÉKOK

Jel

Egyéni fejlesztő
játékok

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NEVELÉSI TERV
Az egészséges életmód alakítása
I. félév

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egészséges életmód tervezése
Étkezés

éves korban
Finommotorika fejlesztése
Testséma fejlesztése
Szem-kéz koordináció fejlesztése
Térrányok fejlesztése
Percepció fejlesztése
Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Testápolás

éves korban
Testséma fejlesztése
Finommotorika fejlesztése / szem-kéz koordináció fejlesztése is/.
Percepció fejlesztése,térrányok

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Öltözködés

éves korban
Testséma fejlesztése
Szem-kéz koordináció , finommotorika
fejlesztése
Percepció fejlesztése
Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Mozgás

Testi nevelés

Levegőzés

Pihenés

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egészségvédelem, edzés

Baleset megelőzés

Belső tér:

Külső
tér:

Prevenció:

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NEVELÉSI TERV

Szokásszabály:

Szokásszabály:

Sikerkritérium:

.

1.

2.

.

Az egészséges életmód alakítása

I. félév

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

I. FÉLÉV

Értékelés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

FEJLESZTŐ
PROGRAM

M
O
Z
G
Á
S
Testnevelés
foglalkozás
Mozgásos játék
JÁTÉK

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Mozgásfejlesztés
Testséma fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Percepció fejlesztés
Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

GYERMEK ÉS KÖRNYEZETE

A környezet
megismertetése
Környezetünk
mennyiségi és formai
összefüggései

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Ének - zene
Énekes játékok
Vizuális nevelés

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Vers-mese
Anyanyelv

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

EGYÉNI FEJLESZTŐ
JÁTÉKOK

Jel

Egyéni fejlesztő
játékok

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NEVELÉSI TERV
Az egészséges életmód alakítása
II. félév

♀
[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Egészséges életmód tervezése
Étkezés

éves korban
Finommotorika fejlesztése

Testséma fejlesztése
Szem-kéz koordináció fejlesztése
Térirányok fejlesztése
Percepció fejlesztése
Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Testápolás

éves korban
Testséma fejlesztése
Finommotorika fejlesztése / szem-kéz koordináció fejlesztése is/.
Percepció fejlesztése,térirányok

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Öltözködés

éves korban
Testséma fejlesztése
Szem-kéz koordináció , finommotorika
fejlesztése
Percepció fejlesztése
Verbális fejlesztés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Mozgás

Testi nevelés
Levegőzés

Pihenés

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

♀

[Ide írhatja a szöveget]

Egészségvédelem, edzés

Baleset megelőzés

Belsőtér:

Külső
tér:

Prevenció:

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
NEVELÉSI TERV

Szokásszabály:

Szokásszabály:

Sikerkritérium:

.

1.

2.

.

Az egészséges életmód alakítása

II. félév

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

II. FÉLÉV

Értékelés

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

SZERVEZÉSI FELADATOK

Sor-A tervezett program *

Megjegyzés ** szám megnevezés időpontja felelőse

* A gyerekek óvodai életét gazdagító ünnepek, rendezvények, iskolalátogatás stb.

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk
tervezésére szolgál

** A tervezett feladat végrehajtásának jelölésére szolgál

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

TÁRSAS KAPCSOLATOK A CSOPORTBAN

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NYILATKOZAT

Alulírott (szülő) hozzájárulok, hogy gyermekemről szociometriai vizsgálat
(társas
kapcsolatok dokumentálására) készüljön.

Sorszám Gyermeke neve Szülő
hozzájáruló aláírása

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.

27.
28.
29.
30.

Szajol, 20.....

♀

4. sz. melléklet
Személyi feltételek

Sorszám

Név Végzettség,

szakképesítés

Képesítést hol

szerezte

Beosztása

1. Nagy Zsuzsanna -óvodapedagógus

-közoktatási vezető

-pedagógus

szakvizsga

-Körös Főiskola

Brunszvik Teréz

Óvóképző

Intézet

Budapesti

Műszaki és

Gazdaságtudományi

Egyetem

óvodavezető

2. Borics Gyöngyné -óvónő

-óvodai és

környezeti nevelőszakvizsga

-szakvizsga

-Szarvasi

Óvónőképző

Intézet

-Budapesti

Tanítóképző

Főiskola

-Tessedik

Sámuel Főiskola

óvodapedagógus

3. Bódi Anikó -óvodapedagógus -Kecskeméti

Főiskola

Tanítóképző

Főiskolai Kar

óvodapedagógus

4. Bari - Nagy Lajosné -óvónő

-gyermektánc

pedagógusszakvizsga

-Szarvasi

Óvónőképző

Intézet

-Tessedik

Sámuel Főiskola

Pedagógiai

Főiskolai Kar

óvodapedagógus

5. Göblyös Zsuzsanna -óvodapedagógus -Tessedik

Sámuel Főiskola

Pedagógiai

Főiskolai Kar

óvodapedagógus

6. Kácsor Nóra -óvodapedagógus -Tessedik

Sámuel Főiskola

Pedagógiai

Főiskolai Kar

óvodapedagógus

7. Szöllősi Józsefné -óvodapedagógus óvodapedagógus

8. Tóthné Muhari Andrea -óvodapedagógus -Kecskeméti

Tanítóképző

Főiskola

óvodapedagógus

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

5. sz. melléklet

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Óvoda

A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések rendelkezésünkre állnak, mely megfelel a kötelező minimális eszköz-és felszerelési jegyzékbe foglaltaknak. Ezek folyamatos pótlása (elhasználódás miatt) és korszerűsítése azonban szükséges.

Szent István király út 70. szám alatti óvoda

Helyiségeink

Helyiségeink megnevezése E1őírás Tényleges állapot

Csoportszoba 1/gycs 4

Tornaszoba 1 0

Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba 1 1

Játszóudvar 1 1

Óvodavezetői iroda 1 1

Óvodavezető-helyettesi iroda 1 -

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk

Gazdasági vezetői (óvodatitkári) iroda 1 -

Nevelőtestületi szoba 1 1 (közös az irodával)

Orvosi szoba 1 1 (közös a logopédiával)

Gyermeköltöző

1/gycs 4

Gyermekmosdó, WC 1/gycs 4

Felnőtt öltöző

1 1

Elkülönítő

szoba 1 1 (közös a logopédiával)

Melegítőkonyha 1 1

Tálaló-mosogató 1 1

Felnőtt mosdó 1 1

Felnőtt-WC 1 1

Mosléktároló 1 -

Raktár 1 1

Szertár 1 1

Helyiségeink bútorzata és egyéb berendezési tárgyaink

Helyiség megnevezése Előírás Tényleges állapot

Óvodai fektető

1/gy megfelelő

Gyermekszék 1/gy megfelelő

Gyermekasztal Gyermeklétszám
figyelembevételével

24

Fényvédő

függöny Ablakonként 1 megfelelő

Szőnyeg Csoportszoba egyötödének
lefedése

8

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Játéktároló szekrény vagy

polc

Csoportszobánként 2 Csoportszobánként 8

Fektető-tároló Csoportonként 2 megfelelő

Élősarok-állvány Csoportonként 1 Csoportonként 1

Hőmérő

Csoportonként 1 4

Óvodapedagógusi asztal Csoportonként 1 -(nincs rá igény)

Felnőtt szék Csoportonként 2 -(nincs rá igény)

Eszköz-előkészítő

asztal Csoportonként 1 -(nincs rá igény)

Textiltároló szekrény Csoportonként 1 megfelelő

Edény-és evőeszköz tároló

szekrény

Csoportonként 1 Konyhában -megfelelő

Pedagógiai Program2012.08.21._Szajoli Tiszavirag Óvoda_szerk

Szeméttartó Csoportonként 1 12

Tornaszobában:

Tornapad 2 10

Tornaszőnyeg 1 1

Bordásfal 2 1

Óvodai többfunkciós

mászókészlet

1 1

Egyéni fejlesztést szolgáló

speciális felszerelések:

katicás lépegető,

ugráló labda

tarbulin

3 gyerek egyidejű

foglalkoztatásához

3

3

2

Logopédiai foglalkoztató:

Tükör 1 1

Asztal 1 2

Szék 2 6

Felnőtt szék 1 1

Szőnyeg 1 2

Játszóudvar:

Kerti asztal Csoportonként 1 Mobil (csoportszobai)

Kerti pad Csoportonként 2 12

Babaház Csoportonként 1 -

Udvari homokozó Csoportonként 1 2

Takaróháló Homokozónként 1 2

Mozgást fejlesztő

eszközök 100

Óvodavezetői iroda

Íróasztal és szék 1 - 1 2 - 2

Tárgyalóasztal 1 1

Szék 2 4

Telefon 1 1

Könyvszekrény 1 2

Iratszekrény 1 3

Gazdasági (óvodatitkári) iroda:

Asztal 1 -

Szék 1 -

Iratszekrény 2 -

Lemezszekrény 1 -

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Írógépasztal és szék 1 - 1 -

Számítógépasztal és szék 1 - 1 -

Írógép 1 -

Telefon 1 -

Fax 1 -

Számítógép, nyomtató 1 -

Nevelőtestületi szoba:

Asztal Pedagógus létszám szerint 1 -

Szék Pedagógus létszám szerint 1 megfelelő

Könyvtári dokumentum 500 500 +250

Könyvszekrény 2 megfelelő

Tükör 1 1

Mosdókagyló 1 -

Orvosi szoba Berendezése, felszerelése a

26/1997. (IX.3.) NMrendelet

szerint

-

Gyermeköltöző:

Öltözőszekrény Gyermekenként 1 120

Gyermekmosdó, WC:

Törölközőtartó Csoportonként a

gyermeklétszámnak

megfelelően

megfelelő

Falitükör Csoportonként 3 11

Hőmérő

Csoportonként 1 4

Fogmosópohár - tartó Csoportonként 1 4

Tisztálkodási és egyéb felszerelések

Tisztálkodási és egyéb

felszerelések

megnevezése

Előírás Tényleges állapot

Fésű, fogkefe, fogmosópohár Gyermekenként 1 -1 Gyermekenként 1 - 1

Ruhakefe, körömkefe,

szappantartó

Mosdókagylónként 1 megfelelő

Fésűtartó Csoportonként 1 Csoportonként 1

Törölköző

Felnőtt-és gyermeklétszám

szerint 3-3

megfelelő

Abrosz Asztalonként 3 megfelelő

Takaró Gyermeklétszám szerint 1 megfelelő

Ágyneműhuzat, lepedő

Gyermeklétszám szerint 3-3 megfelelő

Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközeink

Az eszközök

megnevezése Előírás Tényleges állapot

Szennyesruha -tároló 1 2

Mosottruha -tároló 1 -
Mosógép + centrifuga 1 1
Vasaló 1 2

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Vasalóállvány 1 2
Szárítóállvány 1 2
Takarítóeszközök 1 1
Ásó, kapa, gereblye, locsoló 1 - 1 1 - 1
Hűtőgép 1 1
Porszívó 1 2

Nevelőmunkát segítő
játékaink és egyéb eszközeink

A játékok és játékeszközök
megnevezése
Előírás Tényleges állapot
Különféle játékformák
eszközei
Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő
Mozgásfejlesztő
eszközök Csoportonként a
gyermeklétszámnak
megfelelően
megfelelő
Ének, zene, énekes játék
eszközei
Csoportonként a
gyermeklétszámnak
megfelelően
megfelelő
Anyanyelv és kommunikáció
fejlesztéséhez
Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő
Értelmi képességet fejlesztő
Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő
Ábrázolótevékenységet
fejlesztő
anyagok, eszközök

Csoportonként a
gyermeklétszámnak
megfelelően
megfelelő
Természeti, emberi, tárgyi
környezet megismerését
segítő
eszközök, anyagok
Csoportonként a
gyermeklétszámnak
megfelelően
megfelelő
Munka jellegű
tevékenységek eszközei
Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő

Nevelőmunkát segítő
egyéb
eszközök Előírás Tényleges állapot
Videó 1 1
Televízió 1 1
DVD lejátszó 1
Magnetofon 2
Diavetítő
1 2
Vetítővászon 1 2
Hangszer (pedagógusoknak) 1 megfelelő
Hangszer (gyerekeknek) Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő
Egyéni fejlesztést szolgáló Csoportonként a gyerekek
30%-ának megfelelő
mennyiségben
megfelelő

♀

[Ide írhatja a szöveget]

SZAJOLI TISZAVIRÁG ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sajátos nevelési igényű
gyerekek nevelésének további speciális eszközei

Az eszközök megnevezése Előírás Tényleges állapot
Beszéd fogyatékosok:

120 x 180 tükör 1 1

Logopédiai alapkészlet 1 -

Hallási fogyatékosok:

Dallamíró 1 -

Hallásvizsgáló és

hallókészülék-tesztelő

felszerelés

1 -

Vezetékes vagy vezeték

nélküli egyéni, ill. csoportos

adó-vevő

készülék

Gyermekenként 1 -

Különböző

nyelvi

kommunikációs szinteknek

megfelelő

kifejezések képi

megjelenítésére alkalmas

elektronikus

információhordozó

1 -

Nyelvi kommunikáció

vizuális, auditív

megjelenítésének

ellenőrzésére alkalmas

eszköz

1 -

Szurdologopédiai eszközök 1 -

Látási fogyatékosok:

Olvasótelevízió 1 -

Hatrekeszes doboz, gombás

tábla, szöges tábla, csörgő

labda

Gyermekenként 1 - 1 -

Egészség-és munkavédelmi eszközeink

Az eszköz megnevezése Előírás Tényleges állapot

Étel-mintavételi készlet 1 1

Mentőláda 1 2

Gyógyszerszekrény 1 1

Munkaruha Törvény alapján megfelelő

Védőruha Törvény alapján megfelelő

Tűzoltó készülék Törvény alapján megfelelő

♀